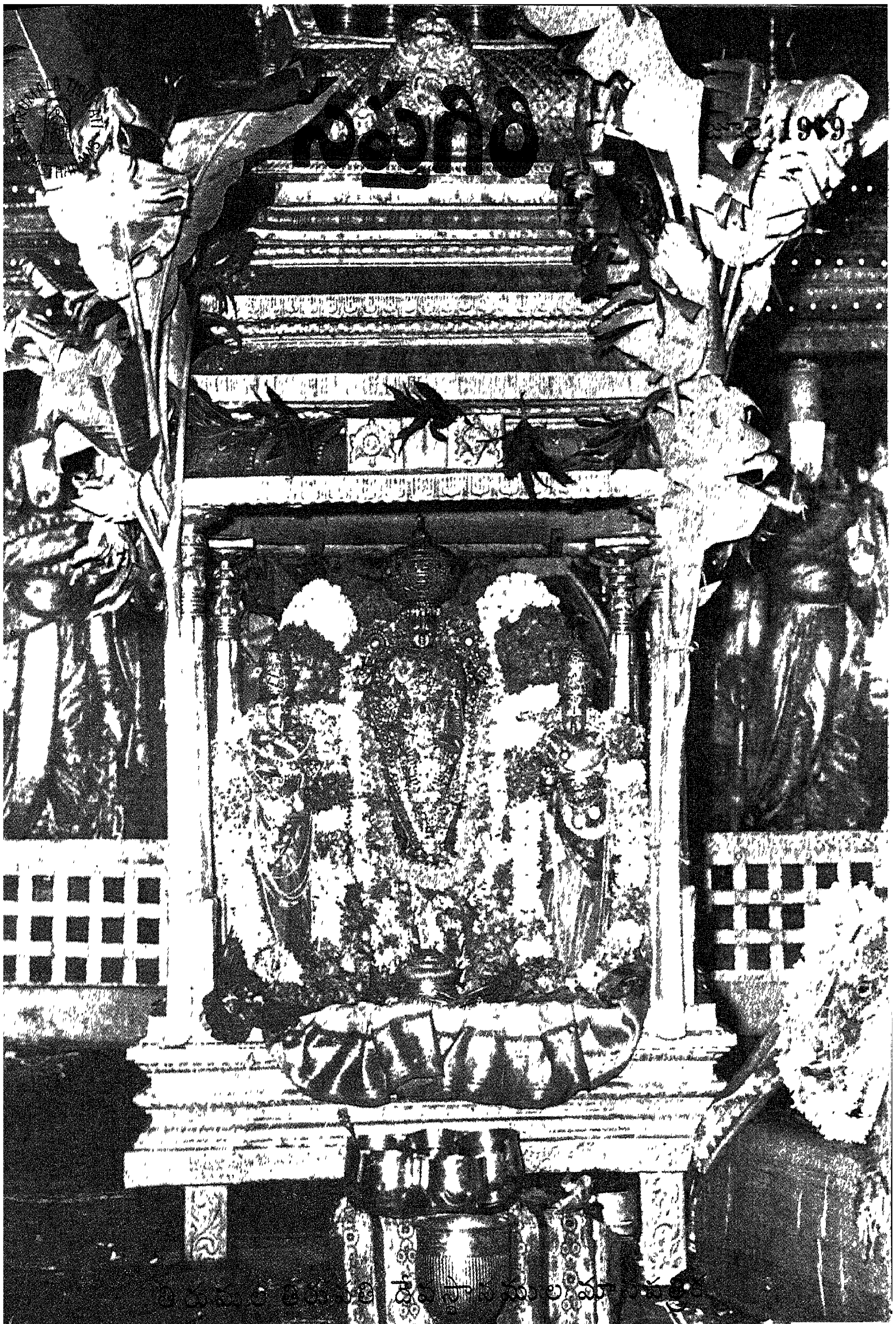

సప్తగిరి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల మాసపత్రిక

తిరుమలలో భారత రాష్ట్రపతి 3–6–79, 4–6–79

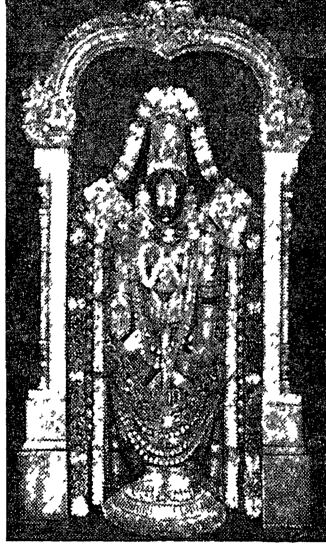
భారతరాష్ట్రపతి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి గారు 3–6–79 తేదీన సాయంత్రం తిరుమలకు విచ్చేశారు. తిరుపతిలో దేవాదాయ శాఖమంత్రి శ్రీ పి. వి. చౌదరి, తదితర అధికార అనధికార ప్రముఖులు స్వాగతం చెప్పారు. తిరుమలలో రాష్ట్రపతికి దేవస్థాన కార్యనిర్వాహకమండలి అధ్యక్షులు డా॥ రమేశన్, దేవస్థానం కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ స్వాగతం చెప్పారు. ←

రాష్ట్రపతిపేరిట దేవస్థానం ఉద్యాన విభాగంవారిచే క్రొత్తక్రోటన్ మొక్కలకు "క్రోటన్‌నీలం" అని పేరుంచటం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమములో రాష్ట్రపతి పాల్గొన్నారు. ← ↓

(3 వ కవరు పేజీలో)

జ్ఞానము నెఱఁగము అజ్ఞానము నెఱఁగము
శ్రీనాయకుఁడ నీసేవకుఁడ నేను,

అరుతఁ గట్టిన తాళి యవె వనమాలికలు
సరుస మోఁచిన డాగు శంఖచక్రములు
వరుస నొసల గురి వ్రాసినది తిరుమణి
యిరవెరిఁగితి మిఁకనెప్పుడైనఁ గావుము.

పళ్ళెము ప్రసాద మింతే పసగా నా రుచులివె
పి(పె?)ల్లునేఁ బొగడేవి నీ బిరుదులు
యెల్లపుడుఁ బూజించేది యిది నీయాపుపతిమ
కల్లలేదిందుల నీవు గన్నదింతే కానుపు.

నిక్కమును నేఁ జొచ్చినది నీ లెంకతనము
చక్క నా జీవనము నీ శరణాగతి
యెక్కువ శ్రీవెంకటేశ యెదలో నున్నాఁడ విదె
చిక్కినదేమియు లేదు చిత్తమింతే యిఁకను

అన్నమాచార్య సం. 10—113

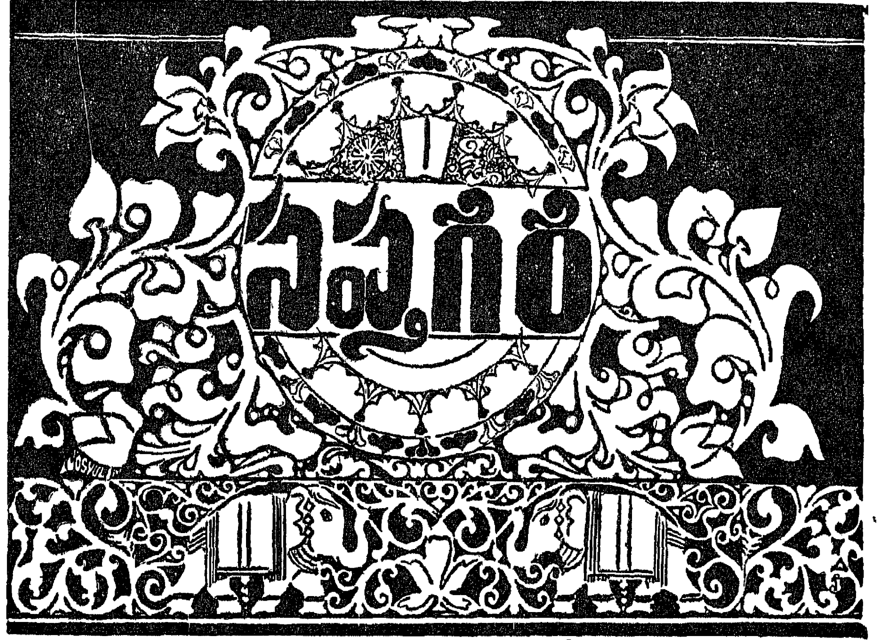

జూలై 79

సంపుటి 10 సంచిక 2

విడిప్రతి 0-50 పైసలు

సం॥ చందా రు. 6-00

విషయసూచిక

అన్నమప్రభ

గౌరవసంపాదకులు :
శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్
ఐ. ఏ. ఎస్,
కార్యనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.
టెలిఫోన్ నెం. 2322

ప్రచురణకర్త-సంపాదకుడు :
కొంటపాటి సుబ్బారావు
ఎమ్. ఏ.,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ముద్రాపకుడు,
ఎమ్. విజయకుమార్ రెడ్డి,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రెస్, తిరుపతి.
టెలిఫోన్ నెం. 2340

ముఖచిత్రం : తిరుమల శ్రీవారి ఆనివర ఆస్థానం

సంపాదకీయము

బండి బయల్దేరింది. పొగలు కక్కుతూ సెగలు చిమ్ముతూ స్టేషనులో వచ్చి ఆగింది. అంతే! ఇక ముందుకు సాగలేదు. అది ఆగదగ్గ చోటు కాదు, సాగేందుకు వీలులేదు. ఎవరి అవస్థ వారిది. సలహా చెప్పాలన్నా అక్కడుండేవారికి కొంత అధికారమే. చివరకు పై స్టేషన్‌నుంచి ఆదేశంవచ్చింది-ఆదోవ బాగాలేదు. వేరే దోవకు మళ్ళించండని. చివరి కెలాగో గమ్యం చేరింది. అన్నీ వడిలిన ముఖాలు, కుళ్ళిన పళ్ళు.

ఆ మాట కొస్తే వ్యవస్థలు కూడా ఒక రకంగా అంతే! ఫైళ్ళ పెట్టెలలో, వేలాది ప్రజల ఆశల – అవసరాల కాగితాలు నింపుకొని, అధికారపు అంతరాల మజిలీలను దాటుతూ గమ్యంచేరి కలల, పంటలను పంచే రైలు బండి. దాని మాదిరే దీనిక్కూడా, ఏ స్థాయిలో అవరోధం ఏర్పడ్డా, లేదా చుట్టు దారిలో తిరిగినా అసలు కొసరుకొచ్చి, అనుకున్నది కొక, ఆశించేది రాక, గమ్యం చేరే సరికి కుళ్ళిన పళ్ళలా తయారౌతుంది. ఎటు చూచినా నిరాశా, నిస్పృహలు ఎదురౌతాయి. అనుకున్నవి శీఘ్రంగా సఫలం చేసుకోవాలంటే అన్ని స్థాయిలలోనూ మారుతున్న అవసరాల దృష్ట్యే ఐక్యభావం అవసరం.

నిజానికి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఏదీ పెరగని రోజుల్లో ఏర్పడ్డ నియమాల పట్టాలపైన, పెరుగుతున్న అవసరాలను పేర్చుకుంటూ మోయలేక, వేరే మార్గం లేక సతమతమౌతున్న సంస్థ. ఈ సంస్థ స్వరూప స్వభావాలు పెరిగినంత త్వరగా, ఏ సంస్థ కొనూ పెరగలేదు. అన్నిదేవాలయాలకన్న విభిన్న రూపురేఖలు ప్రత్యేక ప్రాచుర్యంగల ఈ సంస్థ అవసరాలు తీర్చేందుకు ఏనాడో స్వయం ప్రతిపత్తిగల వ్యవస్థ ఏర్పడిఉండాల్సింది. అలాఏర్పడటం, సంస్థ ఈనాటిప్రయోజనాలదృష్ట్యాఅవసరంకూడా.

సంస్థలోని ఇటీవల పరిణామాలు చాల వరకు ఆ కొరతను తీర్చాయనే చెప్పాలి. కొత్తగా ఏర్పాటైన నిర్ణాయక, నిర్వాహక మండలులలో దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి, దేవాదాయ కమీషనర్, ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ ఆర్థిక కార్యదర్శికి ప్రత్యక్ష సంబంధం ఉన్నందువల్ల, పొరపాటున నైనా వెనుకబడగల ఏకపక్ష నిర్ణయం బదులు ఏకగ్రీవ నిర్ణయం, తద్వారా వివిధ జటిల సమస్యలకు సత్వర పరిష్కారం సాధ్యమౌతుంది.

సాముదాయక సహాయనిధి పటిష్ఠం చేయటంవల్ల ఈదేవస్థానానికి, జీర్ణోద్ధారణ, సత్రాలు, కల్యాణమంటపాలు, రామమందిరాల నిర్మాణాదుల భారం తప్పింది. నిధికి కొంత సొమ్ము విరాళంగా ఇచ్చి ఇకముందు దేవస్థానం తన ఆలయాలు, సత్రాలు-యాత్రికుల వివిధ సమస్యల పరిష్కారానికి తన దృష్టిని కేంద్రీకరించేందుకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

సామాన్యుల అందుబాటులో ధార్మిక ప్రచారంకోసం, పుస్తక ప్రచురణలకుగాను ప్రత్యేక నిధి కేటాయించటం కూడా జరిగింది.

ఇంకొకమార్పు, వేంకటేశ్వర శిష్టాచార విద్యాసంస్థ ఏర్పాటు. ఆ పేరుతో ఈ పేరుతో పలుచోట్ల జరుగుతున్న వేదోద్ధరణ, ధర్మాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకుబదులు ఒకే వ్యవస్థ క్రింద ఒకే ఆశయంగల కార్యక్రమాలన్నిటిని ఏకికరించేందుకు వీలౌతుంది.

వింత పరిధులలో, కొత్త పుంతలు త్రొక్కే ఈ దేవస్థాన ప్రగతిపైనే ఇప్పుడందరి కళ్ళు. ఇందరి ఆశలను నిరాశ పరచకుండా పొందాగా నిర్వహించగల ధైర్య స్థైర్యాలు తన సేవకులైన దేవస్థాన ఉద్యోగులకు ప్రసాదించాలని వేంకటేశ్వరుని వేడుకొందాం.

ప్రత్యేక దర్శనం టిక్కట్లు

శ్రీవారి దర్శనపు రూ. 25/- ప్రత్యేక దర్శనపు టిక్కెట్లు ఆంధ్రాబ్యాంకువారి ఈ క్రింది శాఖలలో లభిస్తవి.

ఆంధ్రప్రదేశ్

అనంతపురంజిల్లా
- అనంతపూర్

కడపజిల్లా
- కడప
- ప్రొద్దుటూరు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా
- ఏలూరు
- భీమవరం
- తణుకు

తూర్పుగోదావరిజిల్లా
- రాజమండ్రి
- కాకినాడ (మెయిన్)
- రామారావుపేట (కాకినాడ)

నెల్లూరుజిల్లా
- నెల్లూరు

ప్రకాశంజిల్లా
- ఒంగోలు
- చీరాల

చిత్తూరుజిల్లా
- చిత్తూరు
- తిరుపతి (మెయిన్)
- బాలాజీనగర్ (తిరుపతి)
- హుజూర్ ఆఫీసు అనుబంధ కౌంటరు (తిరుపతి)
- కాళహస్తి

విశాఖపట్నంజిల్లా
- విశాఖపట్నం (మెయిన్)
- మహారాణీపేట (విశాఖపట్టణం)
- విజయనగరం

కరీంనగర్ జిల్లా
- కరీంనగర్

కర్నూల్ జిల్లా
- కర్నూలు

ఖమ్మంజిల్లా
- భద్రాచలం
- ఖమ్మం

క్రిష్ణాజిల్లా
- విజయవాడ (మెయిన్)
- గాంధీనగర్ (విజయవాడ)
- గవర్నర్ పేట (విజయవాడ)
- మచిలీపట్నం

గుంటూరుజిల్లా
- గుంటూరు (మెయిన్)
- బ్రాడీపేట (గుంటూరు)
- తెనాలి

హైదరాబాదుజిల్లా
- హైదరాబాదు (మెయిన్)
- హిమయత్ నగర్
- చిక్కడపల్లి
- ఖైరతాబాదు
- విజయనగర్ కాలని
- సికింద్రాబాదు
- మారేడ్ పల్లి

వరంగల్ జిల్లా
- వరంగల్

మెదక్ జిల్లా
- సిద్ధిపేట

మహబూబ్ నగర్ జిల్లా
- మహబూబ్ నగర్

నల్గొండజిల్లా
- నల్గొండ

నిజామాబాద్ జిల్లా
- నిజామాబాద్

అదిలాబాద్ జిల్లా
- అదిలాబాద్

రాష్ట్రేతర ఆంధ్రాబ్యాంకు శాఖలు.

పాట్నా
టాటానగర్
అహ్మదాబాద్
బరోడా
సూరత్
బెంగుళూర్ (ఎస్.ఆర్. రోడ్)
రామ్‌రాజ్ పేట (బెంగళూర్)
బళ్ళారి
గంగావతి
రాయచూరు
హోసపేట
త్రివేండ్రం
ఎర్నాకుళం (కొచ్చిన్)
భోపాల్
జైపూర్
జబల్ పూర్
బొంబాయి (మెయిన్)
చెంబూరు (బొంబాయి)
మాతుంగ (బొంబాయి)
నాగపూర్
భువనేశ్వర్
బర్హంపూర్
రాయగడ
పూరీ
రూర్కెలా
మద్రాసు (మెయిన్)
మైలాపూర్
టి. నగర్
షెనాయ్‌నగర్
కోయంబత్తూర్
మధురై
సేలం
తిరుప్పూర్
కలకత్తా
బాలిగంజ్ (కలకత్తా)
ఖరగ్ పూర్
దుర్గాపూర్
చండీఘర్
కన్నాట్ సర్కస్ (న్యూఢిల్లీ)
కరోల్ బాగ్ (న్యూఢిల్లీ)
రామకృష్ణాపురం (న్యూఢిల్లీ)
లక్నో
అలహాబాద్
వారణాశి
లూధియానా

పుష్పగిరి క్షేత్రం

రాయలసీమలో పవిత్ర పెన్నానదీ తీరంలో కడప పట్టణానికి పదిమైళ్ళ దూరంలో పుష్పగిరి క్షేత్రం వెలసి ఉంది. ఈ క్షేత్రం శైవ, వైష్ణవులకు దర్శనీయం. శివ, చెన్నకేశవ ఆలయాలు ఒకే ప్రాంతంలో నిర్మింపబడటం ఈ క్షేత్రం విశిష్టత. వీటిని పుష్పగిరి ఆలయాలని పిలుస్తారు. ఈ రెండు ముఖ్యమైన ఆలయాలు కాక, కాశీ విశ్వనాథస్వామి, త్రికోటీశ్వరస్వామి, రాఘవస్వామి, సంఘవేశ్వరస్వామి, ఇంద్ర నాగేశ్వరస్వామి, వైద్యనాథస్వామి, భీమేశ్వరస్వామి అనే ఏడు దేవాలయాలున్నాయి.

ఆలయ చరిత్రకు సంబంధించిన శాసనాలు అనేకం ఇక్కడ లభ్యమౌతున్నాయి. ఇవి విజయనగర రాజులకు సంబంధించినవి. కాని తొలిశాసనం క్రీ.శ. 1298 నాటిది. చెన్నకేశవ ఆలయానికి మరమ్మత్తులను కంపయ్య నిర్వహించినట్లు తెలిపే శాసనం క్రీ.శ. 1436 నాటిది. ఈ ఆలయ శిఖరాన్ని అఘోరశివాచార్యులు ప్రతిష్ఠించినట్లు తెలిపే శాసనం క్రీ.శ. 1501 నాటిది. కృష్ణరాయలు ఒక గ్రామాన్ని దానం చేసినట్లు తెలిపే శాసనం క్రీ.శ. 1514 నాటిది.

పుష్పగిరి ప్రకృతి రామణీయకతకు పుట్టినిల్లు. పురాణాలలో వర్ణించిన రీతిగా, శ్రీశైల క్షేత్రానికి పుష్పగిరి నైఋతి ద్వారం. స్కందపురాణంలో, శ్రీశైల ఖండంలో, నిత్యనాథుని రసరత్నాకరంలో, పుష్పగిరి క్షేత్రమహిమను గురించి వివరాలున్నాయి. ఈ ఆలయానికి మూడు వారాలు ప్రదక్షిణం చేసి, గిరి శిఖరాన్ని ఎక్కితే మోక్షం లభిస్తుందట!

పుష్పగిరి క్షేత్రాన్ని గురించి, అనేక గాథలున్నాయి. ఒకానొకప్పుడు బ్రాహ్మణుడొకడు తన తండ్రి అస్తికలను గంగానదిలో కలుపుటకు ప్రయాణం చేస్తూ ఈ స్థలం చేరుకుని అస్తికల పాత్రను పెన్నానది గట్టునఉంచి, స్నానం చేయుటకు నదిలో మునిగాడట. స్నానానంతరం గట్టుమీద అస్తికలకుబదులు పుష్పాలున్నాయట. తండ్రి ఆత్మ స్వర్గం చేరిందని భావించి, ఈ పుష్పాలను పెన్నానదిలో వదిలాడట. కొండప్రాంతంలో ఈ అద్భుతం జరిగినందున, ఈ క్షేత్రానికి 'పుష్పగిరి' అనే పేరు వచ్చింది. పురాణాల్లో ఈ క్షేత్ర ప్రసక్తి ఉంది. గరుత్మంతుడు తల్లిని దాస్య విముక్తురాలిని చేయడానికి, దేవతలను ఓడించి, అమృత భాండాన్ని తెస్తుండగా, ఇంద్రుడు వజ్రాయుధాన్ని ప్రయోగించినాడట. ఆ ఆయుధాన్ని అవమాన పరచుటకు ఇష్టపడక, గరుత్మంతుడు తన ఈకను ఒకదాన్ని వదిలిపెట్టాడట. ఇతని శక్తికి, వినయానికి ఇంద్రుడు ఆశ్చర్యపోయి, గరుత్మంతునితో స్నేహంచేసి, అమృతభాండాన్ని సర్పముల బారినుండి రక్షింపుమని ఇంద్రుడు కోరినాడట. తన తల్లి దాస్య విమోచనానికి తప్పక అమృత భాండాన్ని ఉరగులకివ్వవలెనని, వీలయితే దాన్ని వారు సేవించకుండా చూడమని గరుడుడు జవాబు చెప్పినాడట. వినతాపుత్రుడు అమృత భాండాన్ని ఉరుగలకు చూపి, దర్భలపొదలో ఉంచి, తల్లిని దాస్య విముక్తురాలిని చేయుటకు వెళ్ళినాడట. సర్పాలు స్నానానంతరం అమృతపానం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, స్నానానికి వెళ్లగా, దేవేంద్రుడు ఆ భాండాన్ని సంగ్రహించాడు. సర్పాలు తిరిగివచ్చి చూడగా ఆ పాత్ర కనిపించలేదు. కాని ఆ పాత్ర ఉన్నచోట అమృతపుబిందువులు రాలిఉండవచ్చునన్న ఆశతో అవి దర్భలనునాకినాయి. అందువల్ల వాటి నాలుకలు రెండుగా చీలిపోయినవి.

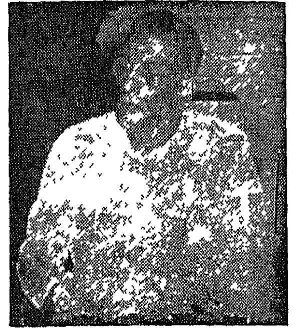
ఇంద్రుడు గరుత్మంతుడు పోరాడినప్పుడు అమృత భాండంనుండి, బిందువు ఒకటి పుష్పగిరి సరస్సులో పడి సరస్సు అమృతమయంగా మారింది. అది సహించలేక దేవతలు త్రిమూర్తులను ఆశ్రయించినారు. వారు పుష్పగిరి సరస్సును పూడ్చడానికి ప్రయత్నించారు. వాయుదేవుడు పెద్ద కొండను సరస్సులో వేయగా అది పుష్పంవలె తేలింది. దాన్ని విష్ణుదేవుడు ఒకపాదంతోను, ఈశ్వరుడొక పాదంతోను తొక్కిపట్టినారట అందుకు నిదర్శనంగా పుష్పగిరిలో శివకేశవ ఆలయాలున్నాయి.

శ్రీమతి కె. అన్నపూర్ణ
తిరుపతి

చెన్నకేశవ ఆలయంచుట్టు ఎత్తైన ప్రాకారముంది. నదిలోకి పడమటివైపు గోపురంద్వారా మెట్లున్నాయి. ఆలయంలో నిలువెత్తు విష్ణుమూర్తి విగ్రహం దివ్యమంగళంగా ఉంది. ఆలయ ప్రాంగణంలో శివాలయం, లక్ష్మీదేవి ఆలయం వున్నాయి. ఆలయపు గోడపైన గజాసుర, కార్తికేయ, వినాయక, శివుని భిక్షాటన, గీతోపదేశ, కిరాతార్జునీయ శిల్పాలు అతి మనోహరంగా ఉన్నాయి. వాస్తుశిల్ప శాస్త్ర ప్రకారం, ఈ ఆలయం విజయనగర పద్ధతిలో నిర్మింపబడింది. శాపవిముక్తి కోసం, చోళరాజొకరు ఈ ఆలయాన్ని నిర్మించాడని ప్రతీతి.

ప్రతి సంవత్సరం, ఏప్రిల్, మే నెలలలో తిరునాల అతివైభవంగా జరుగుతుంది. ఈ క్షేత్రంలో ఆదిశంకరులచే స్థాపింపబడ్డ శ్రీచక్రముంది. *

శ్రీనివాస ప్రబంధము

శ్రీమాన్ సరస్వతీపుత్ర పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు, కడప.

(గతసంచిక తరువాయి)

కం॥ దేవఋషి పోవ గిరిజా -
దేవినిఁ దోడ్కొంచుఁబోయె ధృతియొకపోడవై
వావిరి తపమ్మువట్టెనో
నా వెలసెడుశంభుకడకు నగపతి గడఁకన్. ౩౩౧

ఉ॥ ఆసమయంబునంద నియమాజగవంబది యెక్కుడించి య-
భ్యాసతుషారశైలవిపినాంతరపాదపపల్లవప్రసూ -
నాసమరామణీయకము లాదృతిఁజూచుచునున్న శాంతి
మ -
ద్రాసము పేతు నీశుఁ గని ప్రాల్చినకన్నుల నంజ
లించినన్. ౩౩౨

గీ॥ కరుణపొడసూపుచూపులఁ గాంచె శివుఁడు
గాంచుటయె శుభశకునంబుగాఁ దలంచి
యాత్మపుత్రిక సేవకై యనుమతించి
పాలనను సేయవలెనని శైలరాజు. ౩౩౩

మ॥ భ్రుకుటీచాలనమాత్రసమ్మతముగాఁ బొంగారు
కారుణ్యమై
సకలాధారుఁ డనుగ్రహించినముహుస్సమ్మోద
రోమాంచిత -
ప్రకటశ్రీకుఁడు పుత్రికావదనతృప్తన్యస్తదృక్చంద్ర
గో -
శికలన్ భూధరుఁ డామెచిత్త మివతాళించెన్ మనో
జ్ఞంబుగన్. ౩౩౪

సీ॥ ఎలదేఁటిగము లెంగిలింపకమున్న కా
నలనుండి బలిపుష్పములను దెచ్చి
కామధేనుశ్యామగోమయాలంక్రియ
వేదాత్మకుండుండు వేది యలికి,
దివిజగంగాబ్జగంధిలజలమ్ములు పాగి
డపు ఘట్టలల నేమ మపుడు దెచ్చి,
సహజారుణములైన శయపుటమ్ముల ఖేద
మనక దర్భలు గిల్లి యలవరించి

గీ॥ తచ్ఛిరశ్చంద్రపాదశైత్యములనె
అప్పుడప్పుడు చెమటల నార్చికొనుచు
పర్వతేంద్రునిపుత్రి యీశ్వరునిమదికి -
నెక్క నుపచారముల నెలయించుచుండె. ౩౩౫

తరువోజ॥
కనుదమ్ములను మోడ్చె కాలకాలుండు
ఘనతపస్యాసమాకర్షితబుద్ధి
యనుపమమృదులాంగియద్రిజ సేవ -
లను వచియించుచునుండె లగ్న చిత్తుండు
వనములలో సుమాభరణముల్నింపు
వాసంతమధురిమ ల్వచ్చిపోయినవి
మనము సంశ్లేషసమ్మర్దమ్ము గోరు -
మలికారులెన్నియో మరలిపోయినవి. ౩౩౬

శా॥ నాకాధీశుఁడు పిల్వనంపె జగతీనాట్యక్రియాపోష కా-
స్తోక ప్రాభవు నిర్నిబంధనధనుస్సూనాస్త్ర సౌందర్య సీ-
మాకల్పున్ యువతీపదద్వయసమర్చాసక్తమౌనీంద్ర
జూ -
టీకోటీరు మనోజ్ఞరక్తిమసమాటీకత్వదున్ మన్మ
థున్. ౩౩౭

సీ॥ ప్రసవచాపమ్ముతోఁ బ్రతివచ్చుబోసులతో
నంసమ్ముపై రతి యత్తమిల్ల
మాకందపల్లవమ్రదిమమ్ముఁబోలి పి
కమ్ములు మృదుపంచమమ్ము వలుక
మీనకేతనసమున్మేషమ్ము మించు క
న్నులడాలు గాణిక్యములు గమింప
మృదుగంధవాహసన్నిధికి నింపులు నింపు -
వాసంతవికచపుష్పములు గ్రాల

(33 వ పుటలో చూడుడు)

వేదాంత దేశికులు

(గత సంచిక తరువాయి)

సర్వేశ్వరుడు నిరుపాధిక శేషియు నిరుపాధిక నియంతయునై యుండునట్లే చేతనుడు నిరుపాధిక శేషుడును, నిరుపాధిక నియామ్యుడు నగుచున్నాడు. ఇట్లుండుట రక్షక రక్ష్య సంబంధమునకు కారణమగు చున్నది. స్వామిని విడిచి పుచ్చినచో, చేతనునికి వేరు శేషి లేదు. వేరేనియామకుడును లేడు. చేతనుడు పూర్ణుడై అశక్తుడై యుండుటచే అతనిని విడిచి స్వామికి వేరే శేషుడు లేడు. నియామ్యుడైన చేతనుడు లేడు. అందుచే వేరే రక్ష్య వస్తువే లేదు. ఇదే అభిప్రాయమును యామునమునులు, ఒక శ్లోకముతో చాల చక్కగా వ్యక్తపఱచి యున్నారు.

> త్వదహం త్వదృతేన నాథవాన్
> మదృతే త్వం దయనీయవాన్ నచ
> విధి నిర్మిత మేతదన్వయం
> భగవన్ పాలయ మాస్మ జీహహః
> (స్తోత్రరత్నము)

" నాకు నీవు తప్ప రక్షింపదగిన స్వామి లేడు. నేను తప్ప దయకు పాత్రుడైన రక్షితవ్యుడు లేడు. ఈ విధముగా నున్న మన పరస్పర సంబంధమును షాడ్గుణ్య పరిపూర్ణుడైన భగవంతుడా! కాపాడుము, త్యజింపవలదు."

పై అభిప్రాయమునే వేదాంత దేశికుల వారు తమ సంకల్ప సూర్యోదయమందు ఒక శ్లోకముతో పుష్టీకరించి నిరూపించి యున్నారు. ఇంద్రియములతో కూడిన దేహము ఆత్మముచే కూడియున్నది. ఇది భ్రమయనెడు మొసలిచే గ్రహింపబడి యున్నది. ఇట్టి చేతనుని విడిపింపవలెననెడు ప్రయత్నము చేయు శ్రీమన్నారాయణుని సంకల్పము గొప్పమహిమతో కూడినది. ఒక నెపము మూలముగా అతనిని రక్షించుచునే స్వామి యొక్క కృపాకార్యము. ఇట్టి జయము, సహేతుకమై పరమ పురుష ప్రాప్తికి ఉపాయమై యుండును- అని ఆచార్యుల వారు చాల చక్కగా వివరించి యున్నారు.

ఈశ్వరునికిని, జీవునికినిఉన్న ఆధారాధేయ భావము, శేష శేషి భావము ఇత్యాదులను చక్కగా తెలియుటచే, చేతనునికి మూడు విధములైన ప్రయోజనము లుండును అని వేదాంత దేశికులు సూచించి యున్నారు.

1. తనకు శ్రియఃపతి ఆధారమైనవాడు అని తెలియుటచే తాను సర్వేశ్వరుని కంటె ఏనాటికిని ఎక్కువకాని స్వరూపము కలవాడనను ఎఱుక కలిగి ఉండును.

2. తానుండునది సర్వేశ్వరుని ప్రయోజనమునకే అను శేష భావము ఎప్పుడు కలుగుచున్నదో, అప్పుడు మోక్ష దశయందు అతనికినిరంతరమును కైంకర్యము చేయుచుండుటే తనకు స్వరూపమను జ్ఞానము కలిగి, దానిని పడయవలెననెడు ఆశ జనించిన వాడగును.

3 స్వామి శేషియు, నియామకుడునునై యుండుటచే మోక్ష కైంకర్య ప్రాప్తికి అతడేసిద్ధోపాయుడై యుండును అను జ్ఞానము కూడ సిద్ధించుచున్నది.

ఇట్టి జ్ఞానము చేతనునికి పుట్టినప్పుడు జీవుడు అనన్యాధారుడనియు, అనన్య ప్రయోజనుడనియు, అనన్యశరణుడనియు చెప్పినట్లైనది. అనన్యాధారుడనగా సర్వేశ్వరుడు వినా తనకు వేరెవరును ఆధారమైన వారులేరు అని అర్థము. అనన్య ప్రయోజనుడనగా సర్వేశ్వరునికి తాను ప్రయోజనమై యుండుట తప్ప మరెవ్వరికిని ఉండునది లేదు అని అర్థము. అనన్యశరణుడనగా సర్వేశ్వరుడుగాక ఇంకెవ్వరిని ఉపాయముగా వరించనివాడు అని అర్థము. ఇట్లు శ్రీమన్నారాయణుడే తనకు ఆధారము, అతనికి తానే ప్రయోజనము, అతడే తనకు గతిగాక వేరెవ్వరు లేరు అన్న మాట. అచేతనమైనచో అనన్యాధారమునులేదు, అనన్య ప్రయోజనమునులేదు, ఎందుకనగా చేతనుడు దానికి ఆధారము, చేతనునికి అది ప్రయోజనమునై యుండును.

ఈ జీవుడు శ్రీమహాలక్ష్మికి ఆధేయుడు. ప్రయోజనము, ఉపాయమును కాదో! స్వామికే అనన్యాధారుడు, అనన్య ప్రయోజకుడు అనన్య శరణుడని చెప్పుట ఎట్లు? అని యన్నచో నారాయణుడు శ్రీమహాలక్ష్మి విశిష్టుడుగనే యుండుటచే, ఈ అనన్యాధారత్వము, అనన్య శరణత్వము అంతయు లక్ష్మీ విశిష్టుడైన నారాయణుని గురించియే చెప్పినదిగా వేదాంతదేశికుల వారు పరిష్కరించి యున్నారు.

చేతనుడు ఈశ్వర సంకల్పానుసారముగనే సృష్టియై యున్నను, ఆతడు ఎల్లప్పుడును ఈశ్వరుని అభిప్రాయము ననుసరించియే వర్తించును అని చెప్పుటకు లేదు. ఎందుకనగా చేతనుని వర్తనమునకు ఆతని క్రిందటి కర్మము, ఇంద్రియములు, జీవితములోని సన్నివేశములు కారణములై యుండును. ఇట్టి సన్నివేశములతో సుఖ

(33వ పేజీలో)

ప్ర ప త్తి

మం గ ళ మ్

ప్ర ప త్తి

వేదాంతసార విశదీకృత గానలోలం
ఓంకారనాద సరసీరుహ భృంగరాజమ్।
భక్తాగ్ర గణ్యమతులం మహనీయమూర్తిం
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

ఆసేతు శీతనగసంస్తుత వైభవాఢ్యం
ఆంధ్రప్రదేశ విబుధాఖిల కల్పవృక్షమ్।
ఆద్రావిడం హి సుమహత్తిలకాయమానం
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

భక్తానను ప్రతిదినం స్వయమేవగత్వా
సంసార తారక మహామనుమేవ జప్త్వా।
కారుణ్య బుద్ధిభరితం చ మహానుభావం
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

సంసార సాగర సముత్తరణైక నావం
భక్తి ప్రపత్తి ముపదేశవతాం ప్రసిద్ధమ్।
నాదేన సర్వఉపయాంత్వితి బోధయంతం
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

లోకోప కారక మహామతి పుణ్యశీలమ్
శాంతం చ సత్యమమలం హ్యుపకారశీలమ్।
భూమండలేఽఖిల యశస్తనునాప్రసన్నం
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

రాజాంగ దాన కనకాది తిరస్కృతం తం
రాజాధి రాజమనుమేవ పురస్కృతం హి।
తన్మంత్ర షణ్ణవతి కోటిజపప్రభావం
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

ప్రహ్లాద నారద పురందర రామదాస
భక్తాగ్ర గణ్య సుజనాన్ పరికీర్తయంతమ్।
బుద్ధం చ శుద్ధ మనఘం హ్యరిషడ్విముక్తం
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

శ్రీ వేంకటాచలపతి ప్రియదర్శనార్థం
బుద్ధోఽపి తత్సమయఏవ తిరస్కరిన్యా।
త్వద్భక్తి కీర్తన ముఖాత్ స్వయమావిరాసీత్
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణం శరణం ప్రపద్యే॥

శ్రీ వేంకటేశ కరుణాలహరీ ప్రభావం
శ్రీ రామనాథ కవిమానస భక్తిభావమ్।
శ్రీ త్యాగరాజ సుగుణార్ణవ సుప్రపత్తిం
భక్త్యా పఠన్త్వనుదినం స్వమనోరథాప్త్యై॥

మ ం గ ళ మ్

కాకర్ల వంశ సంభూత రామబ్రహ్మసుతాయ తే।
శాంతాంబా గర్భ సంభూత త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

కావేరీతీరవాసాయ కలికల్మష నాశినే।
గానశాస్త్ర ప్రవీణాయ త్యాగరాజాయమంగళమ్॥

శ్రీమత్ పంచనదక్షేత్రే నిత్యవాసాయయోగినే।
సాకేతాధిప భక్తాయ త్యాగరాజాయ మంగళమ్॥

సంగీత శాస్త్రమాలోడ్య కృతి కీర్తనకారిణే।
కలౌ వాల్మీకిరూపాయ త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

త్వన్నామ ముద్రణేనైవ క్రియతే కీర్తనానిహి
నిష్కామ కర్మశీలాయ త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

శివవిష్ణ్వైక్య బోధాయ నాదబ్రహ్మస్వరూపిణే।
స్వాంతస్సుఖాయ శాంతాయ త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

అపూర్వ రాగ సంధాత్రే తల్లక్షణ నిరూపిణే।
సప్త స్వర స్వరూపాయ త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

చతుర్వింశతి సాహస్ర కృతి కర్త్రే మహాత్మనే।
నారదాచార్యశిష్యాయ త్యాగరాజాయ మంగళమ్॥

అష్ట పంచాశరీసార నామోద్ధారక మూర్తయే।
అష్ట దిక్ ఖ్యాతి విఖ్యాత త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

సంగీత విద్వత్బృందస్య భుక్తిముక్తి
ప్రదాయినే।
నాదోపాసన రక్తాయ త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

రామనామ ప్రచారాయ గాన లోక హితాయతే।
గాన నాద విలోలాయ త్యాగరాజాయ మంగళమ్॥

రామనామ జపోత్సాహ నషణ్ణవతి కోటిభిః।
జప సంసిద్ధి సంప్రాప్త త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

సులభోపాయ మార్గేణ మోక్షసామ్రాజ్యదాయినే।
భక్తి ప్రపత్తి సిద్ధాయ త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

రామనాథ కవేర్వాచా సుప్రభాతానుమోదక।
స్తోత్రేణానేన తృప్తాయ త్యాగరాజాయ
మంగళమ్॥

రచన :

శ్రీ యం. వి. రామనాథ ఘనపాఠి
తిరుపతి.

అన్నమ ప్రభ

తాళ్లపాక చిన్నన్న

"తాళ్లపాక కవుల వాఙ్మయము ఒక విశాలవిశ్వము వంటిది. అది ఒక సారస్వత క్షీరసముద్రము."* అందు ప్రభవించినవన్నీ జాతిరత్నాలే. ముప్పదిరెండు వేల సంకీర్తన కమలాలతో కమలాక్షునర్చించి తరించిన అన్నమాచార్యుడు తన వంశంవారందరికీ తరగని చెదరని నిధిని- అలమేలుమంగా వల్లభుడనే పెన్నిధిని పారంపర్యముగా సంక్రమింపజేసినాడు.

> "నాస్తిపైతామహం కించిత్
> నమయా కించిదార్జితమ్
> అస్తి మే హస్తిశైలాగ్రే
> వస్తు పైతామహం ధనమ్"

అనే మహదాశయముతో, ఆశతో ఆనిధిని అనుభవించి తరించినారు—అతని కుమారుడు పెదతిరుమలాచార్యుడు, మనుమలు- చినతిరుమలాచార్యుడు, చిన్నన్న మొదలగువారు. వీరందరూ సముజ్జ్వల సారస్వతమూర్తులు; భాగవత శిరోమణులు; దేశికోత్తములు; అలమేలుమంగావల్లభ వాల్లభ్య ధన్యచరితులు.

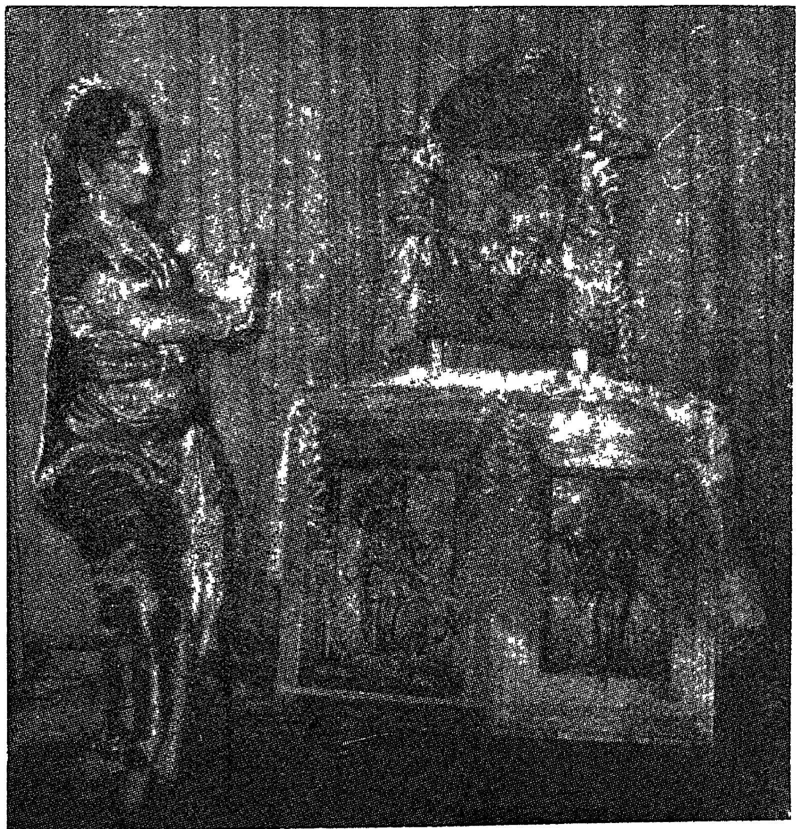
'పరమవిద్యాసింధుపారంగతు'డై పదకవితాపితామహుడుగా, సంకీర్తనాచార్యుడుగా, పంచమాగమ సార్వభౌముడుగా కీర్తనీయచరితుడైన మహామనీషి అన్నమాచార్యుడు. 'వేదాంతవిద్యాప్రవీణుడై, సంగీతసాహిత్య సార్వజ్ఞకత్వ మంగళ సామ్రాజ్యమహితుడై నుతికెక్కిన మహనీయమూర్తి పెదతిరుమలాచార్యుడు. ఆ మహామనీషి మనుమడు, ఈ మహనీయమూర్తి కొడుకు-చినతిరువెంగళనాథుడని 'నిండుపేరుగల' చిన్నన్న.

ఈ చిన్నన్నకు చిన్నతిరువేంగళుడు, చినతిరువేంగళనాథుడు, తిరువేణాదయ్యార్, తిరువెంగళనాథుడు, తిరువెంగళనాధయ్యంగారు, తిరువేంకటనాథర్, వేంగళరాయుడు అనే పేర్లు వ్యవహారంలో ఉండినట్లు శాసనాధారాలవల్ల తెలుస్తూన్నది.

చిన్నన్న అలమేలుమంగా వేంకటరమణుల చరణాలకు తనుధనమనములను అంకితము చేసిన మహాభక్తుడు. తాను విజయనగరప్రభువైన సదాశివరాయలు నుండి దానముగా గ్రహించిన గ్రామాలను స్వామికి సమర్పించి, వాని ఆదాయముతో వైవాహికోత్సవాది విశేషఉత్సవాలనూ, నైవేద్యాలనూ నిర్వహించునట్లు నియమించినాడు. తాతతండ్రుల జన్మనక్షత్ర కైంకర్యోత్సవములను, పెదతండ్రి, అన్న అమ్మల విర్యాణదిన కైంకర్యాలను జరిపించినాడు.

సరససంగీత సాహిత్య విశారదుడు, వేదాంతాచార్యుడు, రామానుజసిద్ధాంతప్రవర్తకుడునైన ఈ చిన్నన్న సాలెవారికి ఆచార్యపురుషుడుగా నుండెను. ఒకసారి పద్మసాలీలు, జాంధ్రవారు లక్ష్మీదేవి పుట్టినింటివారెవరని వివాదపడినారట. నిర్ణయించి తీర్పుచెప్పుడని చిన్నన్నను ప్రార్థించినారట. ఆయన అలమేలుమంగను ప్రార్థించగా ఆ తల్లి తన పుట్టినింటివారు పద్మసాలెలని పలికినదట. ఆ సంతోషముతో వాళ్లు చిన్నన్నకు ఇరవైవేల వరహాలు కానుకగా ఇచ్చిరట. చిన్నన్న వంశపారంపర్యముగా, తమ వంశపారం

అన్నమాచార్య కీర్తనల నభినయిస్తున్న డా. యామినీకృష్ణమూర్తి.

శ్రీ సి. శేషాద్రి, యం. ఏ.
ఆంధ్రభాషోపన్యాసకుడు, శ్రీవేంకటేశ్వర కళాశాల
తిరుపతి.

అన్నమాచార్య జయంతి సందర్భంగా గాత్ర కచ్చేరి చేసిన నేపథ్యగాయకుడు శ్రీ పి. బి. శ్రీనివాస్.

పర్యముగా గురుశిష్యసంబంధము సాగునట్లుకోరి అందుకు ధర్మశాసనం వ్రాయించి యిచ్చినారు.

చిన్నన్న స్వామి కైంకర్యతత్పరుడే కాక సంగీత విద్వాంసుడుగను, గాయక శిరోమణిగను కీర్తింపబడి ఉన్నాడు. అతడురచించిన సంకీర్తనలేవియు మనకు లభించుట లేదు. చిన్నన్న మేనమరిది రేవణూరి వేంకటార్యుడు తన 'శ్రీపాద రేణుప్రభావము' అనే కావ్యములో "మా తాళులపాక చిన్నన పదంబులు పాడిన నాడె సర్వరాప్త్మైలవిభుండు" అని(1-52) సగర్వముగా చాటుకొన్నాడు. 'అల తాళ్ల పాక చిన్నన్న రోమములైన తంబుర దండెకు దంతులౌనె', 'తాళ్లపాకచిన్నన్న దండెమీటులు గావు' అనే అర్వాచీన వాక్యాలూ చిన్నన్నను సంకీర్తనకర్తగా ప్రశంసిస్తున్నవి. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు "చిన్నన్న గాయకుడనుట కిక్కడి రాగిరేకులలోఁగాని, గ్రంథములలోఁగాని యాధారములు గానరావు" అని వెను వెంటనే 'కాకయాతడును గాయకుఁడేమో' అని తమ ఊహను కొంత సడలించుకొన్నారు. శ్రీమాన్ రాళ్ళపల్లి అనంత కృష్ణశర్మగారు "చిన్నన్న సంగీతరచన చేసినాఁడని నేను భావించుటకు అతనివని గాయక సంప్రదాయమున నిలిచి నేఁటికి లభించు రెండు కృతులాధారము" అని సూచిస్తూ, అవి యీ శతాబ్దములో సుబ్బ రామదీక్షితులు రచించిన 'సంగీతసంప్రదాయ ప్రదర్శిని' యందున్నితములైనవని ఉదహరించిరి. ఆ కీర్తనలు —

1. కీర్తనము – శంకరాభరణము – అటతాళము – తాళ్ళపాకం చిన్నయ్య

పల్లవి:

శ్రీహరిపాదతీర్థమే - చెడనిమందు

అనుపల్లవి:

మోహపాశమునుగోసి - మోక్షమిచ్చేమందు

చరణములు:

గౌరమై కాయనిమందు - కడుచల్లజేసేమందు
కారమై కంటగించనిమందు-కమ్మనిమందు
నూరనిహూయనిమందు - నునుపుకవినమందు
వేరులెల్లంటులులేని – వెలలేనిమందు
॥ శ్రీహరి ॥

గురుతైన రోగముల - గుణముజేసేమందు
దురితమ్ములెడబాపే - దొడ్డమందు
నిరతముబ్రహ్మాదులు - నిలిచిసేవించేమందు
నరకముచొరనీయని – నయమైనమందు
॥ శ్రీహరి ॥

పొంకముతో గుణముల - పొందజేసేమందు
మంకుబుద్ధిని నెడబాపి - మన్నించేమందు
పంకజాక్షప్రసన్న - వెంకటరాయనిమందు
శంకలెల్లపోగొట్టి - సంరక్షించేమందు
॥ శ్రీహరి ॥

(ప్రథమాఖ్యాన పుస్తకము పు. 101)

2. కీర్తనము – కాంభోజిరాగము ఝంపెతాళము–తాళ్ళపాకం చిన్నయ్య

పల్లవి:

నామొరాలింపవే - అయ్యవెంకటరమణా -
నామీద దయలేదా

అనుపల్లవి:

ప్రేమతో నేటికిని - శరణాగతత్రాణ-
బిరుదు పోనాడతగునా వోస్వామీ

చరణములు:

కరిమకరిచేజిక్కి - గాసిబడిమొరలిడగ -
గాచి రక్షించలేదా
నరమృగాకృతిబూని-ప్రహ్లాదుకొరకు దా -
నవనాథుచీరలేదా
పరగద్రౌపదిమాన - భంగంబుగాకనే -
పలువలువలొసగలేదా
మరచితివో ఆనాటి – శౌర్యప్రభావంబు -
మరియున్నచందమేమి-వోస్వామి ॥నా॥

...న్ను రక్కసబాధచే - భయార్తులైన -
మునులకభయములియ్యవా
పంన్నుగా లాక్షగృహాగ్నిచే బడకుండ -
పాండవుల వెడలింపవా
మొన్న నీ శరణుజొచ్చిన విభీషణులంక -
కెంన్నరాజుగజేయవా
ఖిన్నుడని భాగ్యోపహీనుడని నన్ను
దలచి-క్రీగంటజూడరావా వోస్వామి ॥నా॥

గోపకుల మేరకు పరాకుసేయకనాడు -
కొండ వేలెత్తలేదా
ఆపత్ప్రసన్నుడని జనులుపలికినపలుకు-
లకటదబ్బరలాయెనా
నా పుణ్యమో లేకనిత్యోత్సవానంద -
మహిమచే మరచినావో
యీపట్ల అలమేలుమంగవేంకటరమణ -
యెవరు నన్నాదరించేరు వోస్వామీ ॥నా॥

(సం. ప్రదర్శిని: భా 2. అనుబంధము 13, పు. 52)

చిన్నన్నను గురించి 'సంగీత సంప్రదాయ ప్రదర్శిని' లో ఇట్లు చెప్పబడియున్నది —

"తాళపాకము చిన్నయ: ఇతడు తెలుగు బ్రాహ్మణుడు. వెంకటాచలపతి భక్తుడు. తిరుపతిలోనుండినవాడు. వెంకట రమణ విషయమై భాగవతసంప్రదాయంగా వాడుకలోగల ఉత్సవపద్ధతి నేర్పరచిన

(30వ పేజీలో చూడుడు)

శ్రీ అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతము

శ్రీ సముద్రాల లక్ష్మణయ్య, తిరుపతి

(గత సంచిక తరువాయి)

అవ:- కర్మఫలము భగవంతునికిగూడ అనుభవింపక తీరదని ఆయనతోనే పరియాచక మాడుచున్నాడు —.

61

ధన్యాసి

సామాన్యమా పూర్వ-సంగ్రహంబగుఫలము
నేమమునఁ బెనగొనియె-నేఁడు నీ వనక ॥పల్లవి॥

1. జగతిఁ బ్రాణులకెల్ల-సంసారబంధంబు
తగుల బంధించు దురి-తంపుఁగర్మమున:
మగుడ మారుకు మారు-మగువ నీయురముపై
తెగికట్టి రెవ్వరో-దేవుండ వనక ॥సామా॥

2. పనిలేక జీవులను-భవసాగరంబులో
మునుఁగ లేవఁగఁ జేయు-మోహదోషమున
పనిపూని జలధిలోఁ-బండబెట్టిరి నిన్ను
వెనకెవ్వరో మొదలి-వేలువనక ॥సామా॥

3. ఉండనీయక జీవ-నోపాయమున మమ్ము
కొండలను గొబల తతి-గొని త్రిప్పుఫలము
కొండలను నెలకొన్న-కోనేటి పతి వనఁగ
నుండవలసెను నీకు-నోపలేనవక ॥సామా॥
(11-3-71)

దేవా! తొల్లి తాను చేసిన కర్మమునకు కలుగు ఫలము సామాన్యమైనది కాదుసుమా! దానిని తప్పించుకొనుట కెవ్వరికిని శక్యముగాదు. అది నియమము తప్పక దేవాధిదేవుడవైన నిన్నుగూడ లెక్కగొనక పట్టి పీడించుచున్నది.

(ప) పూర్వసంగ్రహంబు = మున్నుచేసిన కర్మచే సమకూర్చుకొన్నది; నేమమునన్ = నియమముతో.

1. మగుడ = మరల; మగువన్ = స్త్రీని, అలమేలు మంగను; తెగి = సాహసించి.

2. గొబలన్ = గుహలందు; తతిగొని = అదను చూచి.

నీవు లోకములోని ప్రాణులకందరికి సంసారము అను బంధమును తగులగట్టితివి. ఆ పాపకర్మము నిన్ను వదలలేదు. దానికి ఫలముగా నీవు దేవుడవన్న భావముతోనైన నిన్ను వదలిపెట్టక ఎవ్వరో సాహసించి నీ యెదపై సంసార కారణమైన ఒక కాంతను (అలమేలు మంగను) తగులగట్టిరి.

నీవు మరొక ప్రయోజనవంతమైనపని యేమియులేక భవసముద్రములో ఊరక జీవులను ముంచుట, తేల్చుటయే పనిగా పెట్టుకున్నావు. ఆ మోహదోషము నిన్ను వీడిపోలేదు.. దానికి ఫలముగా పూర్వమెవరో అందుకని పూని ఆదిదేవుడవనియైన తలంపక నిన్ను సముద్రములో పండబెట్టినారు.

మరియు నీవు మమ్మొకచోట కుదురుగా ఉండనీయక జీవనోపాయమునకై కొండలలో, గుహలలో అదేపనిగా తిరుగులాడునట్లు చేసితివి. దాని ఫలము నిన్ను వెన్నంటినది. అందువలననే నాచేతగాదని తప్పించుకొని పారిపోవుటకు వీలులేనట్లుగా కోనేటిపతి వన్న పేరుతో కొండలలోనే (తిరుమలలోనే) నీవు నెలకొనియుండక తప్పలేదు.

వి:- "అవశ్య మనుభోక్తవ్యం కృతం కర్మ శుభాశుభమ్" అన్నట్లు చేసిన కర్మకు ఫలము జీవులందరు అనుభవించి తీరవలసినదే. దేవునికి గూడ ఈ కర్మఫలమను భవింపక తీరుటలేదని అన్నమయ్య పరిహాసధోరణిలో ఈ పాట పాడినాడు.

భక్తుడు తన్ను భగవంతునికి దాసునిగా సమర్పించుకొన్నట్లే భక్తి తీవ్రతచేత ఆ పరమాత్ముని సామాన్యునిగా నెంచి ఎకసక్కె మాడుటయుగలదు ఇందు మొదటిది ప్రత్యక్షదైన్యమునకు నిదర్శనము కాగా, రెండవది పరోక్షదైన్యమునకు నిదర్శన మగుచున్నది. తన పరిహాసమునకు పాత్రుడైన ఒక మిత్రునిగా భగవంతుని భావింప గలుగుటచే అన్నమయ్య పరమాత్మునితో ఎంతగా ఆత్మీయతను పెంచుకొన్నాడో దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది.

ఈ ధోరణిలో రచింపబడిన పాటలింకను కొన్ని కానవచ్చుచున్నవి—

సామంతం

ఎన్నఁగలుగు భూతకోటి-నెల్లఁజేసినట్టిచేఁత
నిన్నుఁ జేసుకొనుటగాక-నీకుఁ దొలఁగ
వచ్చునా? ॥పల్లవి॥

గుట్టుచెఱిచి లోకమెల్ల-ఘోరసంసారమందు
కట్టివేసినట్టి పాప-కర్మ మేల తీరును?
పట్టితెచ్చి నిన్ను రోలఁ-గట్టివేసి లోకమెఱుఁగ
రట్టుసేసుఁగాక నిన్ను-రాజనన్న విడుచునా?
॥ఎన్న॥

మిట్టుపల్లములకుఁదెచ్చి-మెఱిసి భూతజాలముఁ
లకు
దొట్టిపెసలు గొలిచినట్టి-దోస మేల పాయును?
అట్టుసాఁచి గోపసతుల-నలమి వెంటవెంటఁ
దిరుగ
వెట్టిఁజేయుఁగాక నీవు-విభుఁడనన్న విడుచునా?
॥ఎన్న॥

పరులయింటికేఁగి పరుల-పరుల వేఁడఁజేసినట్టి
యెఱుకమాలినట్టి చేఁత-లేల నిన్ను విడుచును?
వెరవు మిగిలి వేంకటాద్రి-విభుఁడ వనుచు
జనులచేత
నరులు గొనఁగఁజేయుఁగాక-ఆన నిన్ను విడు
చునా ॥ఎన్న॥
(5-113)

సాళంగనాట

ఎట్టి వారికి నెల్ల-విట్టికర్మములు మా
యిట్టి వారికి నింక-నేది త్రోవయ్య! ॥పల్లవి॥
(29 పేజీలో చూడుడు)

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానము, తిరుమల
వివిధ ఆర్జిత ఉత్సవముల ధరల వివరములు.

దర్శనములు

1. స్పెషల్ దర్శనము రు. 25

ఈ టికెట్లు తిరుమలలోనూ, దేశంలో ఆంధ్రాబ్యాంకువారి వివిధశాఖలలోను లభించును. ఈ టిక్కెట్టు వారిని సుప్రభాత సమయంలోనూ, సర్వదర్శన సమయంలోను అనుమతించటం జరుగుతుంది. ఈ టిక్కెట్టు వారిని సర్వదర్శన సమయంలో ధ్వజస్తంభమువద్ద గాక మహా ద్వారంవద్ద క్యూలో చేర్చటం జరుగుతుంది.

సేవలు

1.	ఆమంత్రణోత్సవము	రు. 200
2.	పూలంగి సేవ	రు. 60
3.	అభిషేకము (పులికాపు సేవ)	రు. 450
4.	గంబురగిన్నె	రు. 250
5.	పునుగుగిన్నె	రు. 100
6.	జాఫ్రాగిన్నె	రు. 100
7.	కస్తూరిగిన్నె	రు. 100
8.	సహస్రకలశాభిషేకము	రు. 2500
9.	తిరుప్పావడ	రు. 5000
10.	కోవిల్ ఆళ్వారు తిరుమంజనం	రు. 1745
11.	ఐనా మహల్లో డోలోత్సవం	రు. 1000

ఉత్సవములు

1.	వసంతోత్సవము	రు. 2500
2.	కల్యాణోత్సవము	రు. 1000
3.	బ్రహ్మోత్సవము	రు. 750

వాహనములు

1. సర్వభూపాలవాహనములో వజ్రకవచ సేవ 72+1 (హారతి) రు. 73
2. బంగారుగరుడ, కల్పవృక్ష, పెద్దశేష, సర్వభూపాల, సూర్యప్రభ ఒక్కొక్కదానికి 62+1 (హారతి) రు. 63
3. వెండిగరుడ, చిన్నశేష, చంద్రప్రభ, ఏనుగు, గుఱ్ఱం, హంస, హనుమంత వాహన సేవ ఒక్కొక్కదానికి 32+1 (హారతి) రు. 33

అన్నప్రసాదములు (కాలునోల)

1.	దధ్యోదనము	రు. 40
2.	పులిహోర	రు. 50
3.	పొంగలి	రు. 55
4.	చక్కెరపొంగలి	రు. 65
5.	సాకరబాత్	రు. 85
6.	కేసరిభాత్	రు. 90
7.	పాయసము	రు. 85
8.	సీరా	రు. 155

పడుల ప్రసాదములు

1.	అప్పము	రు. 230
2.	లడ్డు	రు. 450
3.	వడ	రు. 250
4.	పోళీ	రు. 225
5.	దోసె	రు. 100
6.	తేనెతొళ	రు. 200
7.	సుఖియం	రు. 200
8.	జిలేబి	రు. 450

నిత్య సేవలు

1.	నిత్యకర్పూర హారతి	రు. 21
2.	నిత్యనవనీత హారతి	రు. 42
3.	నిత్య అర్చన	రు. 42

షరా :– సహస్ర కలశాభిషేకము ప్రతి బుధవారమునను, తిరుప్పావడ ప్రతి గురువారమునను జరుగును. మిగిలిన వివరములకు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

1. ఆమంత్రణోత్సవమునకు 5 గురికి మారుగా ఇద్దరికి మాత్రమే అనుమతి 3, 4 సేవలకు ఇద్దరికి, 5, 6, 7 సేవలకు ఒక్కొక్కరికి మాత్రమే అనుమతి.
2. ప్రతిదినం మధ్యాహ్నం 1-00 గం॥ 8-00 గం॥ లోపల సర్కారు లేదా ఆర్జిత కళ్యాణోత్సవం, బ్రహ్మోత్సవం, వాహనసేవలు, సర్కారు డోలోత్సవం (ఉయ్యాల) (సర్కారు లేక ఆర్జిత ప్లవోత్సవం, మంగళవారంనాడు) జరుగుతవి.

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం
తిరుపతి 517501

శ్రీ వరాహ పురాణం

అనువక్త:
శ్రీ ఏలూరుపాటి అనంతరామయ్య,
అధ్యక్షులు:
డా॥ కె.వి.కె. సంస్కృత కళాశాల,
గుంటూరు

(మే సంచిక తరువాయి)

మూడవ అధ్యాయం

నారద పూర్వజన్మవృత్తాంతం

"భగవానుడా, దేవర్షీ, మరొకజన్మలో నీవేమి ఆచరించావో అదంతా చెప్పు, నాకు చాలా కుతూహలంగా ఉన్నది" అని ప్రియవ్రతుడు ప్రశ్నించాడు.[1]

నారదుడు చెప్పాడు:

రాజేంద్రా, సావిత్రిమాట విని ఆ వేద సరస్సులో స్నానం చేసేసరికి తక్షణమే వేయిజన్మల వృత్తాంతం నాకు జ్ఞప్తికి వచ్చింది.

నా మరొక జన్మవృత్తాంతం విను:[2]

రాజా, అవంతిఅని ఒకనగరం ఉన్నది. ఆ నగరంలో నేను పూర్వం ఒక ఉత్తమ ద్విజుడనై పుట్టాను. పేరు సారస్వతుడు. వేదవేదాంగాలఅంతు చూచాను.[3] పార్థివా! భృత్యులూ, పరివారమూ చాలామంది ఉండేవారు. ధాన్యమూ బాగా ఉండేది.

అది మరొక కృతయుగం. నాకు ఉత్తమబుద్ధి ఉండేది.[4] అందువల్ల నేను ఏకాంతంలో ఆలోచించాను. 'ఈ (సుఖ దుఃఖాది) ద్వంద్వ (భూయిష్ఠమైన సంసారంతో) నాకేమి పని? ఇదంతా నా కొడుకులకు అప్పగించి, సంకల్పం వహించి వేగంగా సారస్వతసరస్సుకు తపస్సుచేసుకోవటానికి వెడతాను' అని.[5]

ఇలా ఆలోచించి (ఉచిత) కర్మకాండల ద్వారా కేశవునివద్దనూ, శ్రాద్ధాదులద్వారా పితరులవద్దనూ, యజ్ఞాలద్వారా దేవతలవద్దనూ, ఇతర జనులవద్దనూ సెలవుతీసుకొన్నాను.[6]

అనంతరం రాజా, తపస్సుచేయటానికి సంకల్పం వహించి బయలుదేరి సారస్వత సరస్సువద్దకు వెళ్లాను. ఆ సారస్వతసరస్సే ఇపుడు పుష్కరసరస్సనబడుతున్నది.[7]

అక్కడకు వెళ్లి, నేను పురాణపురుషుడు, మంగళకరుడు అయిన విష్ణుమూర్తిని భక్తితో నారాయణమంత్రజపం చేసి, ఉత్తమమైన బ్రహ్మసారస్తోత్రంపఠిస్తూనూ ఆరాధించాను.

అందువల్ల భగవానుడు నాపట్ల సంతోషించి ప్రత్యక్షమైనాడు.[9]

(అని నాగదమహర్షి చెప్పగా విని) ప్రియవ్రతుడు "సత్తమా, దేవర్షీ, బ్రహ్మసారస్తోత్రం ఎలా ఉంటుందో వినాలనుకొంటున్నాను సుప్రసన్నబుద్ధితో అనుగ్రహంతో వినిపించు" అని అడిగాడు.[10]

బ్రహ్మసారస్తోత్రం:

నారదుడు చెప్పాడు:

పరాత్పరుడు, అమృతస్వరూపుడు, సనాతనుడు, (పరత్వానికి) అవధిఅయిన పరుడు, అనంతశక్తిశాలి, నిత్యుడు, పురాణపురుషుడు, (సర్వ)పరమాశ్రయుడు అయిన విష్ణునికి నమస్కారం.[11] పురాతనుడు, సాటిలేనివాడు, పెద్దవాడు, శ్రేష్ఠులకంటెకూడా శ్రేష్ఠుడు, పారంముట్టినవాడు ఉగ్రతేజస్వి, బహుగంభీర బుద్ధిశాలురలో ప్రధానుడు, శాసకుడు అయిన శ్రీహరిదేవునికి వందనం.[12] గొప్పవారికంటె గొప్పవాడు, తనకంటె గొప్పవాడు లేనివాడు, ప్రధానుడు, ఇతరులకు ఆశ్రయమైనవాడు, పరిశుద్ధమైన విశాలమైన స్థానం కలవాడు, గొప్పవారికంటె గొప్పవారికీ శాసకుడు, పురాణపురుషుడు అయిన నారాయణుని విశుద్ధమైన మనస్సుతో స్తుతిస్తున్నాను.[13] ఈ శూన్యమైన విశ్వశరీరాన్ని ప్రకృతిని సృష్టించి తానందులో ఉన్నాడు కనుక జనులలో 'పురుషుడు' అని ప్రసిద్ధుడైనాడు. అట్టి పురాణపురుషుడు నిర్మలుడు నారాయణుడు నాకు రక్షకుడగుగాక.[14] ఆయన పరాత్పరుడు. ఆయన రూపానికి అవధిలేదు. ఆయన పురాతనుడు, నీతిమంతులలో ముఖ్యుడు. క్షమాశాంతిధారి, ధరణీకాంతుడు, శుభస్వరూపుడు. అట్టి మహానుభావుని సదా స్తుతిస్తున్నాను.[15] ఆయన అనంతపాదుడు, అనంతబాహుడు సూర్యచంద్రులు ఆయననేత్రాలు. ఆయన నాశరహితుడు, క్షీరసాగరశయనుడు, అమృతస్వరూపుడు, పరమేశ్వరుడు. అట్టి నారాయణుని స్తుతిస్తున్నాను.[16] ఆయన (ఋగ్యజుస్సామనామక) త్రివేదవేద్యుడు, ద్వాదశ (ఆదిత్య) రూపాలతోనూ ఒక (పరబ్రహ్మ) రూపంలోనూ విరాజిల్లుతూ ఉంటాడు. (హరిహరహిరణ్యగర్భ) మూర్తిత్రయంలో ఉంటాడు. (దక్షిణాగ్ని గార్హపత్యాగ్ని, ఆహవనీయాగ్ని, అన్న) మూడగ్నులుగానూ విభక్తమై ఉంటాడు. (స్థూలసూక్ష్మకారణము లనే) మూడుతత్త్వాలలోనూ కానవస్తాడు. (భూతభవిష్యద్వర్తమాన) కాలత్రయ స్వరూపుడు. (సూర్యచంద్రాగ్నిరూప) త్రినేత్రుడు. అట్టి అప్రమేయ స్వరూపుడైన నారాయణునికి నమస్సు.[17] కృతయుగంలో తెల్లనితనువుతోనూ, త్రేతాయుగంలో ఎర్రనిదేహంతోనూ, ద్వాపరయుగంలో పచ్చని శరీరంతోనూ, కలియుగంలో నల్లనిఒడలితోనూ

(25వ పేజీలో చూడుడు)

సప్తగిరి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల మాసపత్రిక.

★

సప్తగిరి మాసపత్రికలో వ్యాపార ప్రకటనలు ఈ దిగువ కన్పరచిన రేట్ల ప్రకారముప్రచురించబడును.

ఒక్కొక్క ప్రకటనకు

లోపల పేజీలో:	పూర్తిపేజీ	....	....	రు. 80/-
	అర్ధపేజీ	....	....	రు. 50/-
	పావుపేజీ	....	....	రు. 30/-
కవరుపేజీలు: నాల్గవపేజీ	1 రంగులో	....	....	రు. 200/-
	2 రంగుల్లో	....	....	రు. 250/-
	3 రంగుల్లో	....	....	రు. 300/-
లోపల 2 వ పేజీ 3 వ పేజీ	1 రంగులో	....	....	రు. 150/-
	2 రంగుల్లో	....	....	రు. 200/-
	3 రంగుల్లో	....	....	రు. 250/-
ప్రత్యేకస్థలము లోపల పేజీలో	1 మొట్టమొదటిపేజీ	....	....	రు. 150/-
	2 చివరిపేజీ	....	....	రు. 110/-
	3 వార్తలపేజీకి ఎదురుపేజీ		1 పేజీ	రు. 100/-
			½ పేజీ	రు. 60/-

సాంకేతిక సమాచారము

స్క్రీన్:	కవరుపేజీలు	....	80 నుండి 100
	లోపలపేజీలు	....	80
పేజీపరిమాణము (బ్లాకులకు)	పూర్తిపేజీ	....	24 సెం. మీ × 19 సెం. మీ
	అరపేజీ	....	12 సెం. × 19 సెం. మీ
	పావుపేజీ	....	6 మీ × 19 సెం. మీ

ప్రకటనకు సంబంధించిన విషయములు, బ్లాకులు, సంస్థలవారే సరఫరా చేయవలయును.

గమనిక: 1, 4 వ కవరు పేజీ తప్ప మిగిలిన పేజీలలో 6 నెలసరి సంచికలకు ముందుగా డబ్బు చెల్లించి స్థల నిర్ణయము చేసుకొనువారికి ప్రకటన రేట్లపై 10% ను, 12 సంచికలకు స్థల నిర్ణయము చేసుకొనువారికి 15% శాతమును ముదరా ఈయబడును.

2. ఈ వ్యాపార ప్రకటనల విషయము ముందు తెలుపక, కారణములు తెలుపకయే ఏ ప్రకటన నైనను విరాకరించు హక్కు సంపాదకునకు కలదు.

కార్యనిర్వాహక అధికారి,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం.

ఎందరో మహానుభావులు అందరికీ వందనములు అన్నాడు ప్రముఖ వాగ్గేయ కారుడు త్యాగబ్రహ్మ. మన పవిత్ర భారతావనిలో ఎందరో మహనీయులు జన్మించేరు. ధర్మచ్యుతి కలిగినపుడల్లా ప్రజలను సన్మార్గవర్తనులుగాచేసి ధర్మస్థాపన చెయ్యడానికి మహానుభావులు జన్మిస్తూ వుంటారని మన నమ్మకం. ఇటువంటి నమ్మకం మనవైదిక మతానికొక ప్రత్యేకత. ఇతరమతాల్లో అయామతప్రవర్తలు వారివారి సిద్ధాంతాలను బోధించి పోయిన తర్వాత మళ్లా అంతటి మహనీయుడు జన్మించి సడలిపోతున్న ధర్మ బీజాల్ని గట్టిపరచి మతాన్ని పటిష్టంచేసే ప్రయత్నం ఎక్కడాకాన్పించదు. ఆ కారణంచేతే కాబోలు సడలిపోతున్న ధర్మాలు సడలిపోతునేవున్నాయి! ఎవ్వరూ పట్టించుకున్నట్టులేదు. డాక్టరు రాధాకృష్ణ పండితులు (1967 లో రాష్ట్రపతి పదవీవిరమణ చేస్తున్నప్పటి రేడియో ప్రసంగంలో) చెప్పినట్టు కుడిచెంపకొడితే ఎడమచెంపచూపించమన్న మహనీయుని అనుయాయులు ఆ బోధలు విస్మరించి కుడిచెంప ఎవ్వరూ కొట్టకుండానే - ముందు ముందు కొడతారేమోనన్న భయంతో - భయంకరమయిన అణ్వాయుధాలను పెంచి ప్రజానాశనానికి సిద్ధపడుతున్నారూ అంటే చాలా శోచనీయమయిన విషయం. మనసనాతన ధర్మాన్ని ఏ మహనీయులు స్థాపించారో ఎన్ని వేల సంవత్సరాల కిందట స్థాపించారో తెలియదు గాని ప్రజలలో ధర్మాసక్తి నశించినపుడల్లా, నిరీశ్వరవాదులు ప్రబలినపుడల్లా, పాషండ మతాలు తలఎత్తినపుడల్లా ఎవరో ఒక మహనీయుడు జన్మించి ప్రజలను సన్మార్గ వర్తనులుగా చేసేప్రయత్నం అనాదినుండీ జరుగుతూనేవుంది. వైష్ణవులలో ఆళ్వార్లు, శైవులలో నాయనార్లు, మాధ్వులలో హరి

ఆచార్యత్రయం వారిసిద్ధాంతాలు.

దాసులు ఇందుకు దృష్టాంతంగా చెప్పుకోవచ్చు. భూలోకంలోని జనులు అజ్ఞానులై పరతత్త్వసారాన్ని తెలుసుకోలేక పాషండ మతాన్ని అవలంబించి ధర్మమార్గానికి దూరమయిపోతున్నప్పుడల్లా పరమపదములోని శ్రీమన్నారాయణుడు తన దేవీ భూషణాయుధ పరిజనముల అంశలతో పన్నిద్దరాళ్వార్లనవతరింపజేసి ప్రజలనుజ్జీవింపచేసేడని వైష్ణవగ్రంథాల్లో వుంది.

ఇటువంటి పురాతన, పురాణ విషయాలు ఈ ఆధునికకాలంలో ఎవ్వరు నమ్మినా నమ్మకపోయినా ఇతిహాసంలో వర్ణింపబడ్డ ఆచార్యత్రయాన్ని మాత్రం ఎవ్వరూ విస్మరింపలేరు. వేదాంతశాస్త్ర వివరణలో మన దేశం అనేకమంది సిద్ధాంతప్రవర్తలను రూపొందించినా శంకర, రామానుజ మధ్వాచార్యులన్న ఈ ఆచార్యత్రయం మాత్రం ఈనాటికీ పూజనీయులగనే పరిగణింపబడుతున్నారు. వారవతరించి శతాబ్దాలు శతాబ్దాలు గడచిపోయినా ఇప్పటికీవారు ప్రజల హృదయాలలో చెరగనిముద్ర వేసుకొని నిలిచేవున్నారూ అంటేవారి ప్రజ్ఞ ఎంత ఉన్నతమయినదో, ఎంతగంభీరమయినదో ఎంతపటిష్టమయినదో మనం ఊహించుకోవచ్చు. ముగ్గురూ వైదికమతావలంబులే. ముగ్గురూ వేదప్రమాణాన్ని అంగీకరించిన వారే. ముగ్గురూ ఉపనిషత్తులను ఆదరించినవారే. అయినాముగ్గురూ మూడుత్రోవలు త్రొక్కేరు. అలా త్రొక్కడానికి కారణం అప్పటి దేశకాల పరిస్థితులయివుండవచ్చు.

ఒకరు జ్ఞానవాదాన్ని ఉద్బోధిస్తే మరొకరు కర్మ జ్ఞానాలు ఉపాంగంగాగల భక్తిమార్గాన్ని సూచించేరు. మూడవవారు కేవలం విష్ణుభక్తికే ప్రాధాన్యమిచ్చేరు. దృశ్య ప్రపంచంలోని మూలతత్త్వం అంతా ఒక్కటేఅని ఒకరు ప్రవచిస్తే, ఏకత్వం లోకించిత్ భిన్నత్వాన్ని ప్రతిపాదించేరు వేరొకరు. ఏకత్వంప్రశ్నేలేదు, అంతా భిన్నత్వమే అని సిద్ధాంతీకరించేరు మరొకరు. ఈ క్రింద వారివారి సిద్ధాంతాలలోని ప్రభేదాలను కొంచం పరిశీలిద్దాం.

ఆచార్యత్రయంలో మొదటివారయిన శంకరాచార్యులు క్రీస్తుశకం ఏడవ శతాబ్దానికి చెందినవారు. వీరు చాలా పిన్నవయస్సులోనే సమస్తశాస్త్రాలు అభ్యసించి ఏకదండి సన్యాసాన్ని స్వీకరించి ప్రస్థానత్రయ మనబడే భగవద్గీత, ఉపనిషత్తులు, బ్రహ్మసూత్రాలకు విపుల వ్యాఖ్యానాలు వ్రాసి బౌద్ధమతంవల్ల మతానికి వాటిల్లేముప్పు గ్రహించి బౌద్ధాన్ని దేశం పొలిమేర్లలో లేకుండా తరిమేస్తానని కంకణం కట్టుకొని

శ్రీ గాదె రంగారావు,
బెరహంపూర్.

నాటక ప్రదర్శన ప్రారంభ సభలో ప్రసంగిస్తున్న శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ తెలుగుశాఖరీడరు డా. యం. సుబ్బారెడ్డి, అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ ప్రసాద్. దేవస్థాన ఉపకార్య నిర్వహణాధికారి శ్రీ యన్. నరసింహారావు ఎడమ చివరను చూడవచ్చు

★

శ్రీనివాస కళ్యాణం నాటక ప్రదర్శనం

★

దేవస్థానం చేపట్టిన కళాభివర్ధక కార్యక్రమాలలో, శ్రీ శేషశైలేశుని కళ్యాణ గాథను వివరించే శ్రీనివాసకళ్యాణ నాటక ప్రదర్శన ఒకటి. ఈ నాటకాన్ని తేది 11–5–79 దేవస్థాన ఉద్యోగులు తిరుపతిలో ప్రదర్శించారు.

★

నాట్యకంలో పాల్గొన్న కళాకారులతో కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్.

వైదికుల బహుదేవతారాధనను నిరసించే బౌద్ధుల వాదన నెదుర్కొనేనిమిత్తం వేదాల్లో ఏకేశ్వరాధనమే చెప్పబడ్డదనీ 'ఏకంసద్విప్రాబహుధావదంతి' అని (అంటే వున్న సత్పదార్థం ఒక్కటే గాని విదులు ఆ దేవునికి అనేక నామరూపాలు కల్పించి చెపుతూంటారు) అద్వైతసిద్ధాంత ప్రతిపాదనకు పూనుకున్నారు.

వీరి సిద్ధాంతరీత్యా ఈ జగత్తు అంతా ఒక్క బ్రహ్మపదార్థంతోనే నిండివుంది. భగవంతునికంటె వేరుగానూ స్వతంత్రమును సత్యమును అయిన రెండవ తత్త్వమేదియులేదు. ఉన్నదంతా ఒక్క బ్రహ్మపదార్థమే గనుక జీవేశ్వరులకు భేదంలేదన్నారు. నీలోవున్న ఆ జీవాత్మ నాలోవున్న జీవాత్మ రెండూ ఆ బ్రహ్మపదార్థమే అనిచెప్పడానికి 'సోఽహం' అనీ 'తత్త్వమసి,' 'అహంబ్రహ్మాస్మి,' 'ఏకమేవాఽ ద్వితీయంబ్రహ్మ' అని కొన్ని మహావాక్యాలు ప్రసాదించేరు.

జగత్తులో నానాత్వం భాసమానమవడానికి కారణం ఈ దృగ్గోచరమవుతున్నదంతా స్వాప్నికజగత్తులా మాయాజనితం అని 'బ్రహ్మసత్యం జగత్ మిథ్య' అని ప్రతిపాదించేరు. మిథ్య అంటే ఈ కన్పిస్తున్న స్వరూపం దాని అసలు స్వరూపం కాదనీ, దాని అసలు స్వరూపం ఈ చర్మచక్షువులకి దృగ్గోచరం కాదనీ వారి భావం. దీనికి దృష్టాంతంగా ఛాందోగ్యంలోని 'తదేవసోమ్యేదమగ్ర ఆసీత్' అన్న శ్రుతివాక్యాన్నుదహరించేరు. అంటే ఈ సమస్త ప్రపంచము ముత్యపుచిప్పలోని వెండివలె జనులను భ్రమింపచేస్తున్నది అని అర్థం.

పరమాత్మ తత్త్వాన్ని వివరిస్తూ శంకరులు పరమాత్మ గుణరహితుడు, రూపరహితుడు, అవ్యక్తుడు, మాయకతీతుడు

(26 పేజీలో చూడుడు)

ఆంధ్రశతకవాఙ్మయ వికాసము

(గత సంచిక తరువాయి)

హరిభక్తి శతకములలో రామ, కృష్ణ, నృసింహావతారములగూర్చి వెలువడిన శతకము లధికముగ గలవు నారాయణుని దివ్యలీలా విశేషములను, విశ్వరూపమును కీర్తించిన శతకములలో పోతన కృత నారాయణశతకము మేలుబంతి ఆంధ్ర దేశమున ప్రబలిన వైష్ణవమత ప్రాబల్యత ననుసరించి విష్ణుపారమ్యమగు శతకము లనేకములు వెల్వడినవి తెలుఁగునాట గల ప్రతిక్షేత్రమునుగూర్చియు రఘువీర, రామచంద్ర, సీతాపతి, జానకీశ్వర, రాఘవ యను శతకములు రచింపబడినవి తిక్కన నాచన సోమనాదులు హరిహరాభేదతత్వము ను తమదృష్టిలో విడికొని రచన లొనర్చిరి అట్టిదృష్టితో వెల్వడినవే భక్తచింతామణి, భక్తలోల, భక్తరక్షామణి మొదలగునవి ఇవి కవుల విశాలదృష్టికి తార్కాణములనక తప్పదు. త్రిదేవులగు లక్ష్మి సరస్వతి పార్వతులనుకూడా కవులు స్తోత్రముచేయుట జరిగినది

ఆంధ్రవాఙ్మయమున భక్తిశతకముల తరువాత నీతిశతకములు చోటుచేసి కొన్నంత మరి యే యితర శతకములు చోటుచేసికొనలేదనుటలో నెట్టియత్యుక్తి లేదు చతుర్విధ పురుషార్థములలోధర్మము మొట్టమొదటిది అంతియేకాదు శ్రేష్ఠతమముకూడ దేశసంస్కృతి మానవుని ధార్మికనైతిక జీవితముపై నాధారపడి యుండునుకదా! అనాదికాలమునుండియు నీతిశాస్త్రవేత్తలు ధర్మశాస్త్రవేత్తలు, తమకుగల యపార లౌకికజ్ఞానమును పురస్కరించుకొని వేదసమ్మితముగను, పురాణసమ్మితముగను, కాంతాసమ్మితముగను, అన్యాపదేశముగను నీత్యుపదేశము నొనర్చిరి కాని వేదము ప్రభుసమ్మితము. పురాణము మిత్రసమ్మితము కావ్యము కాంతాసమ్మితము సామాన్యుల కందుబాటులో నుండునట్లు ఆ ధర్మమును-ధర్మ రహస్యములను సంగ్రహరూపమున వెలువరించినవారు నీతిశతకకర్తలు రాజనీతి-లౌకికనీతియని ద్వివిధముగ నీతిశతకముల వర్గీకరింపనగును రాజనీతి శతకములలో బద్దెన నీతిశాస్త్రముక్తావళి మొట్టమొదటిది బద్దెన నీతిశాస్త్రముక్తావళియేగాక సామాన్యజనుల కందుబాటగునట్లు సుమతి శతకమును కూడ రచించెను తెలుఁగున నిదియే ప్రప్రథమ నీతిశతకము ప్రశస్తి నొందినదికూడా దీనిలో నొక్కపద్య మైన కంఠస్థముగారాని యాంధ్రుడుండ డనుటలో నతిశయోక్తిలేదు దృష్టాంతనీతి ప్రధానములగు శతకములలో భాస్కర శతకమగ్ర గణ్యము

తెలుఁగులోని నీతిశతకములన్నియునొక యెత్తు వేమనపద్యము లొకయెత్తు ఆంధ్ర శతకకర్తలలో వేమన మకుటములేని మహారాజు కొనయూపిరితో నున్నంత వఱకు ఆశువుగా వేలకొలది ఆటవెలదుల నల్లిన మహాకవి యోగివరేణ్యుఁడు భక్తి, నీతి, శృంగార, వైరాగ్య, తత్త్వ, అధిక్షేప, యిత్యాదివస్తువు ననుసరించి ఈతని పద్దెముల వర్గీకరింప వచ్చును భావము హృదయమున సూటిగా హత్తుకొనునట్లు పద్దెమల్లుట వేమనయోగి సొత్తు ఒక్కపద్దెమైనను సుపరిచితముగాని యాంధ్రుడుండడు ఈకవి పద్యములు వేమన వేదమఁని ఖ్యాతి వహించినవి. నెలయేటి ధారవలె తెలుఁగు నుడికారపు సొంపులలో, నాటవెలది మధురాతి మధురమై, ముత్యాల మూటయై పండిత పామరుల నొక్కుమ్మడి ఉఱ్ఱూత లూగించెను.

సామమార్గమున నెఱవేఱని కార్యము దండముచే కదాసాధ్యమగునది! మంచి మాటలు చెవికెక్కనపుడు మందలింపు-బెదరింపు హెచ్చరిక-అవహేళన-దూషణ శిక్ష యిత్యాది శరణ్యము మార్గాంతరమును కూడ నవితేకదా! వ్యక్తినిగాని, లేక సంఘమును గాని ఘోరాతి ఘోరమైన రోగము పట్టి పీడించునపుడు కీలెరిగివాత వాత పెట్టక తప్పదు ఏలయన విషమ పరిస్థితులలో విషమే యమృతమై, చవిపోవువానిని బ్రతికించును అదియే అనగా నా విషమే రోగిపాలిట దివ్యౌషధమగును సామాన్యనీతులు ప్రభుసమ్మితములవంటివి

శ్రీమతి టి మంగమ్మ,
తెనాలి

వాని వలన ప్రయోజనము శూన్యమగు నపుడు అధిక్షేప నీతియే మార్గాంతము కవులు దానికి మార్గదర్శకులు ఆలంకారికుల మత ప్రకారము కార్య ముపదేశాత్మకమై యుండవలెను. ఇట్టి సమయమున సంఘమును వ్యక్తులను నీతి పదము నడిపించుటకు చేసిన ప్రయత్నఫలముగనే అధిక్షేపశతకము లయార్భావమైనది విజయ నగరసామ్రాజ్య పతనానంతరము దేశమునననేక విధముల యశాంతి వ్యాపించినది అట్టి ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంఘిక మతమునందలి యశాంతిని కవులు అధిక్షేప శతకములందు చక్కగా చిత్రించిరి. అధిక్షేప శతక కర్తలలో ప్రముఖులు కవిచౌడప్ప. వేమన, కూచిమంచి సోదరులు, అడిదము సూరకవి కావ్యవస్తువు, ధ్యేయము అందఱిది ఒక్కటే కాని లక్ష్యసాధన కనున

రించిన విధానములు వేరు. కవిచౌడప్ప కందములు తిక్కన తదుపరి పేర్కొన తగినవి. ఇవి ఒరులు మాటకాదు. కవి చౌడప్ప స్వోత్కర్షగా ఆత్మ ప్రత్యయముతో వచించినమాట. ద్రాక్షాపాక మీతని రచనా విశేషము. ప్రజల యభిరుచి నెఱిగిన పరేంగితజ్ఞాని. కాని ఈకవి రచన బూతులు కేవలమశ్లీలోక్తులుకావు. వ్యంగ్య చమత్కృతులతో అధిక్షేపాత్మకమగు నీతి కవితలోగర్భితమైయుండును.

కూచిమంచి సోదరకవులు భక్తి శతకములలో ఆత్మ నివేదన మొనర్చుకొనిరి. భర్గ, కుక్కుటేశ్వర శతకములు ఇష్టదైవముల నుద్దేశించి రచింపబడినవి. ఆత్మ నివేదనతోపాటు లోకపరిస్థితినిగూడ కవి సమీక్షా రూపమున వ్యక్తపఱచెను. తిమ్మ కవి శైలిప్రౌఢము. అడిదము సూరకవి వేములవాడ భీమకవివలె శాపాను గ్రహ సమర్థుడు రామలింగేశ్వర శతకము, వేణుగోపాల శతకము ఈ కోవకు చెందినవే. ఆధునిక యుగమున అధిక్షేప శతకములలోని నూతనపోకడ బయలుదేఱినది కొందఱు ప్రభుత్వమును, మఱికొందఱు ప్రభుత్వ విధానమును దుయ్యబట్టుటకు అధిక్షేప శతకముల నూతగా గొనిరి. కాని సుకుమారమైన వ్యంగ్య చమత్కృతి యిందలి రచనా విశేషము. హాస్యము ఎంత చిరాకు మనస్సునకు కూడ ఏదో యొక మానసికానందము నిచ్చి మనస్సు నిట్టే తేలిక పఱచును. నవరసములలో వెంటనే ఆహ్లాదాకారి అని చెప్పదగినది హాస్యమే మనస్సుకు మంచి విశ్రాంతి నిచ్చి శ్రమనిట్టే పోగొట్టు శక్తిగలది కూడ. ప్రాచీనాంధ్ర సాహిత్యమున హాస్య ప్రధాన కావ్యములు లేవనియే చెప్పనగును, శతక పద్యముల రూపమున సుకుమారమైన హాస్యము నందించిన మొదటికవి వేమన. హాస్యమున చమత్కృతి, చమత్కృతిలో హాస్యము గర్భితమైయుండును. అందువలన రెంటిని విశ్లేషించి వివరించుట క్లిష్టాతి క్లిష్టమైన కార్యము. సామినేని వేంకటాద్రి చీపురుపుల్ల శతకము. హరి బ్రహ్మేశ్వరకవుల విసనకర్ర శతకములీ కోవలోనివి.

అమరుకము, భర్తృహరి శృంగార శతకము మొదలగునవి సంస్కృతమున ప్రసిద్ధినొందిన శృంగార శతకములు. తెలుఁగున శృంగార కావ్యములు బహుళము. గోపికా కృష్ణుల ప్రణయము, అలమేలు మంగా వేంకటేశ్వరుల ప్రణయము నాధారముగ తెనుగున శృంగార శతకములు వెలసినవి. కృష్ణలీలా తరంగిణి, కృష్ణకర్ణామృతము, భాగవతము నందలి గోపికా క్రీడల ఛాయలీశతకము లందు కన్పట్టును, మధురభక్తి యిందలి ప్రధానమైనవస్తువు. సోమరాజు కృతనందనందన శతకము నిట్టిదే, మఱియు మదనగోపాల శతకము. కీరవాణిశతకములు కూడ నీ కోవకుచెందినవియే. పదునాల్గవ శతాబ్దము నుండి అర్వాచీనము వఱకు వెల్వడిన శృంగార శతకములలో అత్యంత విశిష్టమైనది పేర్కొన దగినది మల్లాది శివరామకవికృత శృంగారశతకము. దాంపత్య ప్రణయములోని స్వచ్ఛమైన యనురాగమే పవిత్రమైన శృంగారమని కవి భావించి యత్యంత మనోహరముగ చిత్రించెను.

(సశేషము)

నిర్వాహక మండలి నిర్ణయాలు

దేవస్థాన నూతన నిర్వాహక మండలి, యాత్రికులపట్ల అత్యధిక సహన సుహృద్భావాలతో నడుచుకోవలసిందిగా దేవస్థాన ఉద్యోగులందరిని కోరుతూ తీర్మానించింది.

మండలి తిరుమలలో నెలకొకసారిగా మొదటి లేదా మూడవ శుక్రవారం నాడు, అవసరాన్ని బట్టి మిగిలిన సమయాలలో ఇతర ప్రదేశాలలో కూడా సమావేశం జరుపుకునేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

దేవాదాయసహాయనిధికి (ఎండోమెంట్ ఫండ్) 1979-80 సంవత్సరంలో రు 25 లక్షలు కేటాయించాలనీ నిర్ణయిస్తూ ఈ విరాళాన్ని స్థపతులు మొదలైన నిర్మాణ విభాగపు ఉద్యోగుల నియామకం మొదలైన వాటికి మాత్రమే ఉపయోగించాలనీ కోరుతూ తీర్మానించటమైనది.

తిరుమల తిరుపతి దేవాలయ పరిధికి చేరని దేవాలయ జీర్ణోద్ధరణ, కల్యాణ మండప, సత్ర, రామమందిర నిర్మాణాదులికముందు దేవాలయ సాముదాయక సహాయకనిధి ద్వారానే జరిగేందుకు గాను ఆ నిధికి ప్రతి సంవత్సరం రు. 60 లక్షల విరాళమిచ్చేస్థితిలో దేవస్థానం ఉన్నందున ఈ విషయంగా దేవస్థానికి వచ్చే అభ్యర్థనలన్నిటిని ఈ ప్రణాళికకు బదలాయిస్తూ నిర్ణయించటమైనది.

ఇదివరకే దేవస్థాన విరాళాదులతో ఒప్పంద పురస్సరంగా జరుగుతున్న నిర్మాణాదుల విషయంలో మాత్రం ఒకసారి ముగింపు వరకు సహాయం చేయాలని, తర్వాత ఎట్టి జోక్యం దేవస్థానికి ఉండరాదని, తీర్మానించటమైనది.

ఇకముందు దేవస్థానం స్వయంపాలక ప్రతిపత్తిగల సంస్థగా రూపొందుతున్నందువల్ల దేవస్థానానికి ప్రత్యేకమైన ఆర్థిక పాలక విధానాల రూపొందించాలని తీర్మానించటమైనది.

షరాఫ్, రికార్డ్ అసిస్టెంట్ పదవులను ఒకేస్థాయి చెందినవిగా, పరస్పరం బదిలీకి అవకాశమున్నవిగా నిర్ణయిస్తూ ఇప్పుడున్న రికార్డ్ అసిస్టెంటు వేతనాలను షరాఫ్‌ల వేతనాలతో సమంగా సవరించేందుకు తీర్మానించటమైనది.

దేవాలయ సంప్రదాయ, శాస్త్ర విధుల ప్రకారం నియమించవలసిన ఉద్యోగాల విషయంలో ఉపాధిదర్శక కేంద్రాల (ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజి) ద్వారా లేదా ప్రభుత్వ నిబంధనల మేరకుగాక, ఆయా సంప్రదాయాలలో యోగ్యులైన వారిని నియమించటం యుక్తమని భావిస్తూ తీర్మానించటమైనది.

లడ్డు పరిమాణంలో మార్పులేకుండా, లడ్డు ధరను రు 2-50 నుండి 2-00 తగ్గిస్తూ తీర్మానించటమైనది.

దేవస్థానం నూతనకార్యాలయంలో, వచ్చినవారు కూర్చునేందుకు ప్రత్యేక సౌకర్యాలకుగాను రు 49,000 మంజూరు చేయటమైనది,

ఋషీకేష్‌లో ఆంధ్రాశ్రమంలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర శ్రీ చంద్రమౌళీశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానాలకు క్రొత్త ధ్వజస్తంభాల నేర్పాటుచేసేందుకు రు 10,000 మంజూరు చేయటమైనది,

మంగాపురంలోని వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయంలో మూలమూర్తికిజరిగే శుక్రవారాభిషేకంను సర్కార్-ఆర్జితఅభిషేకంగా మారుస్తూ, దానిని ఆర్జిత సేవ రుసుము రు100-00గాఇద్దరువ్యక్తులనుఅనుమతిస్తూ తీర్మానించటమైనది. ఇదే విధంగా ఈ ఆలయ ఉత్సవమూర్తులకు కూడా సేవలు ఏర్పాటుచేసే విషయం పరిశీలించవలసిందిగా కార్యనిర్వహణాధికారిని కోరటమైనది.

కపిలతీర్థంరోడ్డులో, కపిలేశ్వరనగర్ ఎదురుగా, పాలిటెక్నిక్ ప్రక్కగా గాలిగోపురం మఠానికి చెందిన 35 ఎ.కి పైబడిన స్థలాన్ని దేవస్థాన విస్తరణ, వసతిగృహనిర్మాణాది కార్యక్రమాలకు గాను తీసికొన నిర్ణయించటమైనది.

కల్యాణీజలాశయం నుండి తిరుమలకు నీరు పంప్‌చేసే ప్రతిపాదనను పునఃపరిశీలించి, దేవస్థానం పాపవినాశనం జలాశయం నిర్మిస్తున్నందువల్ల, కల్యాణీ జలాశయ ప్రణాళికక్రింద గొట్టాలువేయటం, పంప్ హవుస్‌నిర్మాణం దేవస్థానం చేపట్టనవసరంలేదని నిర్ణయించటమైనది

అసలుధరలో సగం చెల్లింపు పద్ధతిన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఇతరదేవస్థానాలకు ఇచ్చేందుకుగాను 100 గొడుగులను కొనేందుకు తీర్మానించటమైనది.

కళ్యాణకట్టలో తనకు దొరికిన 'లేడీ రిస్ట్‌వాచ్' పై అధికారులకు అప్పగించిన శ్రీ డి. భాస్కరరావు అనే కల్యాణకట్ట ఉద్యోగికి రు 25-00 ప్రోత్సాహక బహుమతిగా ఈయటమైనది.

పద్మావతీ మహిళాకళాశాలలో అధ్యాపకురాలు శ్రీమతి యన్. ఆర్. వై. రాజ్యలక్ష్మికి తిరుపతి యోగపరిశోధనాకేంద్రం, ప్రిన్సిపాల్‌గా నియుక్తులయ్యేందుకు గాను 2 సం.సెలవు మంజూరు చేయటమైనది.

ఉత్తమస్థాయి క్రీడాకారులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తూవచ్చిన ప్రభుత్వపు యం. యస్. నం. 115/21-2-77 తేదీ ఉత్తరువును దేవస్థానానికికూడా వర్తింపచేయ నిర్ణయించటమైనది.

(22వ పేజీలో)

మహాకవి శ్రీ గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ (చిత్రంలో ఎడమవైపు) ముఖ్యాతిథిగా 12-5-79 సాయంకాలం ప్రారంభమైన సభలో ప్రసంగిస్తున్న దేవస్థాన కార్య నిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్.

తాళ్ళపాక అ

571వ

వార్త

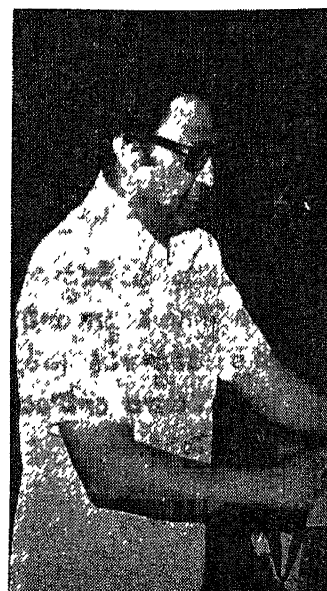
సభాధ్యక్షత వహించిన, కళాక్షేత్ర ప్రత్యేకాధికారి శ్రీ బాలాంత్రపురజనీకాంతరావును సన్మానిస్తున్న దేవస్థాన కార్య నిర్వహణాధికారి.

*

14-5-79 న ఆస్థా
పొందుతున్న ప్రఖా
చిత్రదర్శకుడు శ్రీ

రెండవరోజున శ్రీ సంధ్యావందనం శ్రీనివాసరావు కచ్చేరి. ↓
తరువాత శ్రీ పి. బి. శ్రీనివాస్ కచ్చేరికూడా జరిగింది.

ఆస్థాన విద్వాన్‌లకు సన్మానం.

*

ఆస్థాన విద్వాంసులుగా గాయకులు శ్రీ సంధ్యావందనం శ్రీనివాసరావుకు సన్మానం.

అన్నమాచార్య జయంతి.

★

...చిత్రాలు

ఆస్థాన నాట్యకళావిదుషి (విద్వాన్) గా డా. యామినీ కృష్ణమూర్తికి, ఆస్థాన మృదంగ విద్వాంసుడుగా శ్రీ ఎల్లా వెంకటేశ్వరరావుకు సన్మానం. ↓

...స్థాన విద్వాన్ గౌరవం ...ఖ్యాత రేఖాచిత్రకారుడు శ్రీ ...రాపు.

కీర్తనలు

2. నాటకురంజిరాగము – రూపకతాళము.

ప॥ పరాకేల సరస్వతి – మురారిసుత సతీమతీ ॥ప॥

అ॥ బిరాననా – బిరాననా –
వరాలొసగు పరాత్పరీ దయాకరీ ॥ప॥

చ॥ 1. సురాసురుల మనంబునను – స్థిరంబుగను మటి వెలయు
పురాణియా – అంబ పురాణియా –
తరించుటకు స్మరించెద సరోజముఖి ॥ప॥

2. పరాశరాదులకైనను ప్రణుతింప తరముగాని
తిరుపతి – తిరుపతి –
పురవాసుడౌ దేవదేవుని దలచునాపై ॥ప॥

శ్రీ విద్యల నారాయణస్వామి,

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రిక చందాదారులలో దిగువ పేర్కొన్న సంఖ్య వారి చందా 31–8–79 తేదీకి అంతమగును. చందాదారులు ఈ విషయమును గమనించి M. O. ద్వారా దిగువ పేర్కొనిన ప్రకారము మనియార్డరు కూపనునందు తమ చందా సంఖ్య పూర్తి విలాసమును పేర్కొని, త్వరలో చందా పంపనియెడల ఆ తేది దరిమిలా పత్రిక పంపబడదు

చందాదారుల నంబర్లు మార్చబడినవి. కొత్తనంబర్లు దిగువ పేర్కొనబడినవి. తమకు పంపిన పత్రిక అడ్రసు పేపరుమీద నున్న నంబరును క్రొత్త నంబరుగా గమనింప ప్రార్థన.

7 14 221 222 225 226 251 255 256 258 311 312 315 317 319 371 374 375 432 451 526 527 529 530 532 535 536 537 541 542 543 545 760 761 762 764 765 766 767 769 771 1388 1438 1440 to 1453 1455 to 1461 1463 1464 1465 1574.

గమనిక :– (1) సప్తగిరి చందాలు 15 తేదిలోగా చేరునట్లు పంపవలెను. ఆ తరువాత చేరిన చందాలకు మరునెలనుండి మాత్రమే పత్రిక పంపబడును.

(2) కొత్త చందాదారులు కూపనులో 'కొత్తచందా' అని పేర్కొనవలెను. పాత వారు కూపనులో తమ చందా సంఖ్య నమోదు చేయవలెను.

(3) సప్తగిరి చందాలు ఈ క్రింది అడ్రసుకే తమ పిన్‌కోడ్ తెలియజేస్తూ పంపవలయును.

సప్తగిరి మాసపత్రిక సం॥ చందా రు. 6/-

ఎడిటరు
పబ్లికేషన్ సెక్షన్
ప్రెస్ కాంపౌండ్, తిరుపతి 517501.

(19వ పేజీ తరువాయి)

బెంగళూరుకు చెందిన శ్రీ యస్. యస్ యస్ అయ్యంగార్ ను రు 1000 వేతనంతో క్యాంటీన్ ఆఫీసరుగా నియమించటమైనది.

శ్రీవేంకటేశ్వర నాటకకళాపరిషత్ రజతోత్సవసందర్భంగా రు. 20,000 విరాళమీయటమైనది.

గురువాయ్యూరులో కల్యాణమండప నిర్మాణ విషయం తి. తి దేవస్థానం, చే శంఖుస్థాపనాదులు జరిపించబడి, ఆసక్తి బాగా ఉన్నందున ఆకల్యాణమండప నిర్మాణాన్ని ఆమోదిస్తూ ఆ నిర్మాణకార్యక్రమం, కేరళ కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌కు ఇచ్చేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

హైదరాబాదులోని శిల్పవిద్యాలయము తీసుకొని నిర్వహించేందుకు లోగడ జరిగిన నిర్ణయానికి బదులుగా, దేవాదాయశాఖ వారే ఆవిద్యాలయాన్ని నిర్వహించేందుకు గాను రు 50,000 ల రికరింగ్ గ్రాంటు మంజూరు చేయటమైనది.

కడప పట్టణములో నెలకొల్పుటకు అన్నమాచార్యులవారి, కంచువిగ్రహాన్ని, ప్రొద్దుటూరు పురపాలక ఉన్నతపాఠశాలలో నెలకొల్పేందుకు ఆయన శిలా విగ్రహాన్ని తయారుచేయించి విరాళంగా ఇచ్చేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

పిఠాపురంలోని సంస్కృత పాఠశాలకు రు. 10,000 మంజూరుచేయటమైనది.

ఏర్పేటు వ్యాసాశ్రమంలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర బాలశరణాలయం విద్యార్థులకు విద్యార్థి వేతనానికిగాను 1977–78 సం. 78–79 సంవత్సరాలకు సాలీనా రు. 6,000 మంజూరు చేయటమైనది.

బయటప్రాంతాలలోఉన్న తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన సత్రాలకు సుమారు 8 నెలలలోగా ఆయా స్థానీయదేవాలయాలకు దీర్ఘకాలం అద్దెకుగాని, ఉచితంగా గాని ఇచ్చేందుకు, ఒకవేళ ఎవరు స్వీకరించేందుకు ముందు రాని పక్షంలో యోగ్యమైన నిర్ణయం తీసుకొనేందుకు కార్యనిర్వహణాధికారిని అధికారమీయటమైనది. *

భాగవతము నందలి భక్తులు

(గతసంచిక తరువాయి)

1. పరీక్షిత్తు

భారతవంశజుడు, హయమేధరాజిరా చారపరుడు, మహానయవిశారదుడు, రాజ కులైకభూషణుడు, అభిమన్యుపుత్రుడు, అర్జున పౌత్రుడు నగు పరీక్షిన్మహారాజు పరమభాగవతాగ్రేసరుడు. మాతృగర్భాంత రాళమునందున్న పుడే యితడు,

"రారా చూడ? సమస్తభూతములలో రాజిల్లు
వాడిచ్చటన్
లేడా? పాఱుని చిచ్చుఅమ్ము తొలగన్‌లీలా
గతిం ద్రోచినా
కీడా? నేడభయప్రదానమతడూహింపన్
నతత్రాతమున్
కాడా? యెంతరికావడీయెడలమత్కర్మంబు
తానెట్టిదో"
(1-281)

అని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించిన భక్తుడు. సర్పదష్టుడై మరణించునట్లు శృంగిమహ ర్షిచే కర్మవశమున శాపమునొంది భూలోక స్వర్గభోగంబులు హేయంబులని తలచి రాజ్యంబు విసర్జించి -

"చిత్తము గోవింద పదా
యత్తము గావించి మౌనియై తనలోనే
తత్తరములేక భూవర
సత్తముడు" -

ముక్తసంగత్వమున వసించి ప్రాయోప విష్టుడయ్యెను. అట్టి సమయమున నతని కడకు అవధూతోత్తముడైన వ్యాసనంద నుడు శుకయోగీంద్రుడరుగుదెంచి భాగవత పురాణము వినిపించెను. భాగవత శ్రవ ణమువలన పరీక్షిత్తు, కీర్తనము వలన శుకుడు, విష్ణుసాయుజ్యమునందిరి. శృంగి శాపమే లేకున్నచో పరీక్షిత్తు భాగవతుల పట్టికయందు చేరుట సంశయము. 'నియతి బలవతి' అని కదా పెద్దల వాక్యము. వైరాగ్యమిశితమైన యితని భక్తి ప్రశం సార్హము. అకారణముగ నన్యుల నవ మానింపతగదనియు, సప్తవ్యసనములలో దేనికి లోబడినను ప్రమాదమేననియు, కర్మఫలము నెట్టివారైన ననుభవించితీర వలసినదేననియు నీ రాజోత్తముని కథ వలన తెలియనగును.

2. ధ్రువుడు

భగవత్సాక్షాత్కారమునందుటకు వయ స్సుతో నిమిత్తములేదని ధ్రువుని కథ యందలి తాత్పర్యము. భాగవతము చతుర్థ స్కంధము నందీతని వృత్తాంతము వివ రింపబడియున్నది. స్వాయంభువ మనువు కుమారుడైన ఉత్తానపాదున కిర్వురు భార్యలు. పెద్దభార్య సునీతి. చిన్నభార్య సురుచి. రాజుకు సురుచియందు ప్రేమ యెక్కువ. ఒకనాడు సునీతి తనయుడగు ధ్రువుడు తండ్రి యంకభాగము నధివసింప నుత్సుకుడుకాగా అతనిని సురుచి వారించి

ఏ) "తండ్రితొడనెక్క వేడుకతగిలెనేని
పూని నాగర్భమున నాదు పుట్టకవ్వ
గర్భమున పుట్టకోరిన కలదెనేడు
జనకుతొడనెక్కభాగ్యంబు సవతి
కొడుక - (4-219)

బి) అదిగాన నీ వధోక్షజు
పదపద్మము లాశ్రయింపు పాయక
హరి నా
యుదరమున పుట్టవిచ్చును
వదలక యత్నైన మునుమువడ నెద
వనఘా" - (4-220)

అని యీాసడించినది. విష్ణుని ధ్యానింపు మనెడు సదుపదేశము విందిమిడియుందుట విశేషము. సురుచి మాటలు ధ్రువునిమన స్సును గాయపఱచినవి. ఆమె నిష్ఠురోక్తు లకు తల్లి హితోపదేశము తోడుకాగా హరిప్రసాదమునందుట కతడారాటపడి నాడు నారదునిప్రబోధము కర్తవ్యనిష్ఠకు దోహదమొనగినది. సుఖదుఃఖములకతీత మగు నిష్కామభక్తి ధ్రువునియందు కన్ప ట్టదు. అది సకామమేయైనను ఏకాగ్రతకు నిలయము. పట్టుదల, స్థిరచిత్తము కలిగి యున్నచో భగవంతునినైతము సాక్షాత్క రింపజేసి కొనవచ్చుననుటకు ధ్రువునిగాథ యుదాహరణము "విష్ణుపదమత్యున్న తము. తీవ్రయోగసమాధినిష్ఠులైన తప స్వులకుకూడ సులభప్రాప్యముగాదు. నీవీ పూనిక విడుచుటమేలు చిన్నవాడవు"

శ్రీ డి. నాగసిద్దారెడ్డి,
తిరుపతి.

అని నారదుడు కొంత అధైర్యపరచినను ధ్రువుడు చలింపలేదు. ఆ ప్రత్యేకత అతని పేరునందేయున్నది. "ప్రజ్ఞానిధులగు ధీరులు విఘ్నవిహన్యమానులగుచున్ ధృత్యున్నతోత్సాహులై ప్రారబ్ధార్థము లుజ్జగింపరనియు, వయోవర్ణలింగభేదము ఈశ్వరసాక్షాత్కారమున కడ్డురాదనియు నీ గాథమూలమున నెఱుగవచ్చును.

3. భీష్ముడు

ఇతడు జ్ఞానభక్తుడు. "ఆదిజుడైన బ్రహ్మయుదయంబున కాస్పదమైనవాడు, వేదాది సమస్తవాఙ్మయములందు ప్రశం సితుడైనవాడు, లోకాదిత్రిలోకపూజ్యుడు" అయిన కృష్ణుడు మాయాంగీకృతదేహుం డై మనుజుడైనాడని యితని భావము, సమస్తకర్మలు భగవదధీనములనియు, మనుష్యుడు కేవల నిమిత్తమాత్రుడే ననియు, ఎవరికి ఎపుడేమి జరుగునో తెలియనసాధ్యమనియు, నారాయణుడు యాదవులయందు గూఢుండై తనమాయ

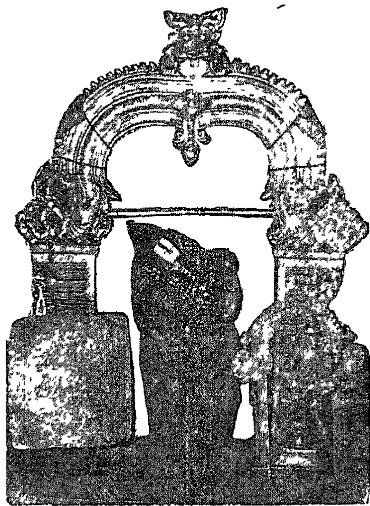
చేత లోకంబుల మోహంబు నొందించు చున్నాడనియు, కృష్ణభగవానుని సామాన్య బంధుభావమునఁజూచుట అజ్ఞానమనియు భీష్ముఁ డెఱుగును. "కర్మణ్యేవాఽధికారస్తే మా ఫలేషు కదాచన" అను గీతావాక్యమునకు గాంగేయుని జీవితమంతయు నిదర్శనమే. ధర్మము పాండవులవైపున్నదని, జయము వారినే వరించునని, తెలిసియు కేవల కర్తవ్యబద్ధుడై యితడు కౌరవుల పక్షమున యుద్ధమొనర్చి కర్మయోగియైనాడు. యుద్ధరంగమున తన విశిఖవృష్టిచే నొచ్చి చక్రహస్తుడై తనమీదకి లంఘించు కృష్ణుని రూపమును సదా దర్శించుటయే యితనికి ప్రియము. చూడుడు -

"కుప్పించి యెగసిన కుండలంబుల కాంతి
గగన భాగంబెల్ల కప్పికొనగ,
ఉఱికిన నోర్వక యుదరంబులోనున్న జగ
ములఁ వ్రేగున జగతి కదల,
చక్రంబు చేపట్టి చనుదెంచు రయమున పై
నున్న పచ్చని పటము జార,
నమ్మితి నాలావు నగుబాటు చేయకు మన్నిం
పుమని క్రీడి మఱల దిగువ,

కరికి లంఘించు సింహంబు కరణి మెరసి
నేడు భీష్ముని జంపుదు నిన్ను గాతు
విడువు మర్జున! యనుచు మద్విశిఖవృష్టి
తెరలి చనుదెంచు దేవుండు దిక్కునాకు"—
(1-221)

ఈ మనోహరాకారమునే మనమున నిలిపికొని నిరుపాధికమైన వాసుదేవ బ్రహ్మము నందీ మహానుభావుడు కలిసిపోయినాడు. "మానవుడు కర్మబద్ధుడు. అస్వతంత్రుడు. భగవానుడెటు నడిపించిన నటు నడవక తప్పదు. నేను స్వతంత్రుడనని భావించుట అజ్ఞానమునకు నిదర్శనము" — అనుటకు భీష్ముని వృత్తాంతము చక్కని దృష్టాంతము.

(సశేషము)

తిరుమలలో ఆదివరాహమూర్తి

(13వ పేజీ తరువాయి)

ఉండే శ్రీహరికి అంజలిస్తున్నాను.[18] తన ముఖంనుంచి విప్రులనూ, బాహువులనుంచి క్షత్రియులనూ, ఊరువులనుంచి వైశ్యులనూ, పాదాగ్రాలనుంచి శూద్రులనుసృష్టించిన విశ్వదేహానికి పురాణపురుషునికి దోయిలిస్తున్నాము.[19] ఆయన పరాత్పరుడు. (సర్వశాస్త్ర) పారంగతుడు. తెలిసికొనదగినవాడు, యోధశ్రేష్ఠుడు, (శిష్టరక్షణ రూప) కార్యంకోసమే శ్రీకృష్ణుడైనవాడు; గదా, కత్తీ, డాలూ, అమృత (మయమైన కమల)మూ, చేతులదాల్చినవాడు; అప్రమేయుడు. అట్టి శ్రీమన్నారాయణునికి నమస్కరిస్తున్నాను.[20]

ఇలా చేసిన స్తోత్రానికి దేవోత్తముడు సంతోషించి నాతో మేఘసమానధ్వనితో "వరం కోరుకో" అని అనేకపర్యాయాలు పలికాడు.

అపుడు నేను ఆయనదేహంలో లీనం కావాలని కోరుకొన్నాను.[21]

అది విని సనాతనుడు దేవదేవుడు "విప్రుడా, దేహధారణ చెయ్యి. దీనివల్ల ప్రయోజనం ఉన్నది.[22] 'నారం' అంటే నీరు. అది నీవు పితరులకు ఇచ్చావు అప్పటినుంచీ నీకు నారదుడని పేరు వస్తుంది"[23] అని చెప్పాడు. వెంటనే ఆ ఉత్తమదేవుడు అంతర్ధానమైనాడు.

నేను కొంతకాలం తరువాత శరీరం విడిచి తపస్సువల్ల బ్రహ్మలోకం వెళ్ళి పునః జన్మించాను పార్థివా![24]

అవ్యక్తజన్ముడు బ్రహ్మదేవుడు. ఆయన తొలిరోజున ఆయనపదిమంది (మానస)పుత్రులతోపాటు సృష్టింపబడ్డాను నేను.[25] దేవాది సర్వప్రాణుల సృష్టికీ అదే ప్రారంభం. ప్రభుధర్మాన్ననుసరించి, ఇందులో సంశయములేదు.[26]

పార్థివా, ఇది నా ప్రాకృతజన్మ. నీవు అడిగావు గనుక (చెప్పాను.) నేను నారాయణుని ధ్యానించి (జగద్) గురుత్వం పొందాను. కనుక, నీవూ విష్ణుపరాయణుడవు కా రాజేంద్రా.[28]

ఇది శ్రీవరాహపురాణంలో ఆదిభూత వృత్తాంతంలో నారదపూర్వ జన్మవృత్తాంత నిరూపణం అను మూడవ అధ్యాయం.

బ్రహ్మసారశ్లోకం మూలశ్లోకాలు:

నారద ఉవాచ:

11. పరం పరాణామమృతం పురాణం
పారం పరం విష్ణుమనంతవీర్యమ్ ।
నమామి నిత్యం పురుషం పురాణం
పరాయణం పారగతం పరాణామ్ ॥

12. పురాతనం త్వప్రతిమం పురాణం
పరాపరం పారగముగ్రతేజసమ్ ।
గంభీరగంభీరధియాం ప్రధానం
నతోఽస్మి దేవం హరిమీశితారమ్ ॥

13. పరాత్పరం చాపరమం ప్రధానం
పరాస్పదం శుద్ధపదం విశాలమ్ ।
పరాత్పరేశం పురుషం పురాణం
నారాయణం స్తౌమి విశుద్ధభావః ॥

14. పురా పురం శూన్యమిదం ససర్జ
తదాస్థితత్వాత్పురుషః ప్రధానమ్ ।
జనే ప్రసిద్ధః శరణం మమాస్తు
నారాయణో వీతమలః పురాణః ॥

15. పారం పరం విష్ణుమపారరూపం
పురాతనం నీతిమతాం ప్రధానమ్ ।
ధృతక్షమం శాంతిధరం క్షితీశం
శుభం సదా స్తౌమి మహానుభావమ్॥

16. సహస్రమూర్ధానమనంతపాద
మనంతబాహుం శశిసూర్యనేత్రమ్ ।
తమక్షరం క్షీరసముద్రనిద్రం
నారాయణం స్తౌమ్యమృతం పరేశమ్ ॥

17. త్రివేదగమ్యం త్రినవైకమూర్తిం
త్రిశుక్లసంస్థం త్రిహుతాశభేదమ్ ।
త్రితత్త్వలక్ష్యం త్రియుగం త్రినేత్రం
నమామి నారాయణమప్రమేయమ్ ॥

18. కృతే సితం రక్తతనుం తథా చ
త్రేతాయుగే పీతతనుం పురాణమ్ ।
తథా హరిం ద్వాపరతః కలౌ చ
కృష్ణీకృతాత్మానమథో నమామి ॥

19. ససర్జ యో వక్త్రత ఏవ విప్రాన్
భుజాంతరే క్షత్రమథోరుయుగ్మే ।
విశః పదాగ్రేషు తథైవ శూద్రాన్
నమామి తం విశ్వతనుం పురాణమ్ ॥

20. పరాత్పరం పారగతం ప్రమేయం
యుధాంపతిం కార్యత ఏవ కృష్ణమ్ ।
గదాసిచర్మణ్యభృతోత్థపాణిం
నమామి నారాయణమప్రమేయం ॥

23. ఇందులో 'నారద' శబ్దానికి నిర్వచనం చెప్పబడింది. దీని మూలశ్లోకం ఇది:

శ్లో॥ నారం పానీయమిత్యుక్తం
పితృభ్యస్తద్దదౌ భవాన్ ।
తదాప్రభృతి తే నామ
నారదేతి భవిష్యతి ॥

దీనికి శబ్దకల్పద్రుమం గ్రహించిన పాఠం స్వరసతరం ఇలా ఉన్నది:

శ్లో॥ నారం పానీయమిత్యుక్తం
తత్ పితృభ్యస్సదా భవాన్ ।
దదాతి తేన తే నామ
నారదేతి భవిష్యతి ॥

— నారం పరమాత్మవిషయకం జ్ఞానం దదాతీతి నారదః. నారం అంటే పరమాత్మను సంబంధించిన జ్ఞానం. దానినిచ్చేవాడని మరొక నిర్వచనం.

— నారం నరసమూహం దాతి ఖండయతి కలహేనేతి నారదః, నారం అంటే నర సమూహం, దానిని కలహంపెట్టి ఖండిస్తాడు కనుక నారదుడు అని వేరొక నిర్వచనం.

(సశేషము)

శ్రీ కల్యాణ వేంకటేశ్వరాలయం

నారాయణవనం.

★

నిత్యకార్యక్రమ వివరాలు

సుప్రభాతం ఉ॥	6-30	నుండి	7-00
విశ్వరూపదర్శనం	7-00	,,	8-30
తోమాలసేవ	8-30	,,	9-00
కొలువు, అర్చన	9-00	,,	9-30
శాత్తుమొర & గంట	9-30	,,	10-00
సర్వదర్శనం	10-00	,,	11-30
2-గంట, అష్టోత్తరం (ఏకాంతం)	11-30	,,	12-00
తీర్మానం	12-00		
సర్వదర్శనం సా॥	4-00	,,	6-00
తోమాలసేవ, అర్చన (ఏకాంతం)	6-00	,,	6-30
రాత్రి కైంకర్యం			
శాత్తుమొర	6-30	,,	7-00
సర్వదర్శనం	7-00	,,	8-45
ఏకాంతసేవ	9-00		

ఆర్జితాదుల వివరాలు

అర్చన, అష్టోత్తరం	....	రు.	3-00
హారతి	....	రు.	1-00
కొబ్బరికాయకు	....	రు.	0-50
సహస్రనామార్చన	....	రు.	5-00
పూలంగి (గురువారం మాత్రం)	....	రు.	1-00
అభిషేకానంతర దర్శనం (శుక్రవారం)		రు.	1-00
తిరుచ్చి వాహనోత్సవం (వాహకుల రుసుముకాక)		రు.	15-00
సింగమొరై ఖర్చులు	....	రు.	2-50

(16వ పేజీ తరువాయి)

అన్నారు. మాయకులోబడిన జీవుడు ఈ మాయ అన్న అవిద్యను ఛేదించుకొని జీవాత్మ పరమాత్మల ఏకత్వాన్ని తెలుసుకున్ననాడే సంపూర్ణజ్ఞాని అవుతాడనీ ఆ జ్ఞానం కలిగితేనేగాని మోక్షం సిద్ధించదనీ వీరి సిద్ధాంతం. మోక్షాన్ని ఇలా నిర్వచించేరువీరు. జీవాత్మలు జన్మపరంపరల వల్ల వచ్చిన కర్మబంధాలనుండి విముక్తి చెంది పరమాత్మతో సాయుజ్యం పొంది బ్రహ్మానందాన్ని అనుభవించడమే మోక్షం అన్నారు. మోక్షసాధనకి సాధనచతుష్టయం అన్ననాలుగు ఉపాయాలు సూచించేరు. అవి 1) నిత్యాఽనిత్యవస్తు వివేకం; 2) ఇహాముత్రఫల భోగవిరాగం, 3) శమదమాదిషట్కసంపద; 4)ముముక్షత్వము.

ఈ రకంగా చాలా చిన్నవయసులోనే అద్వైత సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించి తమ అసాధారణమేధాశక్తిచేత అటు బౌద్ధుల శూన్యవాదాన్ని ఖండించడమేకాక ఇటు వైదికఛాందసులయిన కర్మవాదుల్నికూడా శాస్త్రవాదనలో జయించి తన జ్ఞానవాదాన్ని ప్రతిష్ఠించి శిష్యప్రశిష్యులు వెంటరా కాలినడకను దేశం నలుమూలలా పర్యటించి దేశం నాలుగుమూలల్లో నాలుగు శంకరపీఠాలు స్థాపించి తన 32 వ యేటనే తనువు చాలించేరు. వీరు వివేకచూడామణి, ఆత్మబోధ, తత్త్వబోధవంటి అద్వైతప్రతిపాదకాలయిన ప్రకరణ గ్రంథాలు వ్రాయడమే కాకుండా శివానందలహరి, సౌందర్యలహరి, భజగోవిందస్తోత్రం, లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం, విష్ణుమీడేస్తోత్రం, దేవీఅపరాధక్షమాస్తోత్రం, దక్షిణామూర్తిస్తోత్రం మొ॥ అనేకస్తోత్రాలు రచించి భక్తికికూడా ప్రాధాన్యమిచ్చేరు.

శంకరుల అద్వైతవాదం సామాన్య మానవుడికి అర్థంకాక ఆచరణయోగ్యం కాని ఆదర్శంగావుండిపోయింది. శంకరుల అనుయాయులైన అద్వైతులు వారినిత్య జీవితంలో నువ్వూనేను అన్నభేదభావం లేకుండా మెలుగుతున్నారా అంటే లేదనే చెప్పవలసివస్తూంది. అంతా భావాఽద్వైతాన్నే కొలుస్తూవచ్చేరు కాని క్రియాఽద్వైతం ఆచరణసాధ్యంకాలేదు. సామాన్య ప్రజ 'అహంబ్రహ్మాస్మి' 'సోఽహం' అన్న మహావాక్యాలలోని వేదాంత సత్యాన్ని సరిగా ఆకళింపు చేసుకోలేక నేనే దేవుణ్ణి అన్నఅహంభావంతో దైవభక్తికి దూరమయే ప్రమాదం ఏర్పడడంవల్ల పరిస్థితులు చక్కబెట్టడానికి మరొక మహనీయుడు అవతరింపవలసి వచ్చింది. సామాన్యుడికందుబాటులోలేని అద్వైతాన్ని ఆచరణయోగ్యంగా వుండేటట్టు కాస్త విశిష్టత ఏర్పరచి మానవహృదయాల్లో భక్తిబీజాలు పటిష్టంగా నాటడానికి శేషాంశతో అవతరించేరు శ్రీ మద్రామానుజులు. (కృతయుగంలోని శేషుడు త్రేతలో లక్ష్మణుడిగానూ, ద్వాపరంలో బలరాముడిగానూ, కలియుగంలో రామానుజులుగాను భువినవతరించేరని మననమ్మిక.)

ఆచార్యత్రయంలో రెండవవారయిన వీరు శ్రీపేరుంబూదూరులో క్రీ. శ. 1017కి సరిఅయిన పింగళినామసం॥ చైత్రశుద్ధ పంచమీ శుక్రవారంనాడు ఆర్ద్రానక్షత్రంలో కేశవసోమయాజికి జన్మించేరు. వీరు శంకరుల అద్వైతసిద్ధాంతాన్ని కొద్దిగా వ్యతిరేకించి, దానికి కొంత విశిష్టత ఆపాదించి తమ విశిష్టాఽద్వైతసిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించేరు. 'సోఽహం' అన్న అహంభావం తగదనీ దాసోఽహం అని అనన్యభక్తితోదైవం ముందుప్రణమిల్లడం శ్రేయస్కరమని వీరు ఉద్బోధించేరు.

వీరి సిద్ధాంతంలోని సారం ఏమిటంటే మాయామిథ్యాత్వ మూలకమయిన

అద్వైతవాదం పూర్తిగా సత్యంకాదనీ, జీవుడు, జగత్తు, ఈశ్వరుడు అన్నమూడూ మూడు విభిన్నతత్త్వాలనీ, ఆ మూడూ ఆద్యంతరహితాలనీ వీరివాదం. అంటే జీవేశ్వరుల ఏకత్వాన్ని వీరు వ్యతిరేకించారన్నమాట. జీవుడు చిత్‌స్వరూపుడనీ, జగత్తు అంతా చైతన్యవిహీనమయిన జడ ప్రకృతి స్వరూపం అవడంవల్ల అచిత్ అనీ, ఈ రెండూ ఈశ్వరతత్త్వానికి శరీరాలుగా శోభిల్లడంవల్ల శరీరశరీరి భావంతో ఈశ్వరుడు చిదచిద్విశిష్టుడై ఒప్పుతున్నాడని వీరి సిద్ధాంతం. టెంకాయలో పీచు, పెంకు, గుజ్జు అన్నమూడు విభిన్నతత్త్వాలతో ఒకటిగా కన్పించినట్టే ప్రకృతి, జీవుడు, ఈశ్వరుడు ఒకదానికొకటి అంటిపెట్టుకొని ఏకత్వాన్ని తోపిస్తున్నాయని వీరి విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమూలం.

బ్రహ్మ నిర్గుణుడని వీరు ఒప్పుకోలేదు. బ్రహ్మ సగుణుడనీ సాకారుడనీ అనంత కోటి కళ్యాణ గుణాభిరాముడయిన భగవంతుని గుణరహితుడనడం అపచారమనీ వీరి వాదన. శంకరుల మాయామిథ్యాత్వవాదాన్ని వీరు ఖండిస్తూ మాయలోమునిగి వుంటే తాము మాయలోవున్నామన్న జ్ఞానం జీవులకురావడం సాధ్యమా అన్నారు వీరు. జగత్తుమిథ్య అనడం పొసగదన్నారు. భగవంతుని శరీరాలయిన ఈ చేతనాచేతన ప్రపంచం భగవంతునివలె సత్యములు నిత్యములు అయివుండగా వాటిని మిథ్య అనడం భగవంతుడికే మిథ్యాత్వం ఆపాదించినట్టవుతుందని వీరు పూర్వపక్షంచేసేరు.

మోక్ష విషయంలోకూడా వీరు సాయుజ్యాన్ని తద్వారా వస్తుందన్నీ బ్రహ్మానందాన్ని విమర్శించేరు. సంసారబంధాల్ని తెంచుకున్నజీవులు మోక్షావస్థలో పరమాత్మతో సాయుజ్యంలో ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం నశించినపుడు బ్రహ్మానందం అనుభవించేదెవరు అని వీరి ప్రశ్న. (ఇదే ప్రశ్న పూర్వం యాజ్ఞవల్క్యుడి భార్య అయిన మైత్రేయి అడిగి భర్తని చాలా తికమక పెట్టేసింది!). బెల్లంకన్న భిన్నమయిన చీమ బెల్లం మాధుర్యాన్ని గ్రోలుతుందంటే సరిపోతుందిగాని చిన్నబెల్లంముక్క పెద్దబెల్లంముక్కతో కలిసి ఆనందం అనుభవించడం ఎలా సాధ్యం అన్నారు వీరు.

ఇలా శంకరుల వాదాన్ని ఖండించి తమ విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ చిదచిద్విశిష్టుడయిన శ్రీమన్నారాయణుడే పరతత్త్వమని, ఆ శ్రియఃపతి చరణారవిందములే ప్రపన్నులకు శరణ్యములనీ, సర్వజ్ఞత్వ సర్వశక్తిత్వ, సర్వేశ్వరత్వ సత్యకామత్వ సత్యసంకల్పత్వాది సర్వ కళ్యాణ గుణాభిరాముడగు ఆ పరమాత్మ కైంకర్యమే పరమ పురుషార్థమని, కర్మ జ్ఞానాంగమయిన భక్తిచేతనే జన్మరాహిత్యమగు మోక్షం సిద్ధిస్తుందని సమస్త శ్రుతి సూత్ర, ఆగమపురాణేతిహాస శిష్టాచార సమ్మతమయిన సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించి వైష్ణవమతస్థాపనకెంతో కృషిచేసి, శిఖా యజ్ఞోపవీతాలతో త్రిదండి సన్యాసాన్ని స్వీకరించి ప్రస్థానత్రయానికి భాష్యాలు వ్రాసి శిష్యులతో దేశంఅంతా పర్యటించి యజ్ఞమూర్తి, యాదవప్రకాశులవంటి అద్వైతులను తనపక్కకు తిప్పుకొని, శ్రీభాష్యం, గీతాభాష్యం. వేదాంతసారం, వేదాంతదీపిక, వేదాంతసంగ్రహం, శ్రీరంగగద్య, వైకుంఠగద్య, శరణాగతి గద్యవంటి అనేక దివ్యప్రబంధాలు రచించి, యతిరాజులనీ, భాష్యంకారులనీ, ఉదయవరులనీ, ఇళైయాళ్వారులనీ ఎంబెరుమానారులనీ అనేక బిరుదునామాలతో వర్ధిల్లి ప్రతివాదభయంకరులై, పరహితకాంక్షపరులై, సత్వగుణప్రధానులై సాధుశీలురై ఈ లీలావిభూతియందు 120 సం॥లు గడిపి నిత్యవిభూతి చేరుకున్నారు.

ఆచార్యత్రయంలో మూడవవారు శ్రీ మదానంద తీర్థులను పేరుగల మధ్వాచార్యులు. వీరు క్రీ.శ. 1197 వ సం॥లో దక్షిణకానరాజిల్లాలోని ఉడిపి అన్న గ్రామంలో జన్మించేరు. తండ్రి మధ్యగేహభట్టు. మధ్వాచార్యులు అచ్యుతప్రేక్షకుడన్న గురువువద్ద వేదాదివిద్యలన్నీ అభ్యసించి ప్రస్థానత్రయానికి భాష్యాలువ్రాసి శంకరుల అద్వైతాన్నీ రామానుజుల విశిష్టాద్వైతాన్నీకూడా ఖండించి జీవేశ్వర భేదాన్ని చాటుతూ తమ ద్వైతసిద్ధాంతాన్ని ప్రచారంచేసి తమ పుష్కల వాక్చాతుర్యంతో అనేకమంది శిష్యప్రశిష్యుల్నికూడా గట్టుకున్న మహావిద్వాంసులు వీరు.

వీరు ఏకత్వాన్ని సుతరామూ ఒప్పుకోలేదు. సృష్టిలో అంతా భిన్నత్వమే కన్పిస్తుంటే ఏకత్వం అని సమర్థింపచూడడం వట్టిమాటలగారడీ అన్నారు. వీరి ప్రకారం పరమాత్మ జీవాత్మవేర్వేరుతత్త్వాలు. పరమాత్మ ప్రకృతి కూడావేరే. జీవాత్మలూ ప్రకృతీకూడావేరే. జీవాత్మకు జీవాత్మకు భేదం ప్రకృతిలోని వస్తువులన్నిటికీ భేదం. ఈ పంచభేదప్రాతిపదికతో తమ ద్వైతాన్ని స్థాపించేరు వీరు. అహంబ్రహ్మాస్మి అన్న వాక్యంలో అర్థంలేదన్నారు. అల్పజ్ఞుడైన జీవుడెక్కడ సర్వజ్ఞుడయిన భగవంతుడెక్కడ అన్నారు. నిర్గుణోపాసనను నిరసించి శంకరుల మాయామిథ్యాత్వవాదాలని ఖండించేరు. పరతత్త్వ నిర్ణయంలో వీరు రామానుజులతో ఏకీభవించి విష్ణువే ఆరాధ్యదైవం అనీ భగవంతుని కటాక్షానికి భక్తిమార్గంతప్ప వేరేమార్గం లేదన్నారు. వీరుకూడా చాలాప్రకరణ గ్రంథాలువ్రాసి 80 సం॥లు జీవించి పరమపదం చేరు

కున్నారు. వీరి జన్మస్థానమయిన ఉడిపిని మహాపవిత్ర క్షేత్రంగా భావిస్తారు మాధ్వులు.

ఇలా ముగ్గురు ఆచార్యులు మూడు మార్గాలు తొక్కేరు. ఉన్నదంతా ఒక్కటే గాని రెండోదన్నదిలేదని ఒకరంటే ఒక్కటేగాని అందులో మూడు విభిన్న తత్త్వాలు మిళితమైయున్నాయన్నారు మరొకరు. ఒకటి ఎప్పటికీకాదు అంతా భిన్నమే అని ఇంకొకరు నిర్ధారించేరు. ఈ భేదాభేదవాదనలతో ఈ ఆచార్యుల అనూయాయులు నేటివరకు త్వంశుంఠః అంటే త్వశుంఠః అనుకుంటూసిగపట్ల గోత్రంలోకి దిగుతునేవున్నారు. ఇందులో ఏదిసత్యం ఏదసత్యం అంటే మనబోటివారం చెప్ప గలిగిన ప్రశ్నా అది?

ఈ వస్తుతత్త్వ నిర్ణయంలో పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులేమన్నారో చూదాం. ఈ దృశ్య ప్రపంచంలో మేటర్ అనబడే ద్రవ్యాంశం అంతా 92 విభిన్నపరమాణువుల కలయికచే ఏర్పడ్డదనీ పాశ్చాత్త్యులుముందు అనుకున్నారు. (ఈ 92 ఇప్పుడు 104 దాకా పెరిగేయి.) ఈ పరమాణువులను ఏటమ్ లన్నారు. (ఈ అణుసిద్ధాంతమని కణాద మహర్షి తనవైశేషిక దర్శనంలో ఏనాడో ఉల్లేఖించాడు.) ఈ ఏటమ్ లను 'నైనం ఛిందంతిశస్త్రాణి' అన్నట్టు విభాగ మొనర్పవీలులేనివని నిన్నమొన్నటిదాకా అనుకున్నారు. ద్వితీయ ప్రపంచసంగ్రామంలో ఆ అభిప్రాయం తల్లక్రిందుల యింది. ఏటమ్‌ను ఛేదించడమూ జరిగింది. అందులోనుంచి ఆవిర్భవించిన ప్రచండశక్తి చుట్టూవున్న జీవరాసిని ధ్వసం చెయ్యడమూ జరిగింది.

ఈ అణువులోవున్న విశేషమేమిటా అని శాస్త్రజ్ఞులు పరీక్షించగా అందులో ప్రోటాన్లు, ఎలక్ట్రానులు, న్యూట్రానులు అన్నమూడు విభిన్న అల్పాతిఅల్పమయిన తేజఃకణాలు కన్పించేయట. ప్రతిద్రవ్యాంశ పరమాణువులోనూ వున్నవి ఈ మూడే నటసంఖ్యాభేదంతో. ఇవాళ్లా మేటర్ అన్న ద్రవ్యాంశాన్ని కొలుస్తున్న శాస్త్రజ్ఞులు ఈ మేటర్ అంతా ఈ మూడు శక్తి కణాల సముదాయమేగాని వేరు కాదు అని తెలుసుకొని దిగ్భ్రమ చెందేరు. (ఇలా మేటర్‌మీద శక్తి సాధించిన గెలుపుని భౌతికవాదం మీద ఆధ్యాత్మవాదం సాధించిన గెలుపుగా అధ్యాత్మికవాదులు భావించడం తప్పుకాదేమో!) శాస్త్రజ్ఞులు ఇంకా కనుగొన్న విషయ మేమిటంటే ప్రోటాను ధనవిద్యుత్ స్వరూపమనీ, అది పరమాణువు కేంద్రంలో స్థాపిత మనీ ఋణవిద్యుత్ స్వరూపాలయిన ఎలక్ట్రానులు (ఇవి ప్రోటానులో సహస్రాంశాల కన్నా చిన్నవి) కేంద్రస్థప్రోటాను చుట్టూ (సూర్యునిచుట్టూ గ్రహాలు తిరుగుతున్నట్టు) నిర్ణీతకక్ష్యలలో పరిభ్రమిస్తూ వుంటాయనీ (ప్రోటానుతో ఎప్పుడూ సాయుజ్యం మాత్రం చెందవనీ) న్యూట్రాను అన్న మూడవకణం విద్యుత్‌విహీనమయి చలనం లేక జడంగావుంటుందనీ తెలుసుకున్నారు. ఈనవీన పాశ్చాత్యశాస్త్రసిద్ధాంతం మన రామానుజుల సిద్ధాంతానికి ఎంత చేరువలో వుందో గమనించండి. ధనవిద్యుత్ స్వరూపాలయిన కేంద్రస్థప్రోటాను పరమాత్మ స్వరూపానికి ప్రతీకగానూ; ఋణవిద్యుత్ స్వరూపాలయి, ప్రోటానుకన్న కించిత్ భిన్నస్వరూపాన్నీ అత్యంత అల్పత్వాన్నీ కలిగి ప్రోటానుచుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్న ఎలక్ట్రానులు సామీప్యసేవానందం అనుభవిస్తున్న ముక్త జీవాత్మలకు ప్రతీకలుగానూ; విద్యుత్‌విహీనమయిన న్యూట్రాను చైతన్య రహితమైన జడప్రకృతికి ప్రతీకగానూ సామ్యం ఎంత చక్కగా సరిపోతుందో చూడండి. (అచిత్ స్వరూపమయిన ప్రకృతిశక్తులు ఒక్కొక్కప్పుడు విజృంభించి నానాభీభత్సం కల్గిస్తున్నట్టే ఈ విద్యుత్ విహీనమయి చలనం లేకుండాపడి వున్న న్యూట్రాను పరస్పరచలనం ఫలితంగా అణువునుండి విడివడి బ్రహ్మాండమయిన శక్తిస్వరూపంతో ఎంతో ప్రాణనష్టం చేస్తుంది.)

ఎన్నో అధునాతన శాస్త్రపరికరాల సహాయంతో ఈనాడు కనుగొన్న శాస్త్రసత్యాన్ని వేయిసం॥ల క్రితం కేవలం తన మేధాశక్తిచేత కనుగొన్న మన రామానుజుల ప్రతిభ అనుపమానంగదా!

యోనిత్యమచ్యుత పదాంబుజయుగ్మరుక్మ
వ్యామోహిత స్తదితరాణి తృణాయమేనే
అస్మద్గురోర్భగవతైస్యదయైకసింధోః
రామానుజస్య చరణౌశరణంప్రపద్యేః
అని వారికి అంజలిఘటిద్దాం

కీ. శే. గాదె. శ్రీ జగన్నాథస్వామి (సరసకవి, కవిశేఖర బిరుదాంకితులు)గారి భాగవత ధర్మప్రకాశికలోని కొన్ని పద్యాలనుదహరించి ముగిద్దాం.

ఉ॥ వేదము బ్రహ్మసూత్రముల విశ్రుతగీతల విశ్వసించి వ్యా
సాదిమహర్షి సన్నిభులుయామున ముఖ్యులు సన్నుతించి దు
ర్వాదవితీర్ణులౌచు యతిరాజు పదాబ్జములాశ్రయించిల
క్ష్మీదయితున్ భజింపగలశేముషిదుర్యులెధన్యులిద్ధరన్,

కం॥ ద్రావిడపూర్వాచార్యుల
సేవించుట చెల్లు వారి శ్రీసూక్తులు సం
భావించు టొప్పు చూడగ
దైవత వాఙ్మయము విడువదగునే మనకున్

తే॥ మెట్టవేదాంతమతముల మెలగకుండ.
దుస్సమాజమతంబుల దూరకుండ
భావదాస్యంబువర్జించి భవ్యమతులు
వ్యాసమత ధర్మసంసక్తి బ్రబలుటొప్పు.
మంగళాశాసనపరైః మదాచార్యపురోగమైః
సర్వైశ్చపూర్వైరాచార్యైః సత్కృతా యాస్తుమంగళం,
హరిః ఓం తత్ సత్.

*

(11వ పేజి తరువాయి)

పాముఁ జంపినయట్టి-పాతకమునఁబెద్ద
పాము మీఁద నీకుఁ-బవళించ వలసె,
కోమలిఁ జంపిన-కొఱతవల్ల నొక్క-
కోమలి నెదఁబెట్టు-కొని యుండవలసె ॥ఎట్టి॥

బండి విఱిచినట్టి-పాతకమునఁ బెద్ద
బండి బోయిఁడవై-పనిసేయవలసె,
కొండవెఱికినట్టి-గుణమునఁ దిరుమల
కొండమీఁద నీకుఁ-గూచుండవలసె ॥ఎట్టి॥
(5-180)

అవ:—భూతదయ, నిష్కామకర్మాచరణ, మున్నగు ముఖ్యధర్మము లనుష్ఠింప దగినవనుచున్నాడు—

62

సామంతం

సకలభూతదయ-చాలఁగఁగలుగుట
ప్రకటించి దేహసం-భవమైన ఫలము ॥పల్లవి॥

1. తలకొన్న ఫలవాంఛఁ-దగులకుండగఁజిత్త
మలవరించుట కర్మి-యైన ఫలము,
పలుకర్మములలోన-బ్రహ్మార్పణపు బుద్ధి
గలుగుట హరికృప-గలిగిన ఫలము ॥సకల॥

2. ఎప్పుడుఁ దిరువేంక-టేశుసేవకుఁడౌట
తప్పక జీవుఁడు-దానైనఫలము:
కప్పిన సౌఖ్యదుఃఖ-కర్మము (ఖమ్ము?) లు సమముగా
నొప్పుట విజ్ఞాన-మొదవిన ఫలము. ॥సకల॥
(11-3-94)

శరీరము దాల్చినందుకు ముఖ్య ప్రయోజనము సమస్త ప్రాణులయందు మిక్కిలి దయగలిగి ప్రవర్తించుటయే.

కర్మయోగము నాశ్రయించి పలుకర్మలొనర్చుటకు ముఖ్యప్రయోజనము ఆ కర్మ ఫలములపై ఆశపడకుండ మనస్సును స్వాధీనపరచుకొనుటయే. కర్మయోగిపై శ్రీహరికృప ప్రసరించినందుకు ఫలము, వివిధములైన కర్మముల ఫలములను పరబ్రహ్మార్పణ మొనర్చు బుద్ధి యతనికి కల్గుటయే.

తాను జీవుడైనందుకుఫలము ఎల్లప్పుడు తప్పకుండ శ్రీ వేంకటేశ్వరునకు సేవకుడగుటయే. తనకు విజ్ఞానము గల్గినందుకు ఫలము సుఖదుఃఖములయెడ సమభావమలవడుటయే.

విశే:- ఎల్లప్రాణులయెడ దయగల్గియుండుట, ఫలాసక్తివీడి కర్మలొనర్చుట, సదా భగవంతుని సేవించుట, సుఖదుఃఖాది ద్వంద్వములపట్ల సమభావము గల్గియుండుట జిజ్ఞాసువులైనవారికి అవశ్యమాచరింపదగిన ధర్మములని ఈ పాట ప్రకటించుచున్నది.

గుణములలోనెల్ల భూతదయ అగ్రగణ్యమైనది. దయతో సాటియైన పుణ్యము, హింసతో సమమైన పాపము లేదని పెద్దలసూక్తి-

దయాసమం నాస్తిపుణ్యం
పాపం హింసాసమం నహి॥

కావుననే 'అహింసాపరమోధర్మః' అని దయాప్రయుక్తమైన అహింస పరమ ధర్మముగా పేర్కొనబడినది.

కర్మములు సహజముగా ప్రాణిని బంధించునవి. కాని ఫలాసక్తివీడి కర్మలొనర్చు వాని నవి బంధింపవు. ఫలాసక్తివీడి నిత్యతృప్తుడైనవాడు కర్మలుచేసియు చేయనివాడేయగునని గీత బోధించుచున్నది-

త్యక్త్వా కర్మఫలాసంగం
నిత్యతృప్తో నిరాశ్రయః।
కర్మణ్యభి ప్రవృత్తోఽపి
నైవకించిత్కరోతి సః॥
(గీత-4-20)

ఫలమును బ్రహ్మార్పణము గావించి కర్మలు చేయవలెను. తత్త్వజ్ఞానము కల్గిన పిమ్మట కర్మము తనకుతానుగా శమించునని కృష్ణుడు ప్రబోధించెను.

ఫలములయెడ బ్రహ్మార్పణ
కలన పరుండగుచు కార్యకర్మమువదలన్
వలయున్; తత్త్వజ్ఞానము
దలకొనినన్ కర్మశమము దానై కలుగున్.
(భార-భీష్మ-1-202)

శ్రీహరి దయకు పాత్రుడైనవానికే, ఫలముల నట్లు బ్రహ్మార్పణమొనర్చు బుద్ధి గలుగునని అన్నమయ్య ఇట స్పష్టము గావించినాడు.

కర్మఫలమునువీడి తద్ద్వారా కర్మసన్న్యాసమొనర్చి ద్వంద్వాతీతుడగువాడే మాయను తరించునని నారదుడు పేర్కొనెను.

"యఃకర్మఫలం త్యజతి కర్మాణి
సన్న్యస్యతి తతో
నిర్ద్వంద్వోభవతి" (నా. భ. సూ. 48)

ఇక భక్తిమార్గము ననుసరించిన జీవునికి భగవత్సేవ సదా కర్తవ్యమే.

'సర్వదా సర్వభావేన నిశ్చింతితై
ర్భగవానేవ భజనీయః'
(నా. భ. సూ. 79)

శీతోష్ణములు, సుఖదుఃఖములు మున్నగునవి ద్వంద్వములనబడును. అజ్ఞాని వీటియెడల రాగద్వేషములు వహించును. విజ్ఞానిదృష్టి కవి సమముగనే కన్పట్టును. స్థితప్రజ్ఞుడు దుఃఖములో ఉద్వేగము, సుఖములో స్పృహను పొందడనియు, రాగ భయక్రోధములు త్యజించుననియు గీత చెప్పుచున్నది—

దుఃఖేష్వను ద్విగ్నమనాః
సుఖేషు విగతస్పృహః।
వీతరాగ భయక్రోధః
స్థితధీర్ముని రుచ్యతే॥ (గీ-2-56.)

(సశేషము)

(వ) దేహసంభవమైన=శరీరము కలుగుటవలన కలిగిన.

కర్మి=కర్మచేయువాడు.

(10వ పేజీ తరువాయి)

పుణ్యపురుషుడు. దానిలో - తోడయమంగళము, మంగళము, శరణు, హెచ్చరిక కీర్తనము, ధూపదీపాలంకారనైవేద్యాద్యుపచారముల కీర్తనములు, పవ్వళింపు, దివ్యనామ సంకీర్తనము, వసంతోత్సవ కీర్తనములు, స్వామిని మేలుకొలుపుటకై కీర్తనములు మొదలైనవియు నణగి యున్నవి. ఇదిగాక విడికీర్తనములును గలవు. ఇతని భక్త్యతిశయమువలన మాటిమాటికి వెంకటరమణుడు ఇతనికి సాక్షాద్దర్శనమిచ్చి మాట్లాడినట్లు పెద్దలు జెప్పుచున్నారు. భజనపద్ధతి కితడే మూలపురుషుడు" –

(సంగీతసంప్రదాయప్రదర్శిని - వాగ్గేయకారులచరిత్ర 8వ పుట)

"పై సుబ్బరామ దీక్షితుల మాటలు గాయక ప్రపంచమున చిన్నన్నకుగల సాంప్రదాయికస్థాన గౌరవమును స్పష్టపరచుచున్నవి" (రా. అ. కృ. శర్మ).

మహాభక్తుడు, సంగీతజ్ఞుడు, స్వామిసేవాతత్పరుడునగు చిన్నన్న అష్టమహిషీ కల్యాణము, పరమయోగివిలాసము, ఉషా పరిణయము, అన్నమాచార్య చరిత్రము అనే నాలుగు ద్విపదకృతులను రచించినాడు. తాళ్ళపాక కవులలో ప్రతియొక్కరును ఒక ద్విపదకావ్యమును రచించినట్లు తోస్తున్నది. (అన్నమయ్య: ద్విపదరామాయణము, శృంగార మంజరి. పెదతిరుమలాచార్యుడు: ద్విపదహరివంశము, చక్రవాళమంజరి, తాళ్ళపాక తిమ్మక్క: సుభద్రా కల్యాణము.)

కాని చిన్నన్న ద్విపదరచనలో కృతహస్తుడనే ప్రశంస "చిన్నన్న ద్విపద కెఱుఁగును" అనే తెనాలి రామకృష్ణకవి పద్యములో కన్పిస్తుంది. గణవరపువెంకటకవి ప్రబంధరాజమున చిన్నన్నను ఇట్లు సన్నుతించెను –

"ఎన్నఁ దెనుగునకు రాజను
గ్గన్నయతిరాజునకును రమణయికునునేఁ
జిన్నను ద్విపదనొనర్పను
జన్నన్నను బిరుదుగద్యచెప్పిన ఘనుఁడన్"

చిన్నన్నే 'అష్టమహిషీకల్యాణము' లో తాను 'దినములోనే వేయిద్విపదలింపొంద వినుతివర్ణనలతోడ విరచించు' వాడనని చెప్పి ద్విపదలక్షణములను నిర్దుష్టముగా నిర్వచించినాడు.

"వాసవుల్మువ్వురు వనజాప్తుఁడొకడు
భాసిల్లునది యొక్కపదము శ్రీకాంత
క్రమమున నీనాల్గుపదములునడచుఁ
గ్రమదూరముగఁ బ్రయోగముసేయరాదు
ఆపాదమునకు మూఁడవగణంబంది
దీపించు యతి యంబుధిప్రియతనయ
యుపమింపనవి ప్రాసయుతములై రెండు
ద్విపదనా విలసిల్లి వికజాబ్జపాణి
ద్విపదకు ద్విపదకుఁదెగఁజెప్పవలయు
నెపుడు సంస్కృతమున నితరభాషలను
యతులలోపలఁ బ్రాసయతిదక్క సకల
యతులుచెల్లును బ్రయోగానుసారమున
ద్విపదతో ద్విపదసంధిల నేక శబ్ద
మపుడు రెంటనుగూర్పనదియ యుక్తంబు
మఱియు సంస్కృత సమానరూపమున
నెరయనెన్నిటినైన నిర్మింపఁదగును
తెనుగునఁగూర్చిన ద్విపద యంత్యమున
నొనరఁ గ్రియాంతసముచ్చయాంతముల
దనరునకార ముత్యముగూడెనేని
వినుతింపనుత్తర ద్విపదాదియందు
గొనకొన్నస్వరముతోఁగూడఁ గాదనుచు
నొనరింప సుకవీంద్రులుద్దండమంద్రు
అరసున్నదొనఁగూర్ప ననువైనహల్లు
గరిమనీద్విపదాదిఁ గనుపట్టెనేని
తొలివిభక్తికిఁదక్కఁ దుదివిభక్త్యంత
ములు నకారములును ముకురబింబాస్య
యానకారముచెల్లు నరసున్నలగుచు
నానీలకచభృంగ యలమేలుమంగ
యనులక్షంబుల ననువొంద సుకవి
జనసుప్రయోగైకశరణమై విఖిల
జగదేకనుత విరాట్పుందోవతీర్ణ
యగుచునే ద్విపదవిఖ్యాతిచెలంగ
వితత తల్లక్షణ ద్విపదమార్గమున
....
కృతియొనర్చెద ....

ఇట్లు మూడుకృతులనొనర్చి, కవిశిరః

హిందూధర్మ ప్రతిష్ఠానం ఆధ్వర్యంలో జరిగిన అర్షధర్మ వేదవిపాఠ శిక్షణా శిబిరంలో ప్రసంగిస్తున్న దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్, శిబిరనిర్వాహకులు డా. అర్కసోమయాజులు సభాధ్యక్షులు శ్రీ బల రామరెడ్డిలతో కూడా చూడవచ్చు.

కంపయోగ్య ప్రతిద్విపదనవ బిరుదాంకు డైనాడు.

'అష్టమహిషీకల్యాణము' 3682 ద్విపదలతో ఒప్పు నైదాశ్వాసాల కావ్యము. ఈ మనసిజజనకాష్ట మహిషీవివాహకావ్యమును చిన్నన్న శ్రీవేంకటేశురాణియు తనుగన్న తల్లియునగు అలమేలుమంగకు అంకితముగా చెప్పినాడు —

"అలమేలుమంగ మోహనకాంచనాంగ
నెలమిమత్కృతికి నధీశ్వరిఁజేసి
....
భువనరక్షణకును బుజ్యలక్షణకు
నంకితంబుగను గావ్యంబుగావింతు."

ప్రతి ఆశ్వాస ఆరంభములోను 'అవధరింపుముదేవి' అనే వాక్యము అలమేలు మంగను ఉద్దేశించి చెప్పబడి ఉంటుంది. చిన్నన్న ఈ తొలికావ్యనిర్మాణానికి అన్నమాచార్యుల వేంకటేశ్వర శతకములోని-

ఉ॥ శ్రీసతినీల జాంబవతి శ్రీయమునాసతి
సత్యభామ ధా
త్రీసతి రుక్మిణీరమణి దేవియిలాసతి
వీరలందఱున్
జేసినసేవచేసెదను జేకొను శ్రీయలమేలు
మంగ నీ
మూసినముత్యమైయురము ముంగిటఁ
జెంగటవేంకటేశ్వరా!

అనే పద్యముప్రేరకమై ఉండవచ్చునేమో!

'అష్టమహిషీకల్యాణ'మనే నామకరణము చేసినను చిన్నన్న చతుర్థాశ్వాసాంతపర్యంతము కృష్ణగాథనే వర్ణించి తక్కిన భాగమున కల్యాణ పరంపరను వర్ణించినాడు.

"ఈ కృష్ణచరితంబు నెవ్వరు విన్న
వ్రాఁకుచ్చితలఁచిన వారికెల్లపుడు
చిరతరాయువులును జింతితార్థములు
సిరియుఁగృష్ణుని కృపజెందుదురనఘ"

అనే ఫలశ్రుతిలో తన కావ్యము కృష్ణచరితమే అని సూచించినాడు.

చిన్నన్న రెండవకృతి అనదగినది "ఉషాపరిణయము". దీనికి 'ఉషాకల్యాణము' అనే నామాంతరము కూడఉన్నది. ఇది 990 ద్విపదలతో రెండు భాగములుగా విభజింపబడి ఉన్న ప్రబంధము. ఈ కావ్యమునకును 'అతులిత హేమాంగనలమేలు మంగనింపు సొంపారనధీశ్వరిఁజేసి, జలజకంధరకు సజ్జనధురంధరకు బొలుపొంద నంకితంబుగ, హరివంశ మార్గోక్తమగు నుషాకన్య కరమొప్పఁబరిణయక్రమము' ను చెప్పినాడు చిన్నన్న. ఉషానిరుద్ధుల వివాహకథ తెలుగులో ఎఱ్ఱన హరివంశమునందును, నాచన సోముని ఉత్తరహరివంశములోను, పోతన ఆంధ్ర మహాభాగవతములోను రసోచితముగా వర్ణింపబడి ఉన్నది. కాని అవి గద్య పద్యాత్మకము లైన కావ్యాలు. చిన్నన్న కృతి కేవల ద్విపదరచన. కథాకథనము, వర్ణనాచమత్కృతి, పాత్రచిత్రణము, ఆలంకారిక శైలి, సన్నివేశ సంవిధానము, కల్పనా సరసత, రస పోషణము మున్నగు అంశములలో ఈ కావ్యములందలి ఉషాపరిణయగాథను తులనాత్మకముగా పరిశీలించుట ఆసక్తిదాయకమైన పరిశోధనే అవుతుంది.

"నిజమనః కంజాతసంజాతపుష్కలమాధ్వీకఝురిలో మురారి సొగియునట్లు గాచొక్కి ధన్యాత్ములైన" ద్వాదశసూరిఁ (పన్నిద్దరాళ్వారుల) దివ్యచరితమే' పరమయోగి విలాసము! 6377 ద్విపదలుగల ఎనిమిదాశ్వాసాల ఈ కావ్యము చిన్నన్న రచనలలో ఘనతరమైనది. తన ఇతర కృతులలో లేని కృత్యాద్యవస్థను కవి ఈ గ్రంథములో వర్ణించినాడు. తాను కావ్యమొకటి చేయ దలపోస్తూ ఉన్న సమయమున కరుణించి శ్రీ వేంకటేశుడు కలలో వైష్ణవాకారము దాల్చివచ్చినాడట. తానారగించిన ప్రసాదాన్ని చిన్నన్నకిచ్చి పరమ యోగి విలాసమనే పేరుతో కాసార యోగీంద్రాదికథలు 'సిరికిని సపరివారుండైన' తనకు అంకితముగా ద్రావిడ ప్రబంధము చూచి, తెలుగులో ద్విపద రూపములో రచింపుమని ఆనతిచ్చినాడట. ఇతివృత్తము-మూలము, భాష-ఛందస్సు,

రచయితలకు చిత్రకారులకు విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రికకు మత ధార్మిక సంబంధమైన రచనలు, వ్యాసములు, గేయములు, చిత్రములు, ఛాయా (వర్ణ) చిత్రములు పత్రికలో ప్రచురణకుగాను కోర బడుచున్నవి. రచయితలు, చిత్రకారులు ఈ క్రింది విషయములు గమనించవలెను.

*

1. రచనలు చేయువారు 6 అరఠావు పేజీలకు మించకుండా, పేజీలకు ఒక వైపుననే వ్రాసి పంపవలెను. వాటికి సంబంధించిన ఛాయా చిత్రములను కూడ పంపగోరెదము.

*

2. చిత్రములు వేయువారు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసి పంపవలెను.

*

3. ఛాయాచిత్రములుపంపువారు చిత్రములలోని వివరములు నిర్దుష్టంగా వ్రాసిపంపవలెను.

*

4. ప్రచురితమైనవాటికి ఉచితరీతిన పారితోషిక మీయబడును.

— సంపాదకుడు,
సప్తగిరి

అన్నీ శ్రీ వేంకటేశుని ఆదేశాలే. ఆ శ్రీ వేంకటాధీశు వాక్యసరణిలో-వేదాలనెల్ల ద్రావిడముగాచేసి వేదాంతవిదులు కోవిదునైనట్టి గురుతరులగు పరాంకుశ ముఖ్య యోగివరుల వైభవాన్ని కావ్యముగా గానము చేసినాడు చిన్నన్న. సకల వైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జసదనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ విదిత మానసుడైన చిన్నన్న ఈ భాగవత దివ్యప్రబంధాన్ని —

"అలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
కలినీలవేణికి నబ్జపాణికిని
అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
పతికిసరోముఖ్యభక్తసంతతికి
గనకచేలునకు శృంగారలోలునకు
వినమితేశునకు శ్రీవేంకటేశునకు"

అంకితముగా చెప్పి చరితార్థుడైనాడు. చిన్నన్న కావించిన భాగవత కైంకర్యాలలో 'పరమయోగి విలాస కృతి' కంటె ఉదాత్తము, ఉత్తమోత్తమము, పవిత్రము ఐన కైంకర్యము వేరొకటిలేదు. శ్రీవైష్ణవ సిద్ధాంతమత ప్రవక్తలైన దివ్య సూరుల ఆర్ష చరితములను కీర్తించి పుణ్యఫలమునకేకాక, తెలుగునాటి వైష్ణవ మత వ్యాప్తి గావించిన కీర్తికిపాత్రుడైనాడు చిన్నన.

చిన్నన్న ద్విపద కృతులలో కడపటిది, సంకీర్తనాచార్యుని దివ్య జీవితమును కావ్యశైలిలో వర్ణించుచున్నది. 'అన్నమాచార్య చరిత్రము' తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యుల మనుమడగు చిన్నన్నయే దీనిని రచించుటచే ఇది పరమప్రామాణికము, నిర్దుష్టము నగుచున్నది. తెలుగులో ప్రాచీనకవుల చరిత్రలు-అందును ప్రాచీనులైన సమకాలికులు రచించినవి తక్కువ అనిచెప్పవచ్చును. బసవపురాణము, పండితారాధ్య చరిత్రము, కేతన దశకుమార చరిత్రములోని తిక్కన చరిత్రము, కృష్ణరాయ చరిత్రములవంటివి కొన్నిమాత్రమే ఆంధ్రసాహిత్యలోకమున తోచుచున్నవి. అట్టివానిలో ఈ 'అన్నమాచార్యచరిత్రము' పేరెన్నికగన్నది.

"నందనుసద్వర్తనము తండ్రిప్రియము
నొందఁగీర్తించుట యుచితంబుగనుక
అరలేకయీయన్నమాచార్యచరిత
వెలవక నీకునేవిన్నవించెదను
మన్నించి యలమేలుమంగతోనీవు
నిన్నుఁబాయనిభక్తనికరంబుతోడ
నవధాను శ్రీవేంకటాచలాధీశ
అవధరింపుఁడు గురుహరిభక్తులార"

అని ఆ దివ్యదంపతులతోబాటు మనకూ ఆ మహనీయుని పవిత్రజీవిత చరిత్రమును చిన్నన్న వినిపించినాడు. ఈగ్రంథములో పొత్తపినాటిని, అన్నమాచార్యుల జన్మస్థలమైన తాళ్ళపాకగ్రామాన్ని మనోహరముగా వర్ణించినాడు. అన్నమాచార్యుల వంశ్యులను గురించి బాల్యము, విద్యాభ్యాసము, తిరుమలయాత్ర, అలమేలుమంగా సాక్షాత్కారము, దివ్యస్థలదర్శనము, స్వామి దర్శనము. శతకరచన, మహిమ, వైష్ణవ యతికృతపంచసంస్కారములు, వివాహ బంధము, సాళ్వనరసింగరాయల చెలిమి, సంకీర్తనగానము, రాజసత్కారము, శృంఖలాబంధవిమోచనములు. పురందరదాసు మైత్రి, అన్నమాచార్యరచనలు — అనే విషయాలను చిన్నన్న విపులముగా వర్ణించినాడు.

చిన్నన్న పరమయోగిధ్యేయ, బ్రహ్మాదిగేయమైన అలమేలుమంగాదేవికి మహాభక్తుడు: నాళీకసదనవాసినీ వేంకటేశ్వర పాదపద్మవాసనాలోలుపస్వాంతషట్పదుడు. కావ్యాన్నిచెప్పి యెనలేని శ్రీవేంకటేశుని మెప్పించి అసాధారణాంక మకరకుండలములనుగొన్న వినుతశీలుడేగాక వినయశీలుడును. గురుతరులగు యోగివరుల వైభవము కావ్యము చేసినట్టి అలఘు పూర్వాచార్యులగు వారి యెదుట తాను కావ్యము చెప్పుట — శ్రీరాముడు సేతువు కట్టించునప్పుడు తాఁగట్టనుంకించు ఉడుత చందమున, భువనములో నభోమణియొప్పిదివి కీడమణియుదెలివొందు కరణిసామజ బృందము చనుదెంచుత్రోవఁ జీమలపంక్తి వచ్చిన విధంబున నున్నదని, తాను తత్పాదకముల సేవకుడని వినయవినమితుడైనాడు.

ఆ 'జలజాతవాసిని చనుబాలముట్టి' చిన్నన్న పలికిన కవిత 'అలఘుశబ్దార్థసారసరీతి రసప్రభావముగా కులికి, కస్తురి వీణకోసినట్లుగా, తెలికప్పురపుక్రోవి తెరచినట్లు, విరవాదిపొట్లము విడిచినట్లు' గా నాటికీనేటికీ పరిమళిస్తూనే ఉన్నది.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు:—

T. T. D. Epigraphical Reports by Sri Sadhu Subrahmanya Sastry

అష్టమహిషీకల్యాణము (1936)

పరమయోగివిలాసము (1938)

ఉషాపరిణయము

అన్నమాచార్య చరిత్రపీఠిక (వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి)—Published by T T D

Tallapaka Works vol XIX: Sringara Sankeertanalu Edited by Rallapalli Ananthakrishna Sarma & Gowripeddi Rama Subba Sarma (1965)

తాళ్ళపాకకవుల కృతులు: వివిధ సాహితీ ప్రక్రియలు (1974) డా. వేటూరి ఆనందమూర్తి.

*

(6వ పేజీ తరువాయి)

గీ॥ తాను జొచ్చినకతన వృత్రహునినగరి
యందములు క్రొత్తతెరతీసినట్లు దోప
దర్పకుఁడు సర్వసృష్టి చైతన్యమూర్తి
నాకవిభుముంగిట హసాదటంచు నిలిచె. ౩౩౮

కం॥ మదనునిఁ గని వేగన్నులు
ముదమై రమ్మంచుఁ జీరి ముక్తాఫలభా -
స్వదనూనవిష్టరంబున
సదయతఁ గూర్చుండబెట్టి శతమఖుఁ డంతన్. ౩౩౯

గీ॥ అచ్చరలచెక్కుటద్దంబు లవఘళించు -
నాగపర్ణమ్ములను నందనద్రుపూగ -
ములను ప్రాసాదమృగమదమ్మున సుగంధి
తమ్ము తాంబూలమిచ్చి చేతమ్ము నాచి. ౩౪౦

గీ॥ కరతలము హస్తతలమునఁ గదియఁజేర్చి
నయనసాహస్రమును మనోన్మథనుఁడైన -
మదనుపైనుంచి యనురాగ మదుకఁజూచి
యనియె చల్లఁగా దేవవేశ్యాభికుండు. ౩౪౧

సీ॥ ఓయీ! సురాసురాప్యాయివిక్రమ! శిత
లాస్త్ర నిగూఢవిశ్వాతిశాయి!
చిత్రవైశ్వానర! సేయంగఁగలవారు
విలుకాండ్రు రెందరో గలరు జగతి
నారెల్ల వస్తుద్విధాకరణక్షముల్
రెంటి నొక్కటిసేయురీతి లేదు,
ద్వైతమ్మునకును నద్వైతమ్ము నీది యి
క్షుధనుస్సు చేయందికొన్నయంత

గీ॥ తారకునిఁ గూల్చు తరుణచంద్రకలమస్త -
భరణు పార్వతితోడ గూర్పంగవలయు
వారిపుట్టిననిసుగు దేవతలయందు
వీతభయసమ్మదమ్ములుఁ విత్తుగాని ౩౪౨

ఉ॥ పొమ్మన కాలదష్టుఁడయి మోమున గర్వము చెంగలింప హ-
స్తమ్ములు మోడ్చి మన్మథుఁడు చారుపికీశుకముఖ్యమూలసై -
న్యమ్ములు గొల్వఁ జేరె తుహినాచలభూములు వెంటనంటి ప్రే -
మమ్మున రా రతీసతి సుమాళపుఁజూపుల నందగింపుచున్. ౩౪౩

(సశేషము)

(7వ పేజీ తరువాయి)

దుఃఖములు పుట్టును. జగత్తులో పుట్టు సుఖరూపమైన మంచితనమునకు, పరమాత్మునికృపయు దుఃఖరూపమైన చెడ్డకు చేతనుని స్వతంత్రేచ్ఛయును కారణమని చెప్పుట పాడుక. ఇట్లు సుఖదుఃఖ మిశ్రితమైన జగత్తునందు మంచికి అనేక వేళల నపజయము, చెడ్డకు చాల సార్లు జయమును కలుగుచున్నది. దీనికి కారణమేమి మొత్తము ప్రపంచము నంతటిని ఆవరించి యున్న సర్వేశ్వరుడుండగా ఇట్లు జరుగుట ఉచితమా? అతడు తన సంకల్ప శక్తిచే దీనిని మాన్పలేడా? అనేక చెడుగుల మధ్య ఏదో యొక మంచి జరుగుట న్యాయమా? జగత్తునే శరీరముగా పొంది యున్న పరమాత్ముని సంకల్పము ఇది యేనా? ఇట్టి ప్రశ్నలు సహజముగనే పుట్టుచున్నవి. పరమాత్ముడు జగత్తును సృష్టించు చున్నాడు. అయితే జగత్తు స్వేచ్ఛా ప్రవర్తనమైయుండుట సాధ్యము కాదు. ఎందుకనగా పరమాత్ముడు ప్రభువై యున్నట్లే, విమోచకుడు కూడ. పరమాత్ముని లీల బాలక్రీడ వంటిదికాదు. నిరంకుశ ప్రవర్తనమును కాదు. అది ఇంద్రియాతీతము, అనుభవాతీతమునైన విషయము. పరమాత్మునికి స్వభావముగా నుండినది సంకల్పలీల. ఈ లీల ఎల్లప్పుడును దయతోకూడి యుండునది. ఇట్టి దయాస్వరూపము ఈశ్వర తత్త్వమునకు పరమావధియై యుండును,

పరమాత్ముని స్వరూపము ఎట్టిదనగా అది సృష్టి స్వరూపమును గను అవకాశమియ్యదు. జగత్తున గలుగు కష్టనష్టములకు సుఖ దుఃఖములకు స్వార్థ స్వాభిమానములే కారణము, ఆత్మకు కష్టమనునదే లేదు. ఇదే పరమాత్ముడు కరుణించిన సమాధానము. సువర్ణమును శుద్ధిచేయుటకు అగ్ని చాల అవసరము. అట్లే, ఆత్మను శుద్ధిపఱచుటకు ఈవి అగత్యము. తన క్రియాఫలమును ఆత్మ అనుభవించుచుండుటచే పరమాత్మ స్వరూపములో మార్పు ఉండదు. న్యూనతలేని పరిపూర్ణ జగత్తును పరమాత్ముడు సృష్టించ వలసి యుండెను అనునది అర్థములేని మాట. అట్లైనచో, సృష్టి యొక్క అవసరమే యుండియుండదు. సత్యము సత్యమే! ఈశ్వర ఈశితవ్య సమన్వయమందు సృష్టి దివ్య పవిత్ర సత్యము ఎన్నటికిని సత్యముగనే ఉండును.

ఈశితవ్యమైన జగత్తు ఈశ్వరాధీనము. భగవద్గీతయందు కాన్పించు విశ్వరూప దర్శనము విశిష్టాద్వైత దర్శనమందలి ముఖ్యలక్షణమైన ఈశ్వర-ఈశితవ్య భావనకు సర్వోత్తమమైన ఉదాహరణము. ఇట్టి దివ్యము, పవిత్రమునైన సామరస్యమును వేదాంత-దేశికులు తమ యాదవాభ్యుదయ కావ్యములో నిరూపించి యున్నారు. (సశేషము)

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము తిరుమల

1-3-79 నుండి

నిత్యపూజ, దర్శనాదికముల కార్యక్రమము

శని, ఆది, సోమ మరియు మంగళవారములు

ఉదయము 3-00 నుండి 3-30 వరకు సుప్రభాతము
,, 3-30 నుండి 3-45 వరకు శుద్ధి
,, 3-45 నుండి 4-30 వరకు తోమాలసేవ
, 4-30 నుండి 4-45 వరకు బంగారు వాకిలివద్ద కొలువు; పంచాంగ శ్రవణం,
,, 4-45 నుండి 5-30 వరకు మొదటి అర్చన
,, 5-30 నుండి 6-00 వరకు మొదటిఘంట బలి మరియు శాత్తుమొర
,, 6-00 నుండి మ 12-00 వరకు సర్వదర్శనము
మధ్యాహ్నం 12-00 నుండి 1-00 వరకు రెండవఅర్చన,(ఏకాంతం)
,, 1-00 నుండి 8-00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి 8-00 నుండి 9-00 వరకు శుద్ధి, రాత్రికైంకర్యము
,, 9-00 నుండి 12-00 వరకు సర్వదర్శనం
,, 12-00 నుండి 12-30 శుద్ధి
12-30 ఏకాంతసేవ

గురువారము

తిరుప్పావడ

ఉదయము 3-00 నుండి 3-30 వరకు సుప్రభాతం
,, 3-30 నుండి 3-45 వరకు శుద్ధి
,, 3-45 నుండి 4-30 వరకు తోమాలసేవ.
,, 4-30 నుండి 4-45 వరకు బంగారువాకిలివద్ద కొలువు మరియు పంచాంగ శ్రవణము
,, 4-45 నుండి 5-30 వరకు మొదటి అర్చన,
,, 5-30 నుండి 6-00 వరకు మొదటిఘంట, బలి శాత్తుమొర
,, 6-00 నుండి 8-00 వరకు సళ్ళింపు, 2 వ అర్చన (ఏకాంతం), తిరుప్పావడ, అలంకరణం, ఘంట ఇత్యాది
,, 8-00 నుండి రాత్రి 8-00 వరకు సర్వదర్శనం
సాయంకాలం 8-00 నుండి 10-00 { వరకు శుద్ధి ఇత్యాది / పూలంగి సమర్పణ / రాత్రి కైంకర్యము, ఘంట
రాత్రి 10-00 నుండి 12-00 వరకు పూలంగిసేవ
,, 12-00 నుండి 12-30 వరకు శుద్ధి
,, 12-45 ఏకాంతసేవ

బుధవారము

సహస్రకలశాభిషేకం

ఉదయం 3-00 నుండి 3-30 వరకు సుప్రభాతము
,, 3-30 నుండి 3-45 వరకు శుద్ధి
,, 3-45 నుండి 4-30 వరకు తోమాలసేవ
,, 4-30 నుండి 4-45 వరకు బంగారువాకిలివద్ద కొలువు పంచాంగశ్రవణం
,, 4-45 నుండి 5-30 మొదటి అర్చన
,, 5-30 నుండి 6-00 మొదటిఘంట, బలి, శాత్తుమొర
,, 6-00 నుండి 8-00 సహస్ర కలశాభిషేకము
,, 8-00 రాత్రి 8-00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి 8-00 నుండి 9-00 వరకు శుద్ధి ఇత్యాది
,, 9-00 నుండి 12-00 వరకు సర్వదర్శనం
,, 12-00 నుండి 12-30 వరకు శుద్ధి
రాత్రి 12-30 ఏకాంతసేవ

శుక్రవారము

అభిషేకము

ఉద॥ 3-00 నుండి 3-30 వరకు సుప్రభాతము
,, 3-30 నుండి 5-00 వరకు సళ్లింపు మరియు నిత్యకట్ల కైంకర్యములు (ఏకాంతము)
,, 5-00 నుండి 7-00 వరకు అభిషేకము (రు. 450/- రు.250; రు. 100/- వారికి మాత్రమే ప్రవేశం)
,, 7-00 నుండి 8-30 వరకు సమర్పణము
,, 8-30 నుండి 9-30 వరకు తోమాలసేవ మరియు అర్చన (ప్రత్యేకం) ఘంట, బలి, మరియుశాత్తుమొర
,, 9-30 నుండి 10-00 వరకు రెండవ గంట, బలి, శాత్తుమొర
10-00 నుండి రాత్రి 8-00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి 8-00 నుండి 9-00 వరకు శుద్ధి రాత్రి కైంకర్యము
రాత్రి 9-00 నుండి 12-00 సర్వదర్శనం
,, 12-00 నుండి 12-30 వరకు శుద్ధి
12-30 ఏకాంతసేవ

గమనిక ;— 1) పైకార్య క్రమములో సమయాను కూలముగాను ప్రత్యేక కార్యక్రమముల వలనను మార్పులు చేయబడవచ్చును. 2) సుప్రభాత దర్శనమునకు రు. 25/- టిక్కెట్టువారు మాత్రమే అనుమతింపబడుదురు. 3) రు. 25/- టిక్కెట్లు తిరుమలలోనూ దేశంలో ఆంధ్రాబ్యాంకువారి వివిధ కేంద్రములలోనూ లభించును. 4) ప్రత్యేక దర్శనం టిక్కెట్లు గలవారు లోగడవలె ధ్వజస్తంభంవద్దగాక మహాద్వారము క్యూలో చేర్చబడుదురు. 5) రు. 200/-ల ఆమంత్రణోత్సవం టిక్కెట్టుపై తోమాలసేవ, అర్చన ఏకాంతసేవలకు మాత్రమే అనుమతి. ఇద్దరు మాత్రమే అనుమతింపబడుదురు. 6) అర్చన, తోమాలసేవ, ఏకాంతసేవలో దర్శనాంతరపు టిక్కెట్లుగాని రు. 25/ టిక్కెట్లుగాని అమ్మబడవు.

పేష్కార్ ; శ్రీవారి ఆలయం, తిరుమల

గ్రంధ సమీక్ష

మహర్షి - సద్గురు శ్రీ మలయాళస్వామి జీవితచరిత్ర

(రచయిత సాహిత్యశిరోమణి సముద్రాల లక్ష్మణయ్య, ఎం ఏ, ⅛ డెమ్మీసైజు, 424 పుటలు వెల రూ 6 తొలికూర్పు 1976 ప్రతులకు మేనేజరు, శ్రీవ్యాసాశ్రమము, శ్రీ వ్యాసాశ్రమము పోస్టు ఏర్పేడు మార్గం, చిత్తూరుజిల్లా, ఆం ప్ర)

భారతదేశంయొక్క విశిష్టతకు మూల కారణం అనాదిగా అందు విలసిల్లుతున్న ఆధ్యాత్మికసంపద ఆ సంపదను తమ తాత్త్వికచింతనలచే పెంపొందిస్తూ, నిరంతరం మానవాళి మానసికవికాసోన్నతికి మార్గదర్శకులై మనుగడసాధించిన మహనీయులు మహర్షులు కావుననే వారి జీవితాలు అనంతమైన ఆధ్యాత్మికవాఙ్మయానికి సోదాహరణవ్యాఖ్యలుగా అలరారుతూ వుంటాయి అందువల్ల అట్టి మహాత్ముల చరిత్రలు బ్రతుకుబాటలో పయనించే ప్రతి వ్యక్తికీ పాథేయాలుగా ఉపాదేయాలు

అసలు 'జీవితచరిత్ర' అనేది ఒక ప్రత్యేక రచనాప్రక్రియగా తెలుగులో గుర్తింపు పొందడం పాశ్చాత్య వాఙ్మయంతో పరిచయం ఏర్పడిన తర్వాతనే జరిగింది ఐనా అచిరకాలంలోనే అది చెప్పదగినంతగా పెంపొంది సాహితీగౌరవాన్ని చూఱగొన్నది ఆ వాఙ్మయానికి ఇటీవలే సమకూరిన మణోకృతి "శ్రీమలయాళస్వామి జీవితచరిత్రి"

క్రి శ 1885 లో కేరళదేశమందలి తిరుచూరు మండలానికి చెందిన ఎన్గండ్యూరుగ్రామంలో నొట్టియమ్మ, కరియప్ప అనే పుణ్యదంపతుల నోముఫలంగా జన్మించిన వేలప్ప అనే బాలుడు గురుకులవాసానంతరం ఇల్లువదలి పాదచారియై ఆసేతు హిమాచలం పర్యటించాడు తరుపరి తిరుమల పుణ్యక్షేత్రంలో గల గోగర్భం, తుంబురు తీర్థంవంటి పవిత్ర ప్రదేశాలలో దాదాపు పదమూడువత్సరాలు తీవ్రంగా తపస్సాధన గావించి, తపస్సిద్ధుడై 'మలయాళస్వామి'గా పేరొంది శ్రీవ్యాసాశ్రమ సంస్థాపకు డయ్యాడు ఆంధ్రావనిలో సంస్కృతభాషావ్యాప్తికి, అధ్యాత్మవిద్యాప్రచారానికి, సంఘసంస్కరణకు, గురుకులపద్ధతి విద్యలయాలను నెలకొల్పడం ద్వారాను, ఉపదేశప్రవచనాలమూలంగాను, అసంఖ్యాకరచనలద్వారానూ ఇంచుమించు అర్ధశతాబ్దికాలం ఆ 'చరాచరసుఖాభిలాషి' కావించినసేవ అనర్ఘమై. అక్షరమై విరాజిల్లుతూ వుంది.

ఎన్గండ్యూరు నుండి ఏర్పేడు వరకు సాగిన ఆ అసంగానంద యోగిపుంగవుల డెబ్బదియేడు నిండుసంవత్సరాల జీవితయాత్ర ఈ గ్రంథంలో ఏడుఘట్టాలుగా వింగడింపబడి, ఆ ఒక్కొక్క ఘట్టం ఒక్కొక్క ప్రత్యేకప్రకరణంగా రూపొందింపబడినది ఆ ఏడుఘట్టాల పేర్లిలా వున్నాయి 1, బాల్యం 2 గురుకులవాసం 3 తీర్థయాత్ర 4 తపస్సు 5 ఆశ్రమస్థాపన 6 బ్రహ్మవిద్యాప్రచారం 7 మహాసమాధి ఇందులో తొలి నాలుగుఘట్టాలు శ్రీవారిజీవితంలోని మొదటి నలువదేండ్ల ఉదంతాన్ని, ఆలాగే చివరి మూడుఘట్టాలు తర్వాతి ముప్పదేడువత్సరాల పైచిలుకు జీవితంలో నడచిన వృత్తాంతాలను ప్రతిబింబిస్తున్నాయి ఆమేరకు ఈ గ్రంథాన్ని రెండు ప్రధానభాగాలుగా పరిగణింపవచ్చు అలా పరిగణించిచూస్తే పుటలపరిమితిలో మొదటిభాగంకన్న రెండవభాగం రెట్టింపునకు మించిఉన్నట్లు బోధపడుతుంది పరిశీలిస్తే ప్రతిమహాత్ముని జీవితమూ ఇలాగే 'సాధన'దశలో తత్కాలానికి ఇంచుక అజ్ఞాతంగానూ, ఆటుపిమ్మట లోకసంగ్రహకార్య'సిద్ధి' దశలో మఱింత విశదంగానూ వెలుగొందుతూ వుంటుంది ఆ విధంగా, మొదటిభాగంలో స్వాములవారు సాధించిన ఆధ్యాత్మికశక్తిసాధనాలు రెండవభాగంలో చాతుర్మాస్యాది బహుముఖ కార్యకలాపాలుగా సఫలత నొందాయని చెప్పవచ్చు. శ్రీవారు అఖండదీక్షతో తపస్సుగావించిన గోగర్భక్షేత్రంలోనే ఈ 'జీవితచరిత్ర' కు రచయిత శ్రీకారం చుట్టడం ముదావహం

ఇక ఉత్తమ జీవితచరిత్రకారుడికి ఉండవలసిన ముఖ్యలక్షణాలుగా విమర్శకులు పేర్కొనేవి ఇవి

1 కథాపురుషుని జీవితంతో ప్రకృష్ట పరిచయం. 2 ఆరాధనతత్పరతతోపాటు ఆవేశరహితంగా సత్యాన్ని చిత్రించే దీక్ష 3 కథానాయకుని పుట్టుపూర్వోత్తరాలతో పాటు, రచనలో ఆయన ఆత్మీయతను వ్యక్తీకరింపజేసే నైపుణ్యం శ్రీసముద్రాల లక్ష్మణయ్యగారు పై మూడు లక్షణాలను పుణికిపుచ్చుకున్నా రనటానికి ప్రకృతరచనయే దృష్టాంతం.

ఈ పుస్తకంలోని భాషాశైలి శ్రీవారి ఆధ్యాత్మిక మూర్తిమత్త్వానికి అనుగుణమైన సరళసుందరగ్రాంథికఫణితిలో నిమ్మళంగా సాగిపోయింది ఆయా సందర్భాల్లో ఇందు కుదుర్చుకొనివున్న చిన్న, పెద్ద ఉల్లేఖాలు (Quotations) ఈ గ్రంధప్రామాణికతను ఇనుమడింపచేస్తున్నాయి. ప్రతి ప్రకరణంచివర తత్సారాన్ని సంగ్రహంగా అందించే పద్యం కూర్చబడి ఉండడం ఇందులోని ఇంకోవిశేషం ఈపుస్తకంలో దాదాపు ప్రతిప్రకరణంలోనూ అనువైన చోట్ల కొన్ని చిత్రాలు చేర్చబడివున్నాయి కాని, పంచమప్రకరణం (ఆశ్రమస్థాపన ఘట్టం) లో కనీసం ఒక్కచిత్రమైనా చోటు చేసుకోకపోవడం విచార్యం శ్రీవారు స్థాపించిన వ్యాసాశ్రమ దృశ్యచిత్రాన్ని, నందిపర్వతం, కాశీబుగ్గ, తామరకొలను, సంస్కృతపారశాల—మున్నగువాటి చిత్రాలను ఇందులో చేర్చివుంటే ఇంకా బాగుండేది ఇంతటి గొప్పగ్రంథానికి ప్రసిద్ధపదసూచిక (Index) లేకపోవడం — ఈనాటి పరిశోధనదృక్పథంతో చూచినప్పుడు ఆలోచనీయమే అవుతుంది

ఉపనిషత్కథలు
పంచకోశాలు

యల్లంరాజు సుబ్బారావు
విశారద విద్యాభాస్కర (ఢిల్లీ)
ఒంగోలు

యా కృష్ణయా మంత్ర కృతో మనీషిణః
అన్వైచ్ఛన్ దేవా స్తపసా శ్రమేణ
తాందేవీం వాచ్ దాహవిషాయజామహే
సానోదధాతు సుకృతస్య లోకే।
— తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణ II–8–8

భృగు మహాఋషి వరుణుని కుమారుడు. ఆయనొకసారి తండ్రిదగ్గరకు వెళ్ళి ఇలా అర్థించాడు — "తండ్రీ! నీలోని బ్రహ్మజ్ఞానాన్ని నాకు ప్రసాదించు"

తండ్రి యిలా సమాధాన మిచ్చాడు — 'పంచభూతాలను, వాయువును, నేత్రాలను, కర్ణాలను, మనస్సును, వాక్కును, నీవు రోజూ గమనిస్తూనే వున్నావు. ఇవన్నీ వేటి నుండి ఉద్భవించి నిలుస్తున్నాయో, వేటి వైపు మొగ్గుతున్నాయో, చివరకు వేటిలో లీనమవుతాయో ఆ సత్యాన్నే నీవు తెలుసుకోవలసింది. అదే బ్రహ్మ పదార్థం. ఆ బ్రహ్మను నీవు తపస్సు (ఏకాగ్ర చిత్తత) లేదా మననం ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు.

భృగుతండ్రి మాట ప్రకారం ధ్యానం లోనిమగ్నుడై పోయాడు. ధ్యానానంతరం అతనికి అన్నమే బ్రహ్మగా గోచరించింది. తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళి భృగు అన్నమే బ్రహ్మంగా పేర్కొన్నాడు వరుణుడు కుమారుని తపస్సుకు తృప్తి పడక తిరిగి సాధన చేయమని చెప్పి పంపాడు. మననమే నీకు సరి అయిన సమాధానం బోధించగలదని తండ్రి పుత్రుడు ఆదేశించాడు.

భృగువెళ్ళి తిరిగి తపస్సు ప్రారంభించాడు. ప్రాణం తోనే అందరూ జన్మిస్తారు. దానిలోనే అందరూ లీనమై పోతుంటారు. ప్రాణమే జీవితానికి మనుగడ. ఈసారి అతనికి ప్రాణం బ్రహ్మగా గోచరించింది.

కాని ఇదికూడా తండ్రికి సరిఅయిన సమాధానంగా కనబడలేదు. తిరిగి తపస్సు కొనసాగించమని వరుణుడు భృగువు నాదేశించాడు. ఈసారితపస్సులో భృగువుకు మనస్సు బ్రహ్మగా గోచరించింది. సృష్టి అంతా దీనినుండి ఉద్భవించి యిందులోనే లీనమవుతుంటుంది. ఇది అన్నాని కన్న ప్రాణానికన్న సూక్ష్మమయిందిగా భృగుకు గోచరించింది.

భృగు తన భావనను తండ్రికి తెలియజేశాడు. కాని వరుణుడు మామూలు ధోరణిలోనే తిరిగి పంపివేశాడు.

ఈసారి భృగువుకు మననంలోవిజ్ఞానం బ్రహ్మగా స్ఫురించింది. దీనినుండే సృష్టి అంతా వెలువడి, విలీనమవుతుంటుంది. తండ్రికి ఈ సమాధానం కూడా నచ్చక తిరిగి తపస్సుకు ప్రబోధించాడు.

తిరిగి భృగు కఠోర తపశ్చర్యలో మునిగి పోయాడు. ఈసారి ఆయనకు ఆనందం బ్రహ్మగా సాక్షాత్కరించింది. ఇదే సృష్టికంతా మూలం, ధ్యేయమని ఆయనగ్రహించాడు. జీవులంతా ఆనందంలోనే జన్మిస్తారు. ఆనందంవల్లనే జీవిస్తారు. ఆనందం కోసమే పరితపిస్తారు. చివరకు ఆనందంలోనే విలీనమవుతారు.

భృగు తన తపః ఫలితాన్ని తండ్రికి నివేదించగానే, తండ్రి పరమానందంతో ఇలా అన్నాడు — "ప్రియమైన పుత్రా! ఇదే అన్నిటిలో శ్రేష్ఠమయింది. అయిదు కోశాలు ప్రతిప్రాణిలోను ఉన్నాయి. వాస్తవంలో ఒకదానికంటె మరియొకటి గూఢమై రహస్యంగా ఉన్నాయి. కాని అందులో ఆనందమే ఉత్తమం. శాశ్వతం, సూక్ష్మమయం ఒకదానినుండి మరియొకటి వేరుగాక, అన్నీ ఒక దానిలోనొకటి కలసి మెలసే వుంటాయి. కాని వాటి కాధారమంతా ఆనందమే. అదే బ్రహ్మానందం. నిర్మలమయిన ఆధ్యాత్మిక సుఖం. ఈ సత్యాన్ని, తెలుసుకున్న వాడే దుఃఖాలను మృత్యువును అధిగమించగలడు. దీన్నే "భార్గవీవారుణీవిద్య" అని ఉపనిషత్తులు ఉద్ఘాటిస్తున్నాయి."

తప్పొప్పులపట్టికకు తావులేకపోవడం ఈ కృతి సంతరించుకొన్న ఒక సుకృత విశేషం. పద్మాసనాసీనుడైన శ్రీస్వాముల త్రివర్ణచిత్రంలో కూడిన జాకెట్ కవర్ ముస్తాబుతో, ముచ్చటగా ముద్రితమైన ఈ కృతియొక్క ఆకృతి (get-up) ఆకర్షణీయమై ఒప్పుతూవుంది. ఈ గ్రంథానికి సరసమైన వెలను నిర్ణయించిన ప్రకాశకుల సదాశయం అభినందించదగిఉంది. ఆచార్య శ్రీ జి. యన్. రెడ్డిగారు ఆశించినట్లు ఈ రచన ఆంగ్లంలోకీ, ఇతర భారతీయభాషల్లోకీ అనువదింపబడితే శ్రీవారి జీవితవిశేషాలు ఆంధ్రేతరులకు సైతం అందుబాటులోకి వస్తాయి.

- జె. కె. కృష్ణమూర్తి

విజ్ఞప్తి

గ్రంథ సమీక్షకు పుస్తకాలు పంపేవారు రెండు ప్రతులు పంపుతూ, సమీక్షార్థం అని వ్రాసి పంపాలి.

సం॥

ఈ మాసం మీ అదృష్టం!

మేషం

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పా)

రాహువు వలన ఆందోళన. శనివలన ధననష్టం లేదా వివాదాలు లేదా సంతానం నుండి ఎడబాటు గురువువలన ధనం, శృంగారం లేదా నూత్న వస్త్రాలు గృహ వాహన అథవా సంతానప్రాప్తి. కుజుని వలన వివాదాలు లేదా ఉద్యోగ సంబంధమైన ఆందోళన లేదా అనారోగ్యంవల్ల అథవా దొంగతనంవల్ల ఆందోళన. రవి వలన మొదటి పక్షంలో ధనం, హోదా, రెండవ పక్షంలో అనారోగ్యం. బుధుని వలన ఇంటిలో వస్తుసమృద్ధి శుక్రుని వలన ధనం, జయం, నూత్న వస్త్రాలు లేదా నూత్న మిత్రులు.

వృషభం

(కృత్తిక 2,3,4,పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2, పా.)

రాహువు వలన వివాదాలు. శనివలన అయినవారినుండి వేర్పాటు లేదా ధననష్టం, మిత్రవిరోధం. గురువువలన నిరాశ కుజునివలన ఆందోళన. బుధుని వలన నూత్న స్నేహితులు, తన ప్రవర్తన కారణంగా భయం రవివలన మొదటి పక్షంలో ధననష్టం, నేత్రబాధ, మోసం. తరువాత కాలంలో ధనం, అధికారం. శుక్రునివలన ధనం ఆహారధాన్యాలు లేదా గౌరవం లేదా నూతన వస్త్రాలు. వ్యవహారాలలో జయం, సంతానప్రాప్తి.

మిథునం

(మృగశిర 3,4 పా. ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పా)

రాహువువలన ధనం, లేదా నూతన వస్త్రాలు, దృఢారోగ్యం, గృహంలో వస్తుసమృద్ధి, సేవక వాహనాదిప్రాప్తి. గురువు వలన ధనం. కుజుని వలన ధనాభావం లేక ఇతరమైన ఆందోళన. బుధుని వలన ధనం, వివాదాలు. రవి వలన ఉదరబాధ, ధననష్టం, ప్రయాణం ప్రయాస. శుక్రుని వలన 25 తేదీ వరకు శృంగారం తరువాత ధన ', గౌరవం లేదా నూత్నవస్త్రములు, ఆహారధాన్యప్రాప్తి; వస్తుసమృద్ధి, సంతానప్రాప్తి

కర్కాటకం

(పునర్వసు 4పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

రాహువువలన ధననష్టము, శనివలన ధనాభావం, గురువువలన ధననష్టం, వివాదాలు లేదా అగౌరవం లేదా మనశ్శాంతికి భంగం. కుజునివలనఅన్ని విధాలజయం. బుధునివలన వివాదాలమూలంగా లేదా దుష్టసలహాలమూలంగా ధననష్టం. రవి వలన నెలమొదటిపక్షంలో ధననష్టం తరువాత ప్రయాణం, ప్రయాస లేదా ఉదర బాధ, ధననష్టం. శుక్రుడు 25 వరకు స్తబ్దుడు తరువాత విలాసత్వం.

సింహం

(మఖ, పూ. ఫ, ఉత్తర 1వ పా.)

రాహువువలన ఆందోళన. శనివలన అయినవారి నుండి వేర్పాటు లేదా ప్రయాణం – ప్రయాస లేదా ధననష్టం, కుమారులతో విరోధం, బంధువులకు హాని ప్రయత్నం లేదా తనహానికే ప్రయత్నం. గురువువలన ప్రయాణంమూలంగా ఆందోళన కుజునివలన ధనసమృద్ధి, బుధుని వలన శత్రువులమూలంగా, అనారోగ్య కారణంగా లేదా అగౌరవంవల్ల ఆందోళన. రవివలన నెలమొదటి పక్షంలో ధనం రెండవపక్షంలో స్తబ్దుడు. శుక్రునివలన మంచి మిత్రులు, నూత్నవస్త్రములు.

కన్య

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా. హస్త; చిత్ర 1, 2 పా.)

రాహువువల నధనం, శనివలన ఆందోళన. గురువువలన అధికధనం, కుజునివలన అగౌరవం, ధననష్టం. బుధునివలన ధనం లేదా శృంగారం లేదా మంచి మిత్రులు లేదా వాహన లేదా సంతానావకాశం. రవివలన దృఢారోగ్యము, జయం, గౌరవం, ధనం. శుక్రునివలన నెల 25 వరకు వివాదాలు, అగౌరవం. తరువాత మంచి మిత్రులు లేదా నూత్న వస్త్రాలు.

తుల

(చిత్త; 3, 4 పా: స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పా;)

రాహువువలన సుఖం, శనివలన ధనం లేదా శృంగారం. గురువువలన ధననష్టం లేదా అగౌరవం, కుజునివలన ధననష్టం వివాదాలు లేదా శరీరానికి గాయం. బుధునివలన ధనం, శత్రువులపై జయం, లేదా శృంగారం లేదా నూత్నగృహం. రవివలన నెలమొదటిపక్షంలో అనారోగ్యం లేదా అశాంతి లేదా ధననష్టం తరువాత కాలంలో జయం. శుక్రునివలన 25వరకు పుణ్యకార్యం, లేదా ధనం లేదా నూత్నవస్త్రములు లేదా భార్యకు సుఖం తరువాత వివాదాలు, అగౌరవం.

వృశ్చికం

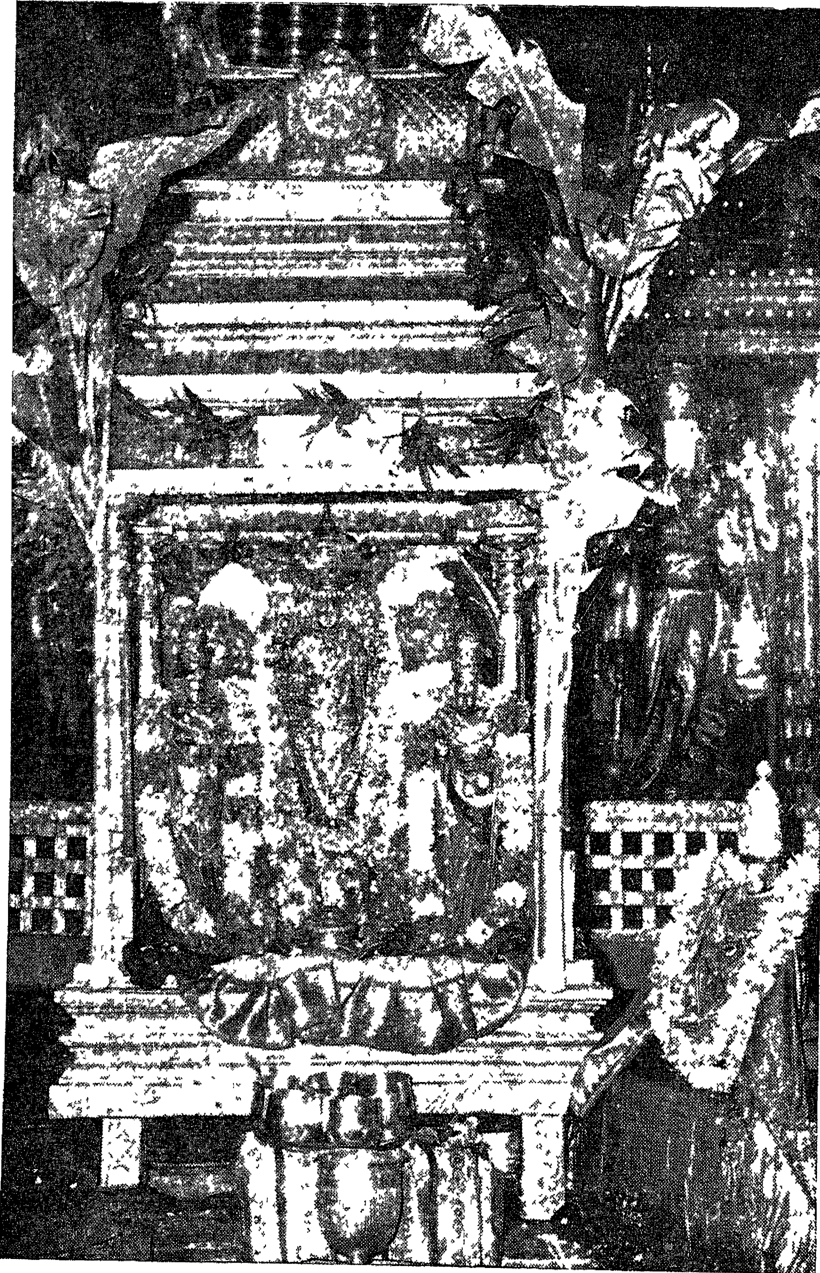
(విశాఖ 4 పా. అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

రాహువువలన వివాదాలు, శనివలన ధననష్టం, లేదా అగౌరవం, ముసలి తల్లి దండ్రి లేదా ఇతర వ్యక్తికి పారలౌకిక క్రియాచరణం. గురువువలన ధనం, జయం ఆహారధాన్యాలు. సంతానావకాశం. కుజునివలన భార్యతో తగాదా, ఉదర లేదా నేత్రబాధ అనారోగ్యం. బుధుని వలన ప్రయత్నాలలో ఆశాభంగం. రవి వలన నెలమొదటి పక్షంలో భార్యకు

(40వ పేజీలో చూడుడు)

ఆనివర ఆస్థానం

తిరుమలలో శ్రీస్వామివారికి జరిగే ముఖ్య అస్థానసేవలలో ఆనివరఆస్థానం సేవ ఒకటి. కర్కాటకసంక్రమణ మహా పుణ్యదినాన అనగా జూలై 17వ తేదీన ఈ ఉత్సవం జరుగుతుంది. ఆనాటిఉదయం విశ్వరూప, తోమాలసేవల అనంతరము ఉత్సవమూర్తులైన శ్రీ మలయప్పస్వామి వారికి, శ్రీదేవి, భూదేవులకు, విష్వక్సేనులకు అభిషేకం జరుగుతుంది. అనంతరం శ్రీస్వామివారిని, భూదేవులను బంగారు వాకిలికి ఎదురుగా ఆస్థానమంటపములో బంగారు సర్వభూపాలవాహనం మీదకు వేంచేయిస్తారు. శ్రీవారికి, సేనాధిపతివారికి ఆభరణములు, అలంకారములు జరుపబడుతవి తరువాత శ్రీవారికి, దేవేరులకు పుష్పమాలాకైంకర్యము జరుగుతుంది, రెండవఅర్చన అనంతరం దేవస్థానం అధికారులు, ఆచార్యపురుషులు, మఠాధిపతులు ఛత్రచామరాదులు వెంటరాగా స్వామివారి నివేదనలను విమానప్రదక్షిణంగా ఆలయంలోనికి తీసుకొనివచ్చి నివేదన సమర్పిస్తారు. తరువాత మఠాధిపతి శ్రీజియ్యంగారు స్వామివారికి నూతనవస్త్రాలు సమర్పిస్తారు. ఆస్థానమండపంలో ఒకవస్త్రం శ్రీమలయప్పస్వామికి, మరొకటి సేనాధిపతికి సమర్పిస్తారు తరువాత శ్రీవారు ఆదేశించిన కర్తవ్య పునర్నిర్వహణమునకు సూచనగా లోగడ పాదాలవద్ద ఉంచబడిన అధికారముద్ర, ఇతర బీగములు జియ్యంగార్లకు ఇచ్చి మర్యాదలు జరుపుతారు. ఇదేవిధంగా దేవస్థాన కార్య నిర్వహణాధికారికి సర్కారు మొహరును ఇచ్చి మర్యాదలు జరుపుతారు. తరువాత నీరాజనము వగైరా కార్యక్రమములు, ప్రసాదవినియోగం జరుగుతవి. ఇది కేవలము దేవాలయపు ఆంతరంగిక ఉత్సవమే అయినా, అధికార సమర్పణం, స్వామివారి కృపాకటాక్షమువలన పునఃఅధికార స్వీకారం అనే ముఖ్యకార్యక్రమాలు లక్ష్యముగా కలిగి అతివైభవోపేతముగా నిర్వహించబడుతవి.

తిరుమలలో శ్రీవారి ఆనివరఆస్థాన దృశ్యం.

వార్తలు - విశేషాలు

సాక్షాత్కారవైభవం

తిరుపతి పట్టణానికి వాయువ్యముగా 6 కిలోమీటర్ల దూరంలో మంగాపురం గ్రామంలోవెలసిన శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారికి ఆషాఢ శుద్ధసప్తమికి అనగా 1-7-79 వతేదీన సాక్షాత్కారవైభవము జరుగుతుంది. పవిత్ర కల్యాణీనదీతీరాన ఉన్న ఈ ఆలయంలో జరిగే ఈ మహోత్సవమును సందర్శించేందుకు ప్రజలు చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలనుండిరావడం పరిపాటి

(37వ పేజీ తరువాయి)

అసంతుష్టి, అనారోగ్యం తరువాత ధన నష్టం, నిరాశ లేదా అనారోగ్యం. శుక్రుని వలన నూత్నవస్త్రములు శృంగారం, గృహం, ధర్మాచరణం, ధనం, భార్యకు సుఖం.

ధనుస్సు

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

రాహువువలన అధార్మిక ప్రవర్తన. శనివలన అనారోగ్యం లేదా వివాదాలు లేదా అధార్మిక ప్రవర్తన. గురునివలన అనారోగ్య కారణంగా, ప్రయాణాలలో ప్రయాసలు కారణంగా ఆందోళన. కుజుని వలన శత్రులపై జయం, అధిక ధనం దృఢారోగ్యం, సుఖప్రవృత్తి. బుధునివలన జయం ధనం నూతనవస్త్రాలు, లేదా సంతానావకాశం. రవివలన నెలమొదటిపక్షంలో ప్రయాణం, ఉదరబాధ రెండవపక్షంలో భార్యకు అసంతుష్టి అనారోగ్యం శుక్రునివలన 25 వరకు స్త్రీలమూలంగా ఆందోళన తరువాత నూతన వస్త్రములు శృంగారం, నూతనగృహం

మకరం

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా. శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1.2 పా)

రాహువువలన ఆందోళన, శనివలన భార్య లేదా బిడ్డలనుండి ఎడబాటు. గురువువలన శృంగారం లేదా ఇతర సంతోష ప్రవృత్తి. కుజునివలన శత్రువుల మూలంగా లేదా అనారోగ్యకారణంగా లేదా కుమారుల, కుమార్తెల కారణంగా ఆందోళన. బుధునివలన వివాదాలు. రవి వలన నెలమొదటిపక్షంలో దృఢారోగ్యం జయం. రెండవ పక్షంలో ప్రయాణం, ఉదరబాధ శుక్రునివలన అగౌరవం, అనారోగ్యం, లేదా స్త్రీలమూలంగా ఇబ్బందులు.

కుంభం

(ధనిష్ఠ 3,4 పా, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పా)

రాహువువలన వివాదాలు. శనివలన ప్రయాణం. గురువువలన మనశ్శాంతికి భంగం. కుజునివలన ఉదరబాధ, రక్తరోగము. బుధునివలన జయం, అధికారం. రవివలన నెలమొదటి పక్షంలో శత్రువుల మూలంగా లేదా అనారోగ్యకారణంగా ఆందోళన తరువాత కాలములో దృఢారోగ్యం, శత్రువులపై జయం, శుక్రుని వలన మొదటి 25 రోజులు పెద్దల ఆశీస్సులు, బంధువులరాక, ధనం, స్నేహితులు, సంతానవకాశం, తరువాత కాలంలో అనారోగ్యం లేదా గౌరవ భంగం కారణంగా ఆందోళన

మీనం

(పూర్వాభాద్ర 4 పా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి.)

రాహువువల్ల ధనం. శనివలన దృఢారోగ్యం శత్రువులపై జయం, భార్యకు సంతోషం గురునివలన అధికధనం, నూత్నవస్త్రములు లేదా శృంగారం లేదా సేవకజన, గృహవాహన, సంతానాది ప్రాప్తి. కుజునివలవ అక్రమ మార్గాలద్వారా లేదా కుమారుల మూలంగా ధనప్రాప్తి. బుధునివలన భార్యా బిడ్డలతో వివాదాలు. రవివలన అనారోగ్యం లేదా శత్రువులమూలంగా ఆందోళన. శుక్రునివలన మంచిస్నేహితులు, బంధువులరాక, పెద్దల ప్రశంస, ధనం. సంతానం.

— డా॥ అక్కసోమయాజి

Edited and Published on behalf of T. T. Devasthanams by K. Subba Rao, M.A., and Printed at T. T. D. Press by M. Vijayakumar Reddy, Manager T. T. D. Press Tirupati-517501

మరునాటి ఉదయం రాష్ట్రపతి డా॥ నీలం సంజీవరెడ్డి సుప్రభాత సేవలో పాల్గొని శ్రీ స్వామివారిని దర్శించి వారి ఆశీస్సులను పొందారు

ఆలయంవద్ద అభివందన

దేవస్థానం కార్యనిర్వహణాధికారిచే ఆయన సందర్శన ఛాయా చిత్రాలుగల ఆల్బము బహూకరించబడింది. →

తరువాత తిరుపతి విమానాశ్రయంవద్ద అధికార, అనధికార ప్రముఖులు వీడ్కోలు చెప్పారు.

రాష్ట్రపతితో, చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టర్ శ్రీ రామకృష్ణయ్య, దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్, దేవస్థానం అధ్యక్షులు డా. రమేశన్, దేవాదాయ కమీషనర్ శ్రీ యం. చంద్రమౌళిరెడ్డి, దేవస్థాన ఉపకార్యనిర్వహణాధికారి (తిరుమల) శ్రీ యన్. మునస్వామినాయుడు.

తిరుమల యాత్రికులకు సదుపాయములు

* * *

* అన్ని వర్గాల వారికి అందుబాటులో ఉండేటట్లు ఉచిత పరిశుభ్రమైన సత్రాలు, లేదా సరసమైన రేట్లకు కాటేజీలతో ఆవాససౌకర్యం
* శ్రీవారిని దర్శించు యాత్రికుల క్యూషెడ్లలో గాలి, వెలుతురుగల విశాలమైన ఏర్పాటులు.
* క్యూషెడ్లలోనే కాఫీబోర్డువారి అల్పాహార సదుపాయం
* సరసమైన ధరలకు అన్నపుపొట్లాల అమ్మకం.
* యాత్రికులు వెలుపలకు రానక్కరలేకుండా క్యూలదగ్గరే మరుగుదొడ్డి సౌకర్యం
* ఆంధ్రప్రదేశ్ పాలసరఫరాసంస్థచే స్వచ్ఛమైన పాలవిక్రయం.
* యాత్రికులు చదువుకునేందుకు దేవస్థానం ముద్రిత గ్రంథాలు, స్వామివారి, అమ్మవారి చిత్రపటాల అమ్మకం.
* క్యూలోని యాత్రికులకు విసుగులేకుండా ఉండేందుకు టెలివిజన్ ప్రదర్శనం, భక్తిసంగీత ప్రసారం
* క్యూలైన్లలోను, తిరుమలకుపోవు కాలిబాట 7వమైలువద్ద వైద్యసదుపాయం
* సామానులు, పాదరక్షలు భద్రపరచుకొనేందుకు ప్రత్యేక సౌకర్యం.
* తిరుమలలో సెంట్రల్ రిసెప్షన్ ఆఫీసునుండి వివిధప్రాంతాలకు ఆటోసౌకర్యం,

ఉచిత బస్సుసదుపాయం

* దళారీలనుండి వంచకులనుండి తప్పించేందుకు ముఖద్వారంలో పేష్కార్ స్థాయి అధికారి, సిబ్బంది
* క్యూషెడ్లలోని యాత్రికుల ఫిర్యాదులు విచారించేందుకు కావలసిన, సౌకర్యములకుగాను పేష్కారు స్థాయిలో మరొక అధికారి, సిబ్బంది.
* యాత్రికుల సామానులను భద్రంగా తిరుమలచేర్చే సౌకర్యం ఏర్పాటైంది తిరుపతిలో ఏ సత్రంలోనైనా గాని, టోల్ గేట్ వద్దగాని తమ సామాగ్రి అప్పగించి రసీదు పొంది ఆ రసీదు తిరుమల సెంట్రల్ రిసెప్షన్ ఆఫీస్ దగ్గర కౌంటర్‌లో ఇచ్చి సామగ్రి పొందవచ్చు.
* దుండగులనుండి యాత్రికులను కాపాడేందుకు, తిరుమలకు వెళ్ళేదోవపొడుగునా రాత్రింబవళ్ళూ పోలీసు గస్తీ ఏర్పాటు చేయబడింది.
* దారిపొడుగునా మంచినీటి సదుపాయం ఉన్నది.
* రాత్రిపూటగాని, తెల్లవారుఝామునగాని కొండకు వెళ్ళదల్చుకొన్న వారికి వీలుగా మంచికాంతి శక్తిగల దీపాలు ఏర్పాటైనవి.
* వివిధప్రాంతాలనుండి వచ్చేయాత్రికులకు బోధపడేందుకు గాను తిరుమల సెంట్రల్ రిసెప్షన్ ఆఫీసులో, దేశంలోని ముఖ్యభాషలలో విచారణ కార్యాలయాలు.
* ప్రత్యేక కాటేజిలలోని అదనపు సౌకర్యాలు అంజనాద్రినగర్, శేషాద్రి, గరుడాద్రి, శంకుమిట్ట కాటేజీలలో కూడ ఏర్పాటైనవి.

దేవస్థాన ప్రయత్నాలలో ఇవి కొన్ని మాత్రమే!

గమనిక : తిరుమలలో 2-4-79 నుండి తపాలాకార్యాలయము రాత్రి 8-30 గం॥ వరకు పనిచేస్తున్నది. ఇది గాక ప్రధాన తపాలాకార్యాలయము రాత్రి 10-30 నుండి 1-00 గం॥ వరకు పనిచేస్తుంది. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి భక్తుడు అన్నమాచార్యుల తపాలాముద్రను కోరినవారు, తమ కార్డులు, కవర్లపై ముద్రించుకోవచ్చును.

for Artist

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల మాసపత్రిక

తెప్పగా మఱ్ఱాకు మీఁద — తేలాడువాఁడు
ఎప్పుడు లోకములనెల్ల — వేలేటివాఁడు — (అన్నమాచార్య.)